ଭକ୍ତି ସୁମନ ବଲ୍ଲରୀ

ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ଭକ୍ତି

ସୁମନ ବଲ୍ଲରୀ

ଲେଖିକା :- ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା
ଅ ର ଜା ଦେ ମୁ ର୍ତ୍ତି

ପ୍ରକାଶକ ଓ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ ଧିକାରୀ :
ଶ୍ରୀ ଉମାଚରଣ ପଣ୍ଡା, ଏମ୍. ଏସ୍‌ସି.
ଶିକ୍ଷକ
ଭଗଚନ୍ଦ୍ର ସତ୍ତ୍ୱ, ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି

ମୁଦ୍ରାକର :
ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ବାଡ଼ତିଆ
[illegible] ପ୍ରେସ
ମୁଖ୍ୟ ଡାକଘର ରୋଡ଼,
ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ-୧

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ- ୧୯୯୧

ମୂଲ୍ୟ - ଟ ୧୨-୫୦
(ବାରଟଙ୍କା ପଞ୍ଚାଶ ପଇସା)

ସୂଚୀପତ୍ର

=✿=

ଉତ୍ସର୍ଗ ପତ୍ର

ମୁଁ ଜାଣି ଆସୁଛି ଯେ ମୋର ପିତୃଦେବ ତଥା ଶିକ୍ଷାଦାତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାଲ୍ୟ ବୟସରୁ ମୋତେ ବୈଦିକ ଧର୍ମ ଅନୁଯାଇ ଅନ୍ୟ ଜଣୋଉ କୁମାରଙ୍କ କରରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେହି କୁମାରଙ୍କୁ ପତି ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ଆସିଛି । 'ସେ' ସାହିତ୍ୟ ଅନୁରାଗୀ ଓ ମୋର ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ । ସେ ଯାହା ହେଉନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି ମୁଁ ଭଲଭାବେ ଜାଣେ ଯେ ମୋ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଛନ୍ଦ ରାଗରେ ତାଳଦେଇ ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମତପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାବୃତ ବନ୍ଧୁ ଭଳି ଯାହାଙ୍କର ଅତୁଳ୍ୟ ସ୍ନେହାନୁରାଗ, ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହାନୁଭୂତି ଦ୍ୱାରା ମୋର ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା ଉନ୍ନତି ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରିଛି । ଯାହାଙ୍କର ଚରଣାମୃତ ପ୍ରତିଦିନ ସେବା ନ କରି ମୁଁ ଆଜଯାଏ ଅନ୍ନ ଭୋଜନ କରିନାହିଁ, ଯାହାଙ୍କୁ ମୁଁ ଜୀବନ୍ତ ଈଶ୍ୱର ଜ୍ଞାନ କରି ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲେଖା ଲେଖି ଆସୁଛି, ସେହି ଆଦର୍ଶ ପୁରୁଷ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଚରଣ ତଳେ ଭକ୍ତି ସହ ପ୍ରଣାମ କରି ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ବହିଟି 'ଝୁଲଣ ଦୋଳା' ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କବିତାଗୁଚ୍ଛ ତାଙ୍କର ପୁଜନୀୟ କରକମଳରେ ଚଢ଼ାଇଦେଇ କୃତି କୃତ୍ୟ ହେଉଛି । "ସେ" ଆଗ୍ରହରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

ଏଣୁ ମୋର ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହୋଇଛି, ଶେଷରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କଠାରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ —

ଅଧିକ ଜଞ୍ଜାଳ ନ କରଇ ପ୍ରଭୁ

ଯେନ ଏହି ନିବେଦନ

ବନଜ ନୟନ ପତିଙ୍କ ଆନନ

ବିଲୋକି ଯାଉ ଜୀବନ

। ଇତି ।

ଆଜ୍ଞାଧୀନା ସେବିକା

ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ନିଜକଥା

ପୂର୍ବରୁ କହିଆସିଛି ଯେ ମୁଁ କୌଣସି କଲେଜ, ସ୍କୁଲ କିମ୍ବା ଚଟଶାଳୀମାନଙ୍କର ପାହାଚ ଚଢ଼ିନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ସେଠାରେ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା କରିନାହିଁ । ମୋର ପୂଜ୍ୟ ମାତାମହୀ ଓ ପୂଜ୍ୟ ପିତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁରାଣ ଏବଂ କେଶବ କୋଇଲି ଗୋପୀଭାଷା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଦଗ୍ଧ ଚିନ୍ତାମଣି, ରସକଲ୍ଲୋଳ, ଭକ୍ତିକାବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପୁଣି କବିସୂର୍ଯ୍ୟ, ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କବିଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ଛାନ୍ଦ ଚୌପଦୀ, ଚମ୍ପୂ ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରିଥିଲି । ସେ ସମୟରେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରିବାକୁ ମୋର ଭାରି ଆଗ୍ରହ ଓ ଅଭିରୁଚି ଥିଲା । ଏହା ଗଲା ମୋର ବାର ତେର ବର୍ଷ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଶ୍ୱଶୁରଆଳୟ ଗମନ କଲି, ସେତେବେଳେ ମୋର ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ ଏକ ରକମ ଡୋରି ବନ୍ଧା ହେଲା ବୋଲି କହିଲେ ଚଳେ କାରଣ ସେ କାଳରେ ଆମ ସମାଜରେ ନୂଆବୋହୂଙ୍କ ପ୍ରତି କୋଠର କଟକଣା ଥିଲା । ଏପରିକି ସେମାନେ ଗୀତ, ନାଚ, ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରିପାରୁ ନ ଥିଲେ କିମ୍ବା ପାଟିକରି ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ ଘରେ କଥା ହେବା ମଧ୍ୟ ନିଷେଧ ଥିଲା । ଅଳ୍ପ କେତେ ବର୍ଷ ପରେ ମୁଁ ସ୍ୱାମୀ ସହ ଏକତ୍ର ରହିବା ସୁଯୋଗ ପାଇ ପ୍ରଥମେ ଛତ୍ରପୁର ଗଲି । ସେଠାରେ ସେ ମୋତେ ବହୁ ପତ୍ର ପତ୍ରିକା ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିଲେ । ସେଇଠାରେ ହିଁ ମୋର ଲେଖାଲେଖି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ଭଗବାନଙ୍କ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପ ସ୍ମରଣ କରେ । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଗୁଡ଼ିଏ ଭଜନା, ବନ୍ଦନା, ଜଣାଣ, ପ୍ରାର୍ଥନା ପୁଣି ଏଥି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦେଶାତ୍ମକ କବିତା, ଋତୁ ପ୍ରାକୃତିକ ବର୍ଣ୍ଣନା, ରସାତ୍ମକ

କବିତା, ଭଜ ଓ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଜୟନ୍ତୀ ଓ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ଶୋକ କବିତା, ଅଭିନନ୍ଦନ, ଆଶୀର୍ବାଦ, କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରଭୃତି କେତେଟି ଓଡ଼ିଶୀ ଗୀତ ଯାହା ଯେତେବେଳେ ଉତ୍କଣ୍ଠା ବାଣୀପାଣିଙ୍କ କରୁଣାରୁ ତାହା ଲେଖିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଲେଖା ଚାଲିଛି । ତହିଁରୁ କେତୋଟି ମାତ୍ର ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି । ତହିଁ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ବହୁ ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର କରି ଲେଖିଥିବା 'ଝୁଲଣ କ୍ରୀଡ଼ା' ଖଣ୍ଡ କାବ୍ୟଟି ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିପାରି ଥିବାରୁ ଆଜ ମୋର ଗୋଟିଏ ସୌଭାଗ୍ୟର ଦିନ । ଜଗତମାତା ବୃଷଭାନୁ ସୁତା ଶ୍ରୀରାଧା ଓ ଜଗତ ପିତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅବତରଣ ଆମ ସମାଜରେ କିଛି ନୂତନ ନୁହେଁ । ଏହା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । କିଏ କହେ ସେମାନଙ୍କର ଲୀଳାସ୍ଥଳ, ବୃନ୍ଦାବନ, ଗୋପ, ମଥୁରା ଆଉ କିଏ କହେ ଦ୍ୱାଦଶ କୁଞ୍ଜ, ଷୋଡ଼ଶ କୁଞ୍ଜ ଓ ଚଉଷଠି କୁଞ୍ଜ, ସେସବୁ ଶୁଣିଛି ମାତ୍ର ତାହା ଜାଣିନାହିଁ କି ଦେଖିନାହିଁ, ଦେଖିପାରିବା ନାହିଁ ମଧ୍ୟ । ଏପରି ସ୍ଥଳେ କାହିଁକି ବା ଝୁଲଣ କ୍ରୀଡ଼ା ବିଷୟ ନେଇ ଲେଖିବାକୁ ମୋ ମନ ବଳିଲା ତାହା କେବଳ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ଜାଣିଥିବେ ।

ଏଣୁ ସୁଧୀ ପାଠକବୃନ୍ଦ ! ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହେ ମନୋନିବେଶ ପୂର୍ବକ ପାଠକଲେ ତହିଁର ଗୂଢ଼ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧି କଲେ ମୋର ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହେଲା ବୋଲି ଜାଣିବି ସ୍ୱାମୀସ୍ୱ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର ତାଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ସମୟ ଦେଇ ମୋର ଖଣ୍ଡ କାବ୍ୟ ଝୁଲଣ କ୍ରୀଡ଼ା ସହ ଭକ୍ତି ଗୀତିକାଗୁଡ଼ିକ ସଂଶୋଧନ କରି ସେଥିର ଭାଷା ଭାବଭକ୍ତି ସମୂହକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ମୋତେ ଯେଉଁ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କଠାରେ ମୁଁ ଚିରଋଣୀ ।

ମୋ ଆଦରର ପୁଅ ଉମାଚରଣ ଏମ୍. ଏସ୍‌ସି. ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରିଛି । ମାତ୍ର ଯୋଗ୍ୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରବେଶ କରିପାରିନାହିଁ । ତାର ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ବହୁତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପୁଣି ଅଳ୍ପ ଲେଖାଲେଖି ମଧ୍ୟ କରେ । ଏଣୁ ମୁଁ ଲେଖିଥିବା ସବୁ କାବ୍ୟ କବିତାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ତାର ପ୍ରବଳ ଇଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମର ଆର୍ଥିକ ଅଭାବ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତାହା ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଯାହାହେଉ ଲେଖା ପ୍ରତି ଅନୁରକ୍ତ ହୋଇ ତାହାର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆୟରୁ କେତୋଟି ମାତ୍ର କବିତାର ପ୍ରକାଶନ ଭାର ବହନ କରିଥିବାରୁ ତାକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଛଡ଼ା କଣ ଦେଇପାରିବି ? ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ସେ ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ହୋଇ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସୁ ଲେଖକ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧିକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୋର ଯାହା ସବୁ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପଡ଼ିରହିଛି ସେସବୁ ପ୍ରକାଶ କରିବ ।

ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିରେ ସେପରି ଭଲ ଛପା ହେବାର ସୁବିଧା ନ ଥିବାରୁ ମୋର ଭକ୍ତି ସୁମନ ବଲ୍ଲରୀ ବହିଟି ଛପା ନ ହୋଇ ଅଟକିଯାଏ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ଆମର ଅନ୍ତରତମ ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀମାନ ବଳରାମ ପଣ୍ଡା ଏହା ଶୁଣି ମୋର କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ରହ୍ମପୁର କଳିଙ୍ଗ ପ୍ରେସରେ ଛାପା ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲେ । ତାଙ୍କର ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ମୋର ବହି ଛାପା କାମଟି ହୋଇପାରି ନ ଥାନ୍ତା । ପରନ୍ତୁ ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡା ବିଶ୍ରାମ ନ ନେଇ ତାଙ୍କର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସମୟ ବ୍ୟୟ କରି ବହି ଛାପା କାମଟି ସୁବିଧାରେ କରିଦେଇ ଥିବାରୁ ମୁଁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି । ସେ ଶତାୟୁ ଲାଭ କରି ଏପରି ଲୋକସେବା ଓ ଦେଶ ସେବାରେ ବ୍ରତୀ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏହା ହିଁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ପରିଶେଷରେ କଳିଙ୍ଗ ପ୍ରେସର ମାଲିକ ଶ୍ରୀମାନ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ବାଡ଼ତିଆ ମୋର ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଅଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଶୁଦ୍ଧ ନ ଥାଇ, ଅତି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଅତି କମ ସମୟରେ ଛପା କାମ ଶେଷ କରି ଦେଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ନ ଦେଇ ରହି ପାରୁନି । ସେ ଯେପରି ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧିର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ତାଙ୍କ କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି କରି ଚାଲିବେ ତାହା ମୁଁ କାମନା କରେ ।

। ଇତି ।

ଲେଖିକା

—:o:—

ଅଭିମତ

(ଭକ୍ତି ସୁମନ କଳସ)

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ନାରୀ ସମାଜର ଅବଦାନ କୌଣସି ଦିଗରୁ କମ୍ ନୁହେଁ । ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟ ଭାଗରୁ ନଶଙ୍କାଗସ୍ରୁ ବଣୀଙ୍କ "ପଦ୍ମ କେଶୀ ଅଭିଳାଷ" ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ୭ ଦଶଦର ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କନ୍ୟା ସୀତାଦେବୀ ଖାଡ଼ଙ୍ଗଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ ଯେତେ ଲେଖିକା ଓଡ଼ିଆ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ସେବା କରିଯାଇଅଛନ୍ତି ସେସବୁ ଆଲୋଚନା କଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ । ଆମର ସାଂପ୍ରତିକ କବି ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା ଏହି ଲେଖିକା ମଣ୍ଡଳୀରେ ଯେ ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ରହିଛନ୍ତି ଏହା ତାଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାବ୍ୟକୃତିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ ।

ଭକ୍ତିପୂତ କାବ୍ୟ ସମ୍ଭାର ଶ୍ରୀମତୀ ପଣ୍ଡାଙ୍କର ବାଣୀ ଭଣ୍ଡାରକୁ ଏକ ନିର୍ମଳ ଆତ୍ମ ନିସୃତ ଅବଦାନ । ସେମାନଙ୍କର ଭକ୍ତି ଚେତନା ଓ ପ୍ରକୃତି ବର୍ଣ୍ଣନା ପାଠ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେ ଅନୁସୃତ ଓ ଅନୁକୃତ ପନ୍ଥାରୁ ବହୁ ଦୂରରେ ରହି ନିଜର ଅମୃ ଲକ୍ଷ୍ୟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜାୟ ରଖିଅଛନ୍ତି । ଏହି ତପସ୍ୱୀ ବାଗ୍ମୀ ମହିଳାଙ୍କ କାବ୍ୟ ଆରତି "ବନ୍ଦନା ସଙ୍ଗୀତ" ଏକ ସୁବାସିତ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଦୁର୍ଗା, ସରସ୍ୱତୀ, ଜଗନ୍ନାଥ, ଈଶ୍ୱର, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗବାନଙ୍କ ମହିମାମୃତ ପାଠକଲେ କବିଙ୍କର ଭକ୍ତିଉଚ୍ଛ୍ୱାସର ଶୀତଳ ସେଚନ ପାଠକର ହୃଦୟକୁ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ଦୋହଲାଇଦିଏ । ଅପର ଜସ୍ପମରେ ଲିଖିତ "ମାଧବ ଚଉତିଶା" ଭାରତୀ ସମ୍ଭାରକୁ ଏକ ନିଖୁଣ ଅଳଂକାରର ଅବଦାନ । କବି ବନଜାକ୍ଷୀଙ୍କ ପ୍ରାକ୍ ପ୍ରକାଶିତ 'ପୁଷ୍ପ କଳସ' ଏକ

ବର୍ଣ୍ଣିତବ୍ୟ କବିତା ସମ୍ଭାରର ଆମ୍ଭ ସନ୍ତୋଷକ ପାକସ୍ଥିତ ଗାରୁସ ପରିବେଷଣ ପରି ମନେ ହୁଏ ।

ନବୀନ ସ୍ଫୁରିତ ସାଜିଲେ ବନେ ବୃକ୍ଷ ବଲ୍ଲରୀ
ଅନିଳ ପଞ୍ଚଶେ ଝୁଲଣ କରେ ବସନ୍ତ ଦୋଳ
ଅପୂର୍ବ ଶୋଭାର ସମ୍ଭାର ସଜା ହୋଇଛନ୍ତି ଆଜ
କି ଅବା ଭଣ୍ଡାର କଣ୍ଠରେ ଭଙ୍ଗ ମକରଧ୍ୱଜ ।
କି ଗାନନ୍ଦ କର୍ଣ୍ଣିକା !

କବିଙ୍କର ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦ ଲେଖା ସ୍ତ୍ରୀପୁ ଲେଖମାନ ନକ୍ଷତ୍ର ଓ ଶବ୍ଦ ପଦଚୟନ ଚେତନ୍ୟ ହଏ ।

ଏ ସମୟେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଲାଞ୍ଛନ ଖ୍ୟାତ ବିଜୟେ ଦେଇ
ସ୍ୱଚ୍ଛବାସୀ ପାଶୁ ଚଞ୍ଚଳ ଚୋଷେ ଚଦାୟୁ ମାଇ ।
ଥର ଥର କମ୍ପେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଚରଣର ତା ଚଡ଼ି
ଝର ଝର ଅଶ୍ରୁ ଝରନ୍ତି ହୃଦ ରହିଲା ଜଡ଼ି ।

ଖାଲି ସେଇକି ନୁହେ, ମହେନ୍ଦ୍ର ପର୍ବତ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଆମର ଏକ୍ସ ପ୍ରକୃତ କବି ଦେବନାରୀଙ୍କଙ୍କର ରାଧାନାଥଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଟାଳ ଦେବାପରି ମୋର ଉପଲବ୍ଧି ହୁଏ ।

ହର ଦର୍ଶନ ଅନ୍ତେ ଉପେକ୍ଷି ଦର୍ପ
ଅସୁଆନ୍ତ ପଥିକେ ଲଭଣ ଶ୍ରମ
ଉଚ୍ଚପାଣ୍ଡବ କୁନ୍ତ ଶିବକୁ ଚୋଡି
ଶୈଳ ଶୃଙ୍ଗଙ୍କୁ ଝସି ଆସେ ଷୋଡ଼ଶୀ
କୁଟିଳ ଶୈଳ ଶୃଙ୍ଗେ ଉଡ଼ନ୍ତ ଶଶି
ରଜତ ପ୍ରସ୍ରବଣ ଡଳୁ ଝସି ।
ଘନ ଚରଣେ ଅବା ଶୁଭ୍ର ମରାଳୀ
ଶୈଳ ଚଳନ୍ତ ବନ୍ଦାଇଣି ତ୍ରିସ୍ଥାନ ।

କବିଙ୍କର ମାର୍ଜିତ ଭାଷା ଓ ରସାଣିତ ଭାବ ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିମାନ୍ୟ । ଏ ସ୍ତରର ଜଣେ ମହୀୟସୀ ମହିଳା ଆଜ ସୁଦ୍ଧା କପର ଜଣେ ନେପଥ୍ୟ ଚାରିକା ହୋଇ ରହିଯାଇଛନ୍ତି ତାହା ଭାବିଲେ ମନରେ ଏକ ଅମିମାଂଶିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଜାତ ହୁଏ ।

କବିଙ୍କର କାବ୍ୟଧାରା ଉପେନ୍ଦ୍ର ଯୁଗ, ଭକ୍ତ ଯୁଗ, ରାଧାନାଥୀୟ ଯୁଗ ଓ ସାଂପ୍ରତିକ ଯୁଗ ସାହିତ୍ୟର ସମ୍ମିଳିତ ଓ ଏକ ଋଦ୍ଧିବନ୍ତ ରୂପାୟନ । କୌଣସି ଯୁଗର କଷଟି ପଥରରେ ଏହା କଷାଯାଇ ନ ପାରେ । ଏହାଙ୍କର ସୁସମାର୍ଜିତ ରସ-ସରସ କାବ୍ୟଧାରା ଯୁଗେ ଯୁଗେ ବାଣୀକଣ୍ଠର ସ୍ୱର ସଜୀବ ହାର ରୂପେ ସୁଶୋଭିତ ହୋଇ ରହିବ ପାଠକମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଉପଲବ୍ଧି କରିବେ ।

ରାମକୃଷ୍ଣ ନଗର
ବ୍ରହ୍ମପୁର,
୭୬୦୦୦୧

କବି ଶ୍ରୀ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ନାୟକ
(ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମି ବିଶେଷ ସମ୍ମାନିତ)

ମନ୍ତବ୍ୟ

ନାରୀ କବି ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ଆସିଛନ୍ତି । ସେ ବହୁତ କାବ୍ୟ କବିତା ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାଭାବରୁ ଲେଖାଗୁଡିକ ଅପ୍ରକାଶିତ ରହି ଆଜଯାଏ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିପାରି ନାହିଁ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି କବିତା ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ମୁଁ ପାଇ ଅତି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନୁଭବ କଲି ଯେ ତାଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଉତ୍ତମ ଦକ୍ଷତା ରହିଛି ପୁଣି ପୁରାତନ ଓ ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଜ୍ଞାନ ଅଛି ।

ନାରୀ କବି ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡାଙ୍କ କବିତା ଗୁଡିକ ଲଳିତ, ବାତ୍ସଲ୍ୟ ରସ, ଦୃଷ୍ଟିରେ ଫୁଟି ଉଠିଛି । ଭକ୍ତି ରସାତ୍ମକ କବିତା ଗୁଚ୍ଛ ମଧ୍ୟଯୁଗର କାବ୍ୟ କବିତାନୁସରଣରେ ଲିଖିତ । କବି ନିଜ କବିତା ଭକ୍ତିରସରେ ଭାସିଯାଇଛନ୍ତି । ବାତ୍ସଲ୍ୟରସରେ ହସି ଉଠିଛନ୍ତି । ପୁଣି ସଂସାରର ହାଲଚାଲ ଦେଖି ଦୁଃଖରେ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଗଡ଼ାଇଛନ୍ତି । କେତେବେଳେ ଗୋପାଳ ଆଗରେ ମନକଥା ଜଣାଇ ଦେବତାଙ୍କ ପାଦରେ ଭକ୍ତି ଅର୍ଘ୍ୟ ଢାଳି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ନାରୀ କବିଙ୍କର ଲେଖଣୀ ମୂକ ମଧୁମୟ ହେଉ । କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ପାଠକ ପାଠିକାଙ୍କ ମନ ଆକର୍ଷଣ କରୁ । ଏହି ପଦେ ଏହାହିଁ ମୋର କାମନା ।

ପଣ୍ଡିତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର

ପ୍ରାକ୍ କଥନ

ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ପାଣ୍ଡ

ଦାସ୍ୟ ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀ ମୀନାକ୍ଷୀ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର 'ସ୍ୱପନ ମଞ୍ଜରୀ' କାବ୍ୟଟି ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛି । ମାନବଜାତିର ଶୈଶବରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଦାସ୍ୟ ଭକ୍ତ ସ୍ୱଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ ଭଗବାନଙ୍କ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ ଏପରିକି ମିଳନ ବାଞ୍ଛା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସାମାଜିକ ଜୀବନର ଚିତ୍ରପଟ୍ଟକୁ ଦର୍ଶାଇ ମଧ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଅତୀତକୁ ଅବଲୋକନ କଲେ ଜଣାଯାଏ, ବୈଦିକ ଋଷିମାନଙ୍କ ଠାରୁ, ଭକ୍ତ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ଠାରୁ, ସ୍ୱାମୀ ଦେବ-ମାନଙ୍କ ଠାରୁ, ତଥା ଅର୍ବାଚୀନ କବିମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ପତ୍ରଧର କରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକବାଦକୁ ଜନମାନସରେ ବାଣ୍ଟିଦେଇ ପାରିଛନ୍ତି ।

ସ୍ୱପନ ମଞ୍ଜରୀରେ ଦାସ୍ୟଭକ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କ ଲୀଳା ଜୀବନକୁ ସୁନ୍ଦରଭାବେ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ କରିଥିବାବେଳେ ସ୍ୱ ମନୋଭାବକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିଛନ୍ତି । ମାଧବ ଚରଣଙ୍କୁ ଲେଖାରେ ସେ ଆତ୍ମଭାବକୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଗୀତାନୁଗାମରେ ଧର୍ମାନ ଭକ୍ତିମାର୍ଗ ବ୍ୟତୀତ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ଲୋକଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ପାରିଅଛି ।

ମୁଁ କବି ସ୍ୱପ୍ନେ ଲେଖିଛନ୍ତି— "ନିର୍ଗୁଣ ମୋନାଥ ହେଲେ ନ ଛାଡ଼ିବି ମୁଁ ଭଲେ । ଚଞ୍ଚଳ ବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧ କର" । ଏହିପରି ଦାବୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରି, ଜ୍ଞାନ ମାର୍ଗର ପଥକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇଛନ୍ତି । ଖାଲି ପ୍ରାର୍ଥନାରେ କୁହାଯାଇଛି—

“କେଉଣ ମୂରତି କରିବ ମୁଁ ଧ୍ୟାନ, ନ ଦେବ ମୋତେ ବତାଇ”।
ପରମେଶ୍ୱର କରୁଣା ମାଧ୍ୟମରେ କୁହାଯାଉଛି—

ସକଳ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଦେଖୁଛ ହେ ପ୍ରଭୁ !
କାହାକୁ ଦେଖା ନ ଦଅ ।

ଜଗନ୍ନାଥ କରୁଣା ପାଷାଣକାର ହୃଦୟ ଦ୍ରବଣ କରିଥାଏ । ସ୍ୱ ଭକ୍ତର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦେଖି ଭାବ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି—

ମଣିଦର ଫଣି ଶିରସ୍ଥ ଆଲୁଅର
ନୟନ ବୁହାଇ ଲୁହ—ହେ ଓଁକାର
ଅଭାଗ୍ୟ ଏହା ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ ।

ପୁନର୍ବାର ସେ କହିଛନ୍ତି—

ବନ୍ଧୁ ଲୁଚ ଭକ୍ତ ଜୀବ ଜିଇ ଥିବ
ଥିବ ଶଙ୍ଖା ସିନ୍ଦୂର ଭୂଷଣ ।

ସ୍ତ୍ରୀର ଏକମାତ୍ର ଭୂଷଣ ଶଂଖା ସିନ୍ଦୂର ତେବେ ସେ ସବୁ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ତେଣୁ ଭକ୍ତ ନାରୀ ଚେତନାରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇ ଏହା ସ୍ୱ ଲେଖନୀରେ ପ୍ରତିପାଦିତ କରି ପାରିଛନ୍ତି ।

ଭଗବାନ ପ୍ରାର୍ଥନାର ସାରାଂଶ ହେଲା—ସର୍ବଦା ମୋ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟେ ବିରାଜିବ, ଏହି ମୋର ବନ୍ଦନ । ତ୍ୱୟା ହୃଷିକେଶ ହୃଦି ସ୍ଥିତେନ, ଯଥା ନିଯୁକ୍ତୋଽସ୍ମି ତଥା କରୋମି କଥା ଆମ୍ଭର ରହିଛି ।

ପଲ୍ଲୀସ୍ତୁତି ବନ୍ଦନାରେ କୁହାଯାଉଛି—

“ସେହି ନିବେଦନ ହୃଷ୍ଟ ସୁପ୍ରସନ୍ନ କରୁ ପ୍ରଭୁ ଭବ ତାପ”।

ଦୁର୍ଗା ସ୍ତୁତି ମାଧ୍ୟମରେ ମାଙ୍କୁ ଗୁହାରି କରୁଛନ୍ତି —

"ଜଗତ ତାରିଣୀ ଗୋ ସକଳ ପୂଜିତା
କେଉଁ ସ୍ନେହ ଭକ୍ତି ଧ୍ୟାନେ ଶିବ ଶକ୍ତି ବନ୍ଧା ।"

ପୁନର୍ବାର ଜଗନ୍ନାଥ ଭଜନ ଯୋଗେ ଆତ୍ମ ଚେତନାରେ ବେଦନାର ସ୍ୱର ସ୍ଫୁଟିତ ହୋଇଛି ।

"ନାଥ ! ନ ଆସଇ ନିଦ୍ରା ସଦା ଜଗଇ ଜାଗି
ଛାଡ଼ି ମନ ହୁଏ ଉଚ୍ଛନ୍ନ କନ୍ୟା ଚଞ୍ଚଳ ଧରି
ତାରଣ କାରଣ ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀ ଚରଣରେ ଶରଣ
ଜୀବ ଯିବା କାଳେ ଶ୍ରୀପଦେ ଥିବ ମୋର ଧ୍ୟାନ"

ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସୁର୍ଗୀୟ ସ୍ୱର କାମୋଦ, କେଦାର, ଶଙ୍କରା ଦେଶାକ୍ଷ, ବଙ୍ଗ କାମ୍ବୋଦ, ରସ କୋଇଲି, କେସବରଣ, ରାମକେରୀ ପ୍ରଭୃତି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରାଗ ମାଧ୍ୟମରେ ନମସ୍କାର, ସାକାର, ରୂପ, ମିଳନ, ଶରଣ, ସାମାଜିକ, ଜୀବନର ଦୋଦୁଲ୍ୟମାନ ସ୍ପନ୍ଦନ ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଯୁଗୋପଯୋଗୀ ଏକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇପାରିଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଭୌତିକ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯୁଗରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନା ସମ୍ବଳିତ ଲେଖା ପ୍ରକାଶିତ ଖୀଶୁଙ୍କର ପ୍ରେରଣା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇ ନ ପାରେ । ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏ ରଚନାର ବହୁଳ ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ହେଉ । ଲୋକଙ୍କ ମନରୁ ହିଂସା ଦ୍ୱେଷ ଲୋପ ପାଇ ଶାନ୍ତିର ସୃଷ୍ଟି ହେଉ । ଏତିକି ମାତ୍ର ଆଶା କରାଯାଇପାରେ ।

ସଭାପତି ଗଞ୍ଜାମ ସଂସ୍କୃତି କେନ୍ଦ୍ର
ଓଡ଼ିଶା, ବ୍ରହ୍ମପୁର

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଝୁଲଣ ଲୀଳା ମାଧୁରୀ

(ରାଗ – କାମୋଦ)

ଧାରି ଶ୍ରାବଣ ଘନ   ଅତି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଦିନ
ଅମ୍ବର ମୁଦିର ଆଚ୍ଛନ୍ନ,

ଶକ୍ର ଧନୁ ଚମକ   ବିଦ୍ୟୁତବଲ୍ଲୀ ଝଲକ
ଜର୍ଜ୍ଜର ରବ ଝିଲ୍ଲି ସ୍ୱନ ।

ଝର ଝର ବୃଷ୍ଟି   କରନ୍ତି ଜନ ପୁଷ୍ଟ
ବାତ ଝୋଳାଇ ଦଶ ଦିଶ

ତରୁଲତା ପୁଷ୍ପିତ   କୁଟ ଘର ମୁଖରିତ
ଚଟିଙ୍ଗ ଟେକେ ଶିର ଚାଷ । ୧ ।

ଫଳ କୁସୁମେ ଭରା   ସୁଷମ ବୃକ୍ଷବଲ୍ଲୀ
ଜଳ ପୂରିତ ନଦୀ ଘାଟ,

ଶସ୍ୟ ସମ୍ପଦେ ଭରା   ଦିଶଇ ବସୁନ୍ଧରା
ଜଗତ ସୁଷମା ମଞ୍ଜୁଳ ।

ବାସରେ ବାସରେ   ଦୋଳ ଦୃଶ୍ୟ
ଉତାପ ଲଭି ତାମରସ,

ବାମ୍ବ ବନା ବଧୂର   ଦଶା ଲଭି ନବସୀ
ଖେଳନ ରାଣ୍ଡିକା ବେଶ । ୨ ।

ନିଭୃତ ବୃନ୍ଦାବନେ ମନୋରମ୍ୟ କାନନେ
ଏ ଗାଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦର୍ଶନ,
ଚମ୍ପକେ କ ଦ୍ରୁମରେ ନେତ୍ର ଭୃଙ୍ଗ ଖେଳାଇ
ନାନା ଫଳେ ମୁଗ୍ଧ ନୟନ ।

ଶ୍ରୀ ରାଜେଶ୍ୱର, ତଥ ଭ୍ରମରେ ଆପଗତ
ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ବଧୂ ରାଂଜଲୀଳା,
ମାଧବ ଧରିଛନ୍ତି ମାନସରେ ସୁରଙ୍ଗ
ତ୍ରିଭଙ୍ଗୀ ଧାରୀ ଶ୍ୟାମ ଅଙ୍ଗ । ୩ ।

ଶ୍ରୀ ରାସେଶ୍ୱର ମୁରାରି ହୃଦୟେ ବଂଶୀଧାରୀ
ବରଷେ ନୟନରୁ ବାରି,
ଚମ୍ପା ଚମ୍ପକ ଲତା ତୁଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟା ଲଳିତା
ଖୋଜନ୍ତି କୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜ ପୁରୀ ।

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେଶ୍ୱରୀ କେଉଁ କୁଞ୍ଜରେ ବନମାଳୀ
ରଚିଥିବେ ଝୁଲଣ ଦୋଳି,
କେଉଁ ରୂପେ ପାଇବା ଶୋଭା ମଧୁ ପିଇବା
ମାନସ ହେବ ଅଳି । ୪ ।

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚନ୍ଦ୍ର ରଶ୍ମି ଜାଳ ପ୍ରସୂତ
ତୋଷନ୍ତି ଚକୋରୀ ମାନସ,
ଝିଲ୍ଲୀ ଝିଲ୍ଲି ଝଙ୍କାର ସୁର ଧନୁ ଟଙ୍କାର
ରଜତ କୁମୁଦ ବିକାଶ ।

ଭ ସୁଷମା, ରଞ୍ଜନା ଲାବଣ୍ୟ ପ୍ରତିମା
ଶୋଭା ଦେଖି କରେ ନିୟମା,

ବିଲୋକ ଏ ସମ୍ପଦ ରାଧା ହୃଦ କୁମୁଦ
ବାନ୍ଧବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରମା । ୫ ।

ବିକଶିତ କୁସୁମ ବଲ୍ଲୀ ତରୁ-ସୁଷମ
ଚମ୍ପକ ଗୋଲାପ ନଅଳ,

କଦମ୍ବ କରବୀର ପାରିଜାତ ମନ୍ଦାର
ରଙ୍ଗିଣି ସୁରଙ୍ଗରେ ଭରା ।

ମଧୁକର, ସୁମନା ସୁଗନ୍ଧରେ ପୂରି
ଜନ୍ମରୁ ମଧୁ ପାନ କରି,

ତରୁ ପଲ୍ଲବ ପୁଷ୍ପ ସ୍ୱସ୍ତ ବାଟେ କମ୍ପିତ
ଯତେ କ ଝୁଲଣ ମାଧୁରୀ । ୬ ।

ତମାଳ ନିକୁଞ୍ଜରେ ତମାଳ ମାଳଞ୍ଚରେ
କୋମଳ ପଲ୍ଲବ ବଲ୍ଲୀରେ ।

ମିଳି ସକଳ ବାଳୀ ଉଲ୍ଲାସ ମାନସରେ
ରଚିଲେ ସେ ଝୁଲଣ ଦୋଳି ।

ହରଷରେ, ଡାକନ୍ତି ଆସ ବନମାଳୀ
ଆସ, ଆସ ଚନ୍ଦ୍ରକଧାଙ୍କ,

ହେ ନବୀନ କିଶୋର ଘନଶ୍ୟାମ ବରନ
ମୁରଲୀ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଧାରୀ । ୭ ।

ଆଜ ଆସ ହେ ରସ — ରାଜ ରସ ନାଗର
ରସ ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପ,
ତୁମ ଅଖଣ୍ଡ ଶଶୀ — ଜିନି ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ
ଦର୍ଶନେ ପାପ ହେବ ଲୋପ ।

ବ୍ରଜରାଜ, ବଙ୍କିମ — ଶ୍ରୀପଦ ସରୋଜ
ସାଜିଅଛୁ ସୁମନ ସେଯ,
ଭର ଯେବେ ଭଲମ୍ବ — ନ ଲମ୍ଭିବଟି ଦମ୍ଭ
ଜୀବ ଯିବାକୁ ହେଲ୍ଲ ସଜ ।୮।
ଦେଖାଅ ଚପୁର ପଙ୍କଜ ।

ହେମ ଚମ୍ପକ କଳି — ଦଶଛ ବାସ ଝୁଲି
ମଦକା ମଣି ତନୁ କାନ୍ତି,
ହେ ଶ୍ୟାମଳ ବରନ — ଶିଖି ପୁଚ୍ଛ ଶୋଭନ
ରାଧା ମାଧବ ଜଗନ୍ମୋହନ ।
ରାଧାକାନ୍ତ, ଏ ନାମେ — ଅଜର କି ଅର୍ଥ ?
ଭକତେ ଜପି ହେବେ ବ୍ୟର୍ଥ,
ହେ ଯୋଶଦା ନନ୍ଦନ — ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ବନ୍ଦନ
ଗୋକୁଳ ଇନ୍ଦୁ ଗୋପୀନାଥ ।୯।

ବାଳ ଅରୁଣ ଧର — ବେୟଦଣ୍ଡ କରେ ଧର
ଗାନ କରନ୍ତୁ ସୁସ୍ୱରରେ,
କେବଣ ମଦାଳସୀ — ମୃଦଙ୍ଗ ବାଦ୍ୟେରସି
କେଉଁ ବାମା ବଲ୍ଲକୀ କରେ ।

ପଞ୍ଚମରେ ଆଳାପ   କରନ୍ତ ତରୁଣୀ
ପଞ୍ଚମାଳା ପାରଇ ଜିଣି ।

ପଞ୍ଚଶର ସେ କାଳେ   ମରମରେ ପ୍ରହାରେ
ପଞ୍ଚଶରକୁ କରେ ଚେନ ।

ଦେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାଳଆ   ବ୍ରଜସୁତ ମେଳଆ
ଜାନକୀ କଳଆ ଶ୍ରୀହର ।

ଚନ୍ଦନ ବଟୋଦଆ   ଦେ ବସନ ଲୁଟିଆ
ଦ୍ୱାଦଶ ଚପିନ ଚଢାଶ୍ୱ ।

ବ୍ରଜେଶ୍ୱର ଶ୍ରୀପଦେ   କର ପରିବ୍ଧସ
ଅନୁକରଣେ ଅନୁସର ।

ଖଟିଣ ଦାସୀ ପ୍ରାପ୍ତ   ଖଟିଥିବ ନଇଲେ
କନକ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳୀ ଧରି । ୧୧ ।

ଯା କରୁଣ ଝଙ୍କାର   ସ୍ୱର ଧନୁ ଝଙ୍କାର
ସମୀର ଶ୍ରବଣେ ପ୍ରବେଶ ।

ସେ ସ୍ୱନ ଅନୁସରି   ପ୍ରବେଶ ବେଣୁଧାରୀଙ୍କ
ଝଟଳକ ଚନୋଦ୍ଧମ ରୋଷ ।

ବାସନ୍ଧି ପାଇଲ   ସୁର ତରଙ୍ଗିଣୀ
କଲ୍ଲୋଳେ ମିଶେ ଊର୍ମି ଚେନ ।

ନବ ଶରଦମାଳା   ଲଭୁ ନଦାଘ ଧରା
ସେପରି ଖର୍ଭିଦା ନନ୍ଦନ । ୧୨ ।

ସେହ୍ନ ଶୋଭା ନରେଖି   ସେ କାଳେ ସର୍ବ ସୁଖୀ
ସକଳେ ଦେଲେ ହୁଳହୁଳି ।

ବସାଇଣ ଦୋଳରେ ଯୁଗଳ ମୂରତିଙ୍କ
ଝୁଲନ୍ତି ସେ ଝୁଲଣ ଦୋଳ ।
ନାଗବଲ୍ଲୀ ସମର୍ପି ଗୁଆ ଜାତି ଫଳ
ଅଗ୍ରେ ମଣ୍ଡନ୍ତି ପୁଷ୍ପ ମାଳିକ ।
ବଧୂ ଚନ୍ଦନ ଗୋଳ ଅପଘନରେ ବୋଳି
ଶିରେ ନବେଣି ଯୋଡ଼ି କରି । ୧୩ ।
ସେହ୍ନ ଶୋଭା ସମ୍ଭାର ଅମ୍ବରରେ ଅମର
ଦର୍ଶନେ ହେଲେ ପରସାଣ
ସମୀରେ ଝୁଲି ଝୁଲି ନାଚନ୍ତି ବୃକ୍ଷ ବଲ୍ଲୀ
ବୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି କି ପ୍ରସୂନ ।
ସ୍ମରୁଶୋଭା, ନରେଖି ଜଳ୍ପିତ ମହୀ
ଧନ୍ୟ ହେଲା ମନେ କଲ୍ପଇ ।
କଳ ନାଦେ କାଳିନ୍ଦୀ କରିଣ ଧୀର ଗତି
ଭୁଜଙ୍ଗ ଗତିକି ଖେଳାଇ ।
ବୃନ୍ଦାବନ ଈଶ୍ୱରୀ ରାଇ ନବ କିଶୋରୀ
କୁଞ୍ଜେ ବଳସି ରାସେଶ୍ୱରୀ ।
ରତ୍ନ ଝୁଲଣ ଦୋଳ ଅପାଙ୍ଗ ନେତ୍ର ଭାଳି
ସ୍ମିତହାସରେ ସୁଖଭୁଞ୍ଜି ।
ବନସ୍ଥଳେ, ବସନ୍ତ ହେ ମୁରଲୀ ପାଣି
ଯେଜଣ ମୋହର ଦହନ ।
ଝୁଲଣ କ୍ରୀଡ଼ା ଅନ୍ତେ ସୁଦସ୍ଥା ବନ୍ଧୁ ଶତ୍ରେ
ରସ ଉତ୍ସବ କର ପୂର୍ଣ୍ଣି । ୧୫ ।

ଦ ଭୂଲବ ଶିଖରୁ   ଉଦ୍ୟ କାନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟ
ମୂରଛ ରୂପ ମନୋହର

ହେତପୁ ସୂର ଚପୀ   ଭୂମ୍ନ ରୂପ ମେଲୁଣୀ
ମାନସେ ଇଷ୍ଟଚନ୍ଦ୍ର ବର ।

ବମେଶ୍ୱର, ତାହାଙ୍କ   ବାଞ୍ଛା ମୂର୍ତ୍ତିକର
ଏତେକ ମାଗୁଣି ମୋହର

ନଣି ବ୍ରତ ଅଚଳ   ଶୀତେ ଭସ୍ମ ନ କର
ସେବନ୍ତି ଗଜଣ୍ଡ ଶଙ୍କର ।

ଚଉଦ ବୃନ୍ଦାବନ   ଯୋଜନେ ଆୟତନ
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦା ଦେବୀ ଅଧିଶ୍ୱରୀ ।

ଦ୍ୱାଦଶ କୁଞ୍ଜ ପୁଞ୍ଜ   ଶତ ବନେ଼ କ କଞ୍ଜ
ବର୍ଣ୍ଣନ ସୁଷମା ମାଧୁରୀ ।

ତଥି ମଧ୍ୟେ ରବ ସୂତା   ଭଲେ ବହାଉ
ପବନ କ ପୀୟୂଷ ଧାର ।

ଧନ୍ୟ ଏ ବସୁନ୍ଧରା   ଭଲେକି ଫଗୁଖେଳା
ନ ଲଗେ ବଜ୍ରବପୁ କର । ୧୭ ।

ଉତ୍ତମା ମାଣିକି ନତ   ସ୍ୱଚ୍ଛ ଶୁଭ୍ର ଅମ୍ବର
ବିମଳ ମୂର୍ତ୍ତି ଶଶିଧର ।

ତରୁ ଲତିକା ପୁଷ୍ପ   ହେବ ନବ ହିଲ୍ଲୋଳ
ସେ ଗନ୍ଧ ଯେନଣ ସମୀର

ଦଶଦଶ, ବଣ୍ଣନେ   ପ୍ରାଣୀ ହେବେ ତୋଷ
ରଜନୀ ସଜାଇବ ବେଶ ।

ନର୍ତ୍ତନେ ନଟବରେ   ରଞ୍ଜିବ ବୃନ୍ଦ ନଟୀ
ଉଲ୍ଲାସେ ଦେଖିବେ ତ୍ରିଦଶ ।୧୮।

କେତେ ଯେ ଜଳାସିମା   କେତେ ବାଦ୍ୟ ଧ୍ୱନି
କେତିକ ନୃତ୍ୟ ରସମୟ ।

ଶତପୁରଲେ ଢେର   ଉଲ୍ଲଟେ ଗିରିଧାରୀ
ତନୁ ବଲ୍ଲୀ ହେବ ଅଥୟ

ହେ ଦୟାମୟ ! ତବ ପଦାବ୍ଜେ   ଥିବ ଲୟ
~~ତନୁ ବଲ୍ଲୀ ହେବ ଅଥୟ~~
ମାଗିଣି ଏହା ନିଶ୍ଚୟ

ଦୟା ହେବ କି ପୁଣ   ମନ୍ଦଭାଗ୍ୟ ଏ ସ୍ଥିର ଜନ
ଲଭିବି ଏଥି ଅନୁଗ୍ରହ ।୧୯।

ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ତତ୍ତ୍ୱ   ନନ୍ଦ ଅବ୍ୟକ୍ତ ରୂପୀ
ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ମୁକ୍ତି ପାରାବାର ।

ପତିତ ପରିତ୍ରାଣ   ହେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ
ହେ ବିଶ୍ୱରୂପ ଯୋଗେଶ୍ୱର !

ହେ ଚରାଚର ପାଳକ   ତୁମେ ଚିନ୍ତାମଣି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କେ ପାରିବ ଚିହ୍ନି

ବରଜ ପରକାଶ   ବ୍ରଜେଶ୍ୱର ସ୍ୱପ୍ରକାଶ
ପ୍ରସନ୍ନ ପୂତ ସ୍ୱର ଧ୍ୱନି ।୨୦।

ଇନ୍ଦୀବର ନୟନ   ଅରବିନ୍ଦ ଆନନ
ଅଖଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳାଧୀଶ୍ୱର ।

ନାଗ, ନାକ ଭୂଲୋକ   ଗୋଲକ ସତ୍ୟଲୋକ
ବନ୍ଦନ୍ତି ତବ ଶ୍ରୀପୟର ।

ବ୍ରଜେଶ୍ବର, ଚରଣେ　　　ପଙ୍କଜର ଭର

ଅଗାଧ-କ୍ଷମା-ପାରବାର

ସ୍ୱେ ଜନସୁ ଭକ୍ତଙ୍କ　　　ଶୁଣି ତୋଷ ଶ୍ରୀପଦ

ଭକ୍ତନ୍ତ ମୁଖାମୃତ ଗୀତ (୨୧)

ନ ଶୋଭା ବୃନ୍ଦାବନ　　　ମନୋରମ କାନନ

ସାଜଅଛି କ ଧରଣୀ

ଶ୍ୱେତ ପୀତ ଲୋହିତ　　　କୃଷ୍ଣ ବଲ୍ଲୀ ପୂରିତ

ବିହଙ୍ଗମ ମଧୁର ଧ୍ୱନି

ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ　　　ବହେ ମରୁତ

ସଦା କରନ୍ତି ପିକ ଗୀତ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳାସ୍ଥଳ　　　ଶୋଭା କି ମଞ୍ଜୁଳ

ସ୍ଥଳ କମଳ ବିକଶିତ । (୨୨)

କାଦମ୍ବିନୀ ଅନ୍ତରେ　　　ଶରତ ପ୍ରବେଶରେ

ବିରତ ଏ ଲୀଳା ସମ୍ଭାର ।

ମଣା ମୁକୁର ମୁଖ　　　ମନେ ନ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଦୁଃଖି

ଭକତ ଆଶ୍ରିତ ତୋହର ।

ରେ, ବାଣୋଜଣ,　　　ଭାପି ନ କର ମନ କ୍ଷୁଣ୍ଣ

ତୋ ସ୍ନେହ ଧନେ କେଣା ।

ଶ୍ରୀରାଧା ବିନୋଦିନୀ　　　କୃଷ୍ଣ ଚିତ୍ତ ତୋଷିଣୀ

ବ୍ରଜରେ ଶୁଭ୍ର ଏ ଘୋଷଣା । ୨୩ ।

ଗୋକୁଳର ମଙ୍ଗଳ　　　ଦାସ୍ୟ ମ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ

ବୃନ୍ଦା, ବୃନ୍ଦାବନ, ପାଳନୀ ।

ଗୋଲକ ବିହାରଣୀ ଗୋପି ଚିତ୍ତ ତୋଷିଣୀ
ମୋ ମନ ମୀନେ ବନ୍ଧିଜାଣ ।
ଧୀରଧନ, ବଚନେ ଥିବୁ ସାବଧାନ
ନଷ୍ଟନ ଆକାଶ ଅବନୀ
ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ଦାୟୀନୀ ମୂର୍ତ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ରୂପିଣୀ
ବନ୍ଦନ୍ତି ଭବ ପଦ୍ମଯୋନ । ୨୪ ।
ଏ ଅପୂର୍ବ ଭାରତୀ ଶ୍ରବଣାନ୍ତେ ଶ୍ରୀପତି
ବନ୍ଦିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ମର ।
ଛନ୍ଦଣ କର ପଦ୍ମ ଲକ୍ଷଣ ନଜ ହୃଦ୍
ମେଲଣି ମାଗନ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱର ।
ହେ ଦୟାମୟ ମୋଠାରେ ମୂର୍ତ୍ତି ସାନୁଗ୍ରହ
ମୋ ହୃଦେ ଥିବ ଅହରହ ।
ଏ ଆଜାତ ସନ୍ତାପେ ବିନାଶ ବିଭବଣ
ଉଷା ସୁବେଶ ରସମୟ । ୨୫ ।
ଷୋଳ ସହସ୍ର ବ୍ରଜ ବନିତା ମୁଖାମ୍ବୁଜ
ଭ୍ରମେ ଉନ୍ମତ୍ତ ମଧୁକର ।
ବାଞ୍ଛା କ ହେବ ସାର୍ଥ ଗୋପିକେ ଗୋପୀନାଥ
ନେହ ପାତକ ଦୂର କର ।
ହେ ଗିରଧାରି, ଶ୍ରୀପଦେ କର ପରିବ୍ରଣ
ବରଷ ସୁକରୁଣା ବାରି ।
ହେ ଅଖିଳ ତାରକ ! ରମା ପ୍ରାଣୋଦ୍ଧାରକ
ମନ୍ଦର ଗିରିବରଧାରୀ । ୨୬ ।

ହେ ହିରଣ୍ମୟ ବର୍ଣ୍ଣ- ପତି ହେ ବିଶ୍ୱରୂପ
ରଚି ନ ପାରେ ତବ ନାମ ।
ବିରାଟ ରୂପ ତବ ହୃଦେ କଳ୍ପି ନ ପାରେ
ଛୁଇନାହିଁ ବୈକୁଣ୍ଠ ଧାମ ।
ହେ ବିଶ୍ୱକର୍ମା, ତାତ ସାତରେ ରମ୍ଭାପଥା
ବିଶେଷ ବଡ଼ ହୃଦ ବ୍ୟଥା ।
ଆକାଙ୍କ୍ଷା କାନ୍ତ ପ୍ରେମ ଦେଲି ମୁଁ ପରଲବ
ଦୁଃଖର ଭୂଷଣ ସବୁଆ । ୨୭ ।

ନିଂଶ୍ୱାସ ସଂସାରର ବନ୍ଧନୁ ପାର କର
ଡରେ ଜନତ ବା ଜଞ୍ଜାଳ ।
ଜଗ ନାହିଁ ମୁଁ ତପ ନଦୀଶ୍ୱର ନ ତାପ
କଣ୍ଟକ ଶତ୍ରୁଇ ନିକାଳ ।
ହେ କମ୍ବୁ ଧାରୀ, ବନଜାକ୍ଷୀ ଶ୍ରୀପଦ୍ମରେ ଅଳି
ଶ୍ରୀ ସୂକ୍ତ [illegible] ପାଣି ତଳି ।
ତୁମ୍ଭ ବିନା କେ ଆଉ ନାହିଁ ହେ ମହାବାହୁ
ଭବାର୍ଣ୍ଣବରେ ଦେବ ତରି । ୨୮ ।

—o—

ମାଧବ ଚଉତିଶା

ରାଗ—ଶଙ୍କରା ଦେଶାଖ (କେଦାର)

କମ୍ବୁ କ୍ଷେତ୍ରେ ଯେଣୁ ଅଧିପତି
କମଳା ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରିୟବତୀ
କଞ୍ଜାସନ ନନ୍ଦ   ଶ୍ରୀପଦେ ସେବନ୍ତି
କାହିଁ ବର୍ଣ୍ଣିବେ ପାରିବ ଶକ୍ତି ହେ ମାଧବ । ୧ ।

ଖିଳ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଖେଳ ସଦନ
ଖିର ସାଗର ମଧ୍ୟେ ଶୟନ
ଖଣ୍ଡା ପର୍ଶୁ ଧର   ସର୍ବଦା ବଦନ୍ତି
ଖିଆଲ ପ୍ରାୟେ କରେ ଲକ୍ଷନ ହେ ମାଧବ । ୨ ।

ଗରୁଡ଼ଧ୍ୱଜ ଗୋଲକପତି
ଗଙ୍ଗା ପଦ ପଙ୍କଜ ଉତ୍ପତ୍ତି
ଗୁଣୀ ଗଣ ବୃନ୍ଦେ   ସ୍ତୁତି ବଦନ୍ତି
ଗୁଣ ଯଶ ଅକ୍ଷୟ କରନ୍ତି ହେ ମାଧବ । ୩ ।

ଘନ ଜଳଦ ଲାବଣ୍ୟ ବରନ
ଧ୍ୟାଇ ହୁଅନ୍ତି ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ଜନ
ଘୋଟ ବରଜନା   କାଳେ ସପ୍ତନାଥ
ସୁଚ ସ୍ୱପୂର ନୋହୁଁ ଦର୍ଶନ ହେ ମାଧବ । ୪ ।

ନବ ଘନ ନିଶାକର ବଳ
ଶୋଭା ହରଇ ଆନନ ଝଳ
ନେତ୍ର ଇନ୍ଦୀବରେ   ଉଦର ନଳୟ
ସବୁ ଉପମା ଦେଇଛୁ ଦଳ ହେ ମାଧବ । ୫ ।

ବୃନ୍ଦାବନେ ଲୀଳା ଅବତାର
ଚରାଚରଙ୍କ ପାଳନ କର
ନବ କୌମୁଦୀ ଜିଣି ● ସରସିଜ
ଶୋଭା ଚକ୍ଷୁଁ ଖଞ୍ଜନ ଚଞ୍ଚଳ ହେ ମାଧବ । ୬ ।

ଛନ ଛନ ହୁଏ ସଦା ମନ
ଛାଡ଼ିଯିବ ଛୁଟି ଏ ଜୀବନ
ଭୟାନକ ଦୂତ ପାଶେ ପ୍ରବେଶିବେ
କହିବି ସେ କାଳେ ପଞ୍ଚଧାରେ । ୭ ।

ଜପ ଯଜ୍ଞ ଯାଗ ଅନୁଷ୍ଠାନ
କରି ତରନ୍ତି ଜଗତ ଜନ
କଡ଼ି ବସ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ଯାହା ମୁଁ ରଖିଛି
କଡ଼ି ଜଳଜ ଚରଣେ ଦେଇ ଧ୍ୟାନ ହେ ମାଧବ । ୮ ।

ଝୁରି ଝୁରି ଥାଇ ଅନୁକ୍ଷଣ
ଝର ଝର ବହେ ନେତ୍ରୁ ବନ
ଝଲକତ ମୁଖ ନୟନ ପଥରେ
ଥରେ ଦେବ କି ତବ ଦର୍ଶନ ହେ ମାଧବ । ୯ ।

ନିଖିଳ ଭୁବନେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ
ଲୀଳାମୂର୍ତ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ଦୟାମୟ
ନାଗଲୋକ ନର ଗନ୍ଧର୍ବ କିନ୍ନର
ନକ୍ଷତ୍ରଣି ଦେବେଉ ଅପ୍ସରି ହେ ମାଧବ । ୧୦ ।

ଟୀକା କେତେ ଭକତେ ପଢନ୍ତି
ଟେକ ମହୀମଣ୍ଡଳେ ବିସ୍ତାରି
ଠାଣି ପଣ ଭକ୍ତ- ହୃଦ ଦର୍ପିଷ୍ଟଙ୍କ
ଟିକେ ନ ସହ୍ୟ ନେଉଛ ଠାକ ହେ ମାଧବ । ୧୧ ।

ପୋଷି ଲାବଣ୍ୟ ସୁଷମା
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଜନ୍ମିଲ କି ରମା
ଠକିଣ ନ ପାରି   ବୀଣା ଶୋଭିତ
ସଙ୍ଗୀତାଙ୍ଗୀ ବାଣୀ ପ୍ରିୟତମା ହେ ମାଧବ । ୧୬ ।

ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ଧରଙ୍କୁ ଚଳ ବଣ୍ୟ
ଡ଼ୋରି ଚଳ ମଧୁମା ବେଶ
ଉଙ୍ଗରର ଚପି ହେଲେ   ଭୋଜନ ଗୋପୀ
ଉ.ନେ ଅଦଭ କରେଛି ବଣ୍ୟ ହେ ମାଧବ । ୧୭ ।

ଟଗ ଉମାଳ ସବେଳ ଜଣା
ତମାଳଅରେ ହୋଇଛ ଚଣା
ଚୋଷ ଥିଲ ଗୋପୀ-   ଅଗ୍ର ପୁଞ୍ଜ ବାଠଣ୍ୟ
ତାଳ ପ୍ରେମ ସମ୍ବେଦ କରୁଣା ହେ ମାଧବ । ୧୮ ।

ଡଳ କରୁଥାଅ ଗଜ ଡଳ ପାଅନ୍ତି ବ୍ରଜ ସୁନ୍ଦରୀ
ତାଳ ନୂପୁରେ ଆଜେ ରଖି ବୃଷ୍ଟି
ତଙ୍ଗେ ଚୋଷ (ଚୋଷ ଥିଲ) ଗୋପାଙ୍ଗନା ମନ ହେ ମାଧବ
ଅରୁଣା ଦୋଳି ଅବଳା ଚରଣ
ଅମୃତଭର ଶୋଭା ଆନନ୍ଦ
ଅପୂର୍ବ ସୁଷମା ଅମିୟ   ଅମୀୟ ଝରନେ
ଚୋଷଭର ଜନଗଣ ମନ ହେ ମାଧବ । ୧୯ ।

ତାମସ ବଳାଶକ ଚରଣୀ
ତପି ଋଷି ଭକ୍ତ ସ୍ତୁତି ଶ୍ରେଣୀ
ହି ତାପହାରକ   ତନ ଭୁବନରେ
କେଣ୍ଟ ହେଲେ ନ ପାରନ୍ତି ଉଦ୍ଧି ହେ ମାଧବ । ୨୦ ।

ଥିର ଥବର ଗମ୍ଭୀର ବୃଣ
ଥର ଥର କମ୍ପନ୍ତ ଦୁର୍ଜନ
ଜନୃଭ ଦଅ   ସମ୍ପଦ ଏପଦେ
ଅଭିଷେ ଟାଙ୍ଗିଲେ ଚବେ ଦର୍ଶନ ଦେ ମଠଭ । ୧୭ ।

ଦମ୍ଭ ହିଚ୍ଛ ଧୃଷ୍ଟିଛ ମୋଚନ
ଘାଳ ଦୁଃଖିଙ୍କ ଶାନ୍ତ ପତନ
ବିଭବ ଟା... ବିଶ୍ୱ ଭୁବନ
ଜେଷ୍ଠ ବୃନ୍ତ ଭୂମ ଓମନ
ଧର୍ଣ୍ଣୀରେ ସୁଧା ଧାର ଢାଳି
ଧୀରେ ଧୀରେ ବଦେ ଦଣ୍ଡଦଣ
ଧୀର ଧ୍ୟାନ ଧନ   ଧାରଣା-ସାଧନ
ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ବନ୍ତ କରିଥାନ୍ତି ଦକ୍ଷ୍ୟ । ୧୯ ।
ନାଷ୍ଟି ଜଷିକ ଭୁବନେ ସଣ
ମାଳାପୂକ ନେଷ ସୁମାଧ୍ୟ
ନ କର କଷଣ   ମାଳ କଳେବର
ନାମ ନାବ କହିଥିବ ଚେ । ୨୦ ।

ପରମେଶ୍ୱର ପଦ ନଘୂନ
ଏତେ ଶୁଣେ ଥିବେ ମୋର ପ୍ରାଣ
ପରଲୋକେ ଯିବ   ପର ନ କରବ
ତୁମେ ଏକା ମୋର ସର୍ବସ୍ୱାଣ । ୨୧ ।
ପଞ୍ଜିତ ପୌରୁଷ କୃଷ୍ଣେ ସମ
ଫଳ ଦାତା କର୍ତ୍ତା କଳ୍ପଦ୍ରୁମ
ଫଳ ଫଳ ଉଚେ   କରନ୍ତ ଦବାଳ
ଫେତ କଷ୍ଟେ ଭରଦ ମର୍ମ । ୨୨ ।

ଶଶ୍ୱତମୋହନ ସର୍ବେଶ୍ୱର
ବନ୍ଦେ ଖଲ ଦର୍ପ ଚୂର୍ଣ୍ଣ କର
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ ବଳ କେହୁ ନାହିଁ
ବଳୀ କାହିଁ ପାରାକେଶ୍ୱର । ୧୩ ।

ଭଗ୍ନ କାର୍ମୁକ ଭ୍ରୂଲତା ଶୋଭ
ଗଲ ଶଳଭ ରଞ୍ଜିତ ପ୍ରଭ
ଭରମର ଚନ୍ଦ୍ର ବକ୍ଷେ ଜଣୋଦ୍ଭବ
ମନ ନବେଦକ ଭସ୍ମର ପ୍ରଭ । ୧୪ ।

ମଣ୍ଡି ମଣ୍ଡଳାର କ ସୁକୃତ
ମହ୍ନ ମଧ୍ୟ ଲୀଳା ବରଚିତ
ମହା ମହା ଋଷି ମହା ତପ ଫଳେ
ଦରଶନେ କଲୁଛ ମୁକତ । ୧୫ ।

ମୁକ୍ତକର ଦେଇ ଦରଶନ
ନୟାଗେଶ୍ୱର ଯଶୋଦାନନ୍ଦନ
ଜନ କଲ୍ୟାଣ ଜଗତ ବନ୍ଦନ
ଯଦୁବଂଶ ସିନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟେ ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ
ଦେବେ ମୋହର ଏ ନବେଦନ । ୧୬ ।

ରମାରମଣ ରଥାଙ୍ଗଧର
ରମା ସେବନ୍ତି ସଦା ତତ୍ପର
ରତ୍ନ ସାନୁ ପ୍ରାପ୍ତ ମହାଜ୍ଞାନମୂର୍ତ୍ତି
ରତ୍ନସିଦ୍ଧ ଲୀଳା ଅବତାର । ୧୭ ।

ସୁନ୍ଦର ବର୍ଣିଶଂରେ ଲସିତ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୁଖାମୃତ ମଧୁବ୍ରତ
ଲାବଣ୍ୟ ଅମୃଧି ଷୋଳ କଳା ନିଧି
ସର୍ବ ଲକ୍ଷଣ ପରିପୂରିତ । ୧୮ ।

ଶାନ୍ତ ମୂରତି ସୁମନୋହର
ଶୂର ବୀର ଧୀରଙ୍କ ପ୍ରବର
ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳକ ଦୁଷ୍ଟ ନାଶକ
ସାଧୁ ସନ୍ଥ ଜନେ ପ୍ରୀତି ପାଳ । ୨୯ ।
ସର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିବାରେ କ୍ଷମ ଭାର୍ଣ୍ଣି
ସ୍ୱଦ ଭାଣୀଜ ଗୋଚର ଶୋଭ
ଶ୍ରୀ ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳା ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମଲୀଳା
ବଂକ୍ତ କଣ୍ଠବା ଭୂଷମ ସେର୍ଣ୍ଣା
ହେ ମାଧବ । ୩୦ ।
ଷଣ୍ଡ ଋତୁ ସେବୀ ସର୍ବେଶ୍ୱର
ସପ୍ତଦଶ ଜୀବ ଲିଙ୍ଗ ନକଛ
ସଟ ମହୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଅମ୍ବର ସମୀର
ଶିଖି ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ କର
ହେ ମାଧବ । ୩୧ ।
ଷଷ୍ଠି ତାଳକ ଷମା ସ୍ୱ.ଗର
କ୍ଷମି ଅପରାଧ ଦୁର୍ବଳ ହର
(କ୍ଷୀର ପାରାବାରେ) ବନଜ ଚପୂଟେ
ଖଟେ ବନଜାକ୍ଷୀ ନବଜୂର । ୩୨ ।

ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ଜଣାଣ

ରାଗ ଶଙ୍କରା ଦେଶାକ୍ଷ

ଜଣ କମଳ ଚରଣେ ଆଶ କାଳେ ଭାଳ ଦେଲେ ଟଳେ ପାଶ
କ ଦେବ ଥାଇଣ କରେ ସୁଦର୍ଶନ ଭକ୍ତବଣ୍ଟ ଜନେ ଉପହାସ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୧)

କହ ତାହାକୁ ନନ୍ଦନ ଯାହା କାଳୀୟ ମର୍ଦ୍ଦନ ଚଉବାହା
ଜନ୍ମ ଅଣ୍ଡ ମାଗି ଗିରି ବ୍ରଜେ ତୋଳି ଧରଣୀକୁ ଜନେ ଦେଲ ସହା

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୨)

ଜାନଦେବ ପୁତ୍ର ଜାନ ସୂତ-ଦେଇ ତୋଷ କଲ ଗୁରୁସୁତ
ଜଣ୍ଡି ରଖାଇଲେ ଋଷି ପରେ ତାହା ତନପୂର ସେ ଦେଲ୍.ବାଞ୍ଛାତ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୩)

କେଉଁ ସମୟେ କେଉଁ ମୂଢ଼ ଭକ୍ତେ ତବ ନାମ ଯେତେକ ହୃଦଗତେ
ଧ୍ୟାଉଥିବ ମନେ ଆତୁର ହୋଇଣ ଦୟା ରକ୍ଷବ ନାହିଁ କଣ୍ଟକ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୪)

ଜରଥିବା କେବଣ ପାତକ ତାହା ନାଶ ନରକ ଅନ୍ତକ
ଭକ୍ତ ସନ୍ତତେ ଯାହା ହୃଦେ ବାଞ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରଛ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୫)

ନବଘନ ବରନ ମୁରଳୀ ନବ କଣେ ଶ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରାଣପତି
ନିଖିଳ ଭୁବନେ ଯାହା ନାହିଁ କେହ୍ନ ତାରେ ସେନ ମୋହନ ଭଜନ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୬)

କହୁ ନାହିଁ ଅଚଳ ସମ୍ପଦେ ସାଦା ହେବ ସକଳ ବିପଦେ
ଷୋଡ଼ଶାକ୍ଷର ଜପି ଜାଣ ଯିବ ଗଣା ହେବ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ପଦେ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୭)

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଭୁବନ ଭରତା ଜାଣ ସକଳ ଜନଙ୍କ ଶନ୍ତା
ଶାନ୍ତି ଭଜନ ବାସରେ ମୁଁ ଯାଚା କଷ୍ଟ ଦଳିବ ହୃଦର ବ୍ୟଥା

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୮)

ନିର୍ବାଣ ପଦେ ତ ଇଚ୍ଛୁ ନାହିଁ ଧ୍ରୁବ ପଦେ ଅଳି ନ କରଇ
ଧାଉଛୁ ଚିତ୍ତରେ ଧବ ଭବ ହର ଧବରୁ ଉଦ୍ଧାରି ଦେବା ପଇଁ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୯)

ପରମବ୍ରହ୍ମ ପରମାନନ୍ଦ ଶ୍ରୀଚରଣ ଫୁଲ ଅରବିନ୍ଦ
ବଳାଇଛ ମନ ଭୃଙ୍ଗ ସେଥି ଆଶା ସେ ମଧୁ ପାନେ ହେବ ଆନନ୍ଦ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୧୦)

ଯାହା ହେବାର ହେଲାଣି ହେଉ କମ୍ପ କୌମୁଦୀ ନବୀନ ବନ୍ଧୁ
ଜାହ୍ନ ଯିବାବେଳେ ଯିବେଶ ଆନନ୍ଦ ଦରଶନ ପଲ ଜାଣ ଯାଉ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୧୧)

ଗୋଲକ ଈଶ୍ୱର ବ୍ରଜେଶ୍ୱରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ମନୋହର
କାର୍ତ୍ତିକୀ ନନ୍ଦନୀ ଜଗତ ବନ୍ଦନୀ ଚରଣରେ ହେବି ପଲ୍ଲବସ୍ୱ

ହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର (୧୨)

ଲେଖିକା :- ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ମୁଁ କଣ ଗାହେଁ

(ମହାଦେବ ଜଣାଣ)

(ରାଗ କାମୋଦୀ)

ହେ ଦେବ ତ୍ରିଲୋଚନ   କପିଳାସ ମଣ୍ଡନ
ବୃଷଭ ବାହନ ଶଙ୍କର

ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ଫଟିକ ବର୍ଣ୍ଣ   ହେ ଭୁଜଙ୍ଗ ଭୂଷଣ
ଗିରିଜାଙ୍କ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର
ହେ ପଶୁପତି
ଶ୍ରୀଚରଣେ ମୋର ବିନତି
ନ ଜାଣଇ ମୁଁ କରୁ ସ୍ତୁତି
ତୁମ ବିନା କେ ମୋତେ   ସାହା ନାହିଁ ଜଗତେ
ଖଣ୍ଡନ କର ମୋ ଦୁର୍ଗତି (୧)

ଯେଉଁ ବିନ୍ଦୁ ମୋହର   ଦେଇଛି ଜ୍ଞାନ ସମ୍ବଳ
ସେବନ୍ତୁ ତୁମର ଆଶ୍ରିତ

ହର ଭବାନୀ ବେଶ   ନାମ ହୃଦରେ ଧାରୀ
ବର ମାଗେ ଜଣ ବାଞ୍ଛିତ
ହେ ମହେଶ୍ୱର
ମୋ ହୃଦ ବେଦନାକୁ ଜାଣି
ସୁଦୟା କର ଶୂଳପାଣି
ପ୍ରସନ୍ନେ ଦେଲ ବର   ସେ ହେଲା ଅବ୍ୟବର
ହରିଲ ମୋର କଷ୍ଟ ପୁଷ୍ଟି (୨)

ସେ ଦେ ବୃଷ ରେପିଲ   କୃପା ବାରି ଢାଳିଲ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତନେ ପାଳିଲ

କେଉଁ ଅଗାଧ ତାର   ଦେଖିଲ ବଶେଶ୍ୱର
ଅସ୍ତଷ୍ଟୋ ନପାଇଁ କଲ
ହେ ବିରୁପାକ୍ଷ
କାହା ଆଗେ କହିବ ଦୁଃଖ
ତାହା ଜୀବନେ ନ ହିଁ ସୁଖ
ନବ ପଙ୍କଜ ହେଲ   ଅଙ୍ଗ ଶୋଭା ଦଶିବ
ଫଳ ବହନେ ବର୍ଣ୍ଣୁ (୩)

ଏ ଜଗତରେ ନର   ଯାଙ୍କୁ ଭେଟେ ବର
ଆନନ୍ଦେ ବାମଦେବ ଦେଲ
ସୌବସ୍ତ୍ର ରଜପେମା   ତା ପ୍ରଭ ଦୟାବନ୍ତ
ଯେସନେ ଏପଦୁ ଛାଡିଲ
ହେ ଚକ୍ରଧର
ପତି, ପୁତ୍ର ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି
ବର ଦେଲ ହରଷ ଚିତ୍ତେ
ତୋହା ଭକତ ପ୍ରାପ୍ତ   ମୁକ୍ତି ହୁ ନ ଜାଣଇ
ତେଣୁ ଏ କି ନିର୍ଦ୍ଦୟା ମୋତେ (୪)

ଶୂର ନାଗ ନୃପତି   ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ଷଟମନ୍ତ
ସଭିଙ୍କି ସାହା ହୋଇଅଛ
ମୁଁ ପୁଣି ସେହି ପାଦେ   ସେବନ୍ତି ଅପ୍ରମାଦେ
ମୋ ଡାକ କର୍ମା ଶୁଣୁଛ
ହେ ସଦାଶିବ
ଚରଣେ ଦୋଷେ କରନାହିଁ
ଦୋଷି କେଲ ଗଣ ନପାଇଁ

ଦୃଷ୍ଟିକୁ ନେ ନର ଯୋଗ୍ୟଦେ ଶୂଳଧର
ତୁମଙ୍କୁ ଗୋଚର କ ନାହିଁ (୫)

ତ୍ରିପୁରେନ୍ଦ୍ର ହର ମୋହର ଦୁଃଖ ହ ।
କରଇ ଚରଣେ ଜଣାଣ

କର୍ମେ ନ ଥିଲେ ମୋର ନ ହଅ ଶେଷକର
ହଅ ~~ଯୋ ଥାନଟି~~ ଏଥର

ହେ ମହାଦେବ
ଯଦ୍ୟପି ଏ ବର ନ ଦେବ
ମୋର କଷ୍ଟ ଟଳେ ନ ଯିବ

ଅକର୍ମ କର୍ମଦାତା ବୋଲି କେହୁ କହିବ
ସଂସାରେ ଦୂଷଣ ଲଭିବ (୬)

ଭବ ପରମ୍ଭୁ ସାହା ଧାର ବିଣ୍ଟକ ବାହା
ଜାହା ଆଗେ କରିବ ଗୁହାର

ମୋତେ ସାହା ନ ହେବ ଲୋକହଂସା କରିବ
ନଷ୍ଟେ ଜୀବ ଯିବ ବାହାର

ହେ ଗଙ୍ଗାଧର
ହର ମୋର ଏ ଆର୍ତ୍ତି
ଲଭେ ସୁଦସ୍ତା ମୋରେ କର

ନୟଣ ମୋତେ ଦେଲେ ନ ଘୁଡ଼ିବ ମୁଁ ଭଲେ
ଞ୍ଜଳ ବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧ କର ହେ (୭)

ତୁମର ନାମାନ୍ତର ଜପିମୁଁ ନିରନ୍ତର
ଭଜନ ହେବା ନ ଜାଣଇ

ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଟଣା ଆଶା   ତଥସ୍ତୁ ମୋର ଦଶା
ହେବ କି ନରଚେ ସ୍ବଦଇ
ହେ ବୃଦ୍ଧିଦାୟ
ନ ଭଜ ଏପରି ମରଣ
କହିଲେ ଲଭିବ ଅପଯଶ

ଦୁଃଖ ନାଶନ ହୋଇ   ଯେବେ ଦୁଃଖ ନ ଯିବ
ଲଭବି କର୍ମ ଦୋଷ (୮)

ଗତି ମୁକ୍ତି କାରଣ   ଅନନ୍ତ ନାରାୟଣ
ଅଟ ତୁମେ ବରଦାୟକ

ଯେ ଯାହା ହୃଦୟରେ   ଦୃଢ଼ ବାଞ୍ଛା କରିବ
ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ତାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
ହେ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ

ତବ ଶ୍ରୀଚରଣେ   ମୋ ଲୟ
ମନ ବାଞ୍ଛିତ ଫଳ ଦିଅ

ମୋରଠାରେ ନଶ୍ବର   ହୃଦୟ ଯେବେ ଦେବ
ଅକୀର୍ତ୍ତି ଲଭିବ ନିଶ୍ଚୟ (୯)

ତବ ପତି ପତ୍ନୀଙ୍କ   ବିନା ଏ ଜୀବନରେ
ନ ଜାଣେ ମୁଁ ଅନ୍ୟ ଦେବ

ଭରସା କରି ମନେ   ଜପଇ ନିରନ୍ତର
ହେମାଙ୍ଗି ଉମା ଗୌରୀ ଶିବ
ହେ ଗୌରୀଶ୍ବର
ଦୁହେଁ ଚିନ୍ତ ମୋ କଷ୍ଟ ହର
ବାଞ୍ଛିବ ବାଞ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ କର

ଷଷ୍ଠେକ ପାଳନ   ମୋର ବନ୍ଦନ ଘେନ
କରହେ ଅର୍ଜି କାରି ବର

ହେ ମାତ କାତ୍ୟାୟନୀ   ନମ୍ର ହେମ ବଦାଙ୍କ
ସ୍କଂଦବାହିନୀ ମାହେଶ୍ୱରୀ

ଯବା ହାର ଶୋଭିନୀ   ହର ମନ ମୋହିନୀ
ଲମ୍ବୋଦର ମାତ ଶଙ୍କରୀ

ଗୋ ରୁଦ୍ରାପୁଣୀ ବାହ୍ମୀ   ମିଛ କର ଭବାନୀ
ତବ ଚରଣେ ମୋ ତୃପ୍ତି

ସ୍ୱୟଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଅଟ   ଜାଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଫେଡ଼ ମୋର ଆତୁର ଜାଳି (୧୧)

ନମୁ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର   ଜୟ ମା ସେନ ଅଙ୍କର
ସଙ୍ଗେ କୈଳାସ କନ୍ଦର

କାର୍ତ୍ତିକ ଲମ୍ବୋଦର   ପାଟେଶ ବେନ କୁମର
ନନ୍ଦି ଭୃଙ୍ଗିଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
ହେ ଉମା ହର
ତୁମଙ୍କୁ କୋଟି ନମସ୍କାର
ଦେଉ ମାଗିବା ବର

ଦୁଷ୍ଟ ମାରୁଣି ମୋର   ଦୁଃଖ ଆରେ ଦନ ସାର
ହେ ଉମା ହର
(ଏକେ ମୋର ଦରକାର) ୧୨

ଲେଖିକା :- ଶ୍ରୀମତୀ କନକାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ଦୀନବନ୍ଧୁ ପ୍ରାର୍ଥନା

ରାଗ- ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ଡାକ ଡାକ ଯେତେ ଆତୁର ହେଲିଣି
ଡାକ ଶୁଣୁନ୍ତ କି ନାହିଁ
କେଉଁଠି ବିରାଜ ବଜସ୍ଥ ତୁମର
କବେ ଦେବ ମୋତେ କଷ୍ଟ

ଦୀନଜନ ବନ୍ଧୁ ବୋଲନ୍ତି ଜଗତେ
ଟେ କହନ୍ତ ଭକତାତ୍ମା
ପତିତ ପାବନ ବିପଦ ଭଞ୍ଜନ
ନାମ ଅଛି ପରା ବନ୍ଧୁ

ଭୁବନ ମଙ୍ଗଳ କରତା ଭୁବନ
ମୋହନ ମୂରତି ରୂପ
ଆକାର ସାକାର ନ ଜାଣେ ପ୍ରଭୁ
ନାହିଁ ଭଜନ କି ତପ

ସୁମନେ ସୁଗନ୍ଧ ସଲିଳର ସ୍ୱଚ୍ଛ
ତମୀରେ ଆଲୋକ ଛବି
ପ୍ରଭାତେ ଜଗତ- ଜନଙ୍କୁ ପାଳନ
କର କମଳା ବଲ୍ଲଭ

ଅମାନ ଅନନ ଶଇକ ସାଗର
ଖ ମଣ୍ଡଳେ ରବି ଶଶି
ଘନ ବନ ଧରା ଗ୍ରହ ସହ ତାରା
ବାସର ସତ୍ତ୍ୱରେ ନଛି

ଶୟନେ ସ୍ୱପନେ ଅଧ୍ୟନେ ନୟନେ
ଦିନେ ତ ଦର୍ଶିଲ ନାହିଁ

କେବେ ମୂରତି   କରିବି ମୁଁ ଧ୍ୟାନ
କେ ଦେବ ମୋତେ କହାଇ

କେଉଁ ଅବତାର   କରିବ ହେ ହୃଦ୍ଭୁ
ଅରପିବ କେଉଁ ପୁଷ୍ପ

କପଟ ବନ୍ଦନା   ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ
କହ ଅହେ ବିଶ୍ୱ ରୂପ

ଶୁକ୍ଳ ମହର୍ଷି ସ   ଶଶିବର୍ଣ୍ଣ ବସ୍ତ୍ର
ବେଦ ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି ଦ୍ୱିଜ

ତମାଳ ବରନ   ନବଘନ କାନ୍ତି
ଶ୍ରୀପଦ ରକ୍ତ ଅମ୍ବୁଜ

ଶଙ୍ଖ ସୁଦର୍ଶନ   କୌମୁଦୀ କ ଗଦା
କମଳ ଚବ ଧାରଣ

ଶ୍ୱେତ ପୁଣ୍ଡରୀକ   ବୈଜୟନ୍ତୀମାଳା
କୌସ୍ତୁଭମଣି ଭୂଷଣ

ବେଦଘୋଷ ଯାନ   ବାହାନ ବିନତା
ନନ୍ଦନ ଭ୍ରମର ପଦ

ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଣ୍ଠିର   ବଂଶ ବାଲୁଙ୍କ
ମୋହନ ମୁରଲୀଧର

କ୍ଷୀର ସିନ୍ଧୁ ବାସୀ   ଅନନ୍ତ ଶୟନ
କମଳାଙ୍କ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ

ସୁଧା ପାରବାର ଅଜ୍ଞାନ ତିମିରେ
ଭୁଲେ ମନ୍ଦ ପଦଇନ୍ଦୁ

କେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନେ ଶ୍ରୀପଦ ପୂଜିବ
କହ ହେ ବନମାଳୀ

ଅଜ୍ଞାନୀର ଭୁଲେ କ୍ଷମ ଅପରାଧ
ଭବାବ୍ଧିରୁ କର ପାର

ଅନ୍ଧମ ହୃଦୟେ ଅନନ୍ତ ସାଗରେ
ନ ପାଇବ ସ୍ଥଳ କୂଳ

ଚରଣ ରକ୍ଷଣ କରୁଣା ତରଣୀ
ଦେଖିବ ସାରଙ୍ଗଧର

ସକଳ ହୃଦୟେ ନିବାସ ତୁମର
ଜାଣ ଅନ୍ତର ବେଦନା

ଗୋପନ ନ ରଖି କରେ ନିବେଦନ
ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ କାମନା

ଲେଖିକା :- ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ପରମେଶ୍ୱର କଣାଣ

(ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ)

୧ ଝ ଅଧ୍ୟା- ଚଚ୍ଚ କୃପାସିନ୍ଧୁ

କରେ ଚରଣେ ଶରଣ

ମନ୍ଦିରେ ସଦା ଧ୍ୟାନ ମୋ ବଦନ୍ୟ ଭେଦ

କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପାଳକ

ଅମର ବନ୍ଦନ ଅଜ୍ଞାନ ନାଶନ

ଆଶ୍ରିତ ପକ୍ଷିକାନ୍ତ

ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟଦାୟକ ଅଶାନ୍ତି ନାଶନ

ଅକ୍ଷୟ ଅବ୍ୟକ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତି

କି ରୂପ ପାଇବ କି ନାମ ଜପିବ

କରିବ ବା କେଉଁ ସ୍ତବ

କପଟ ମୂଳକ କାହାକୁ ବୁଝିବ

କିଏ ସେ ବତାଇ ଦେବ

କେଉଁ ରୂପ ତବ ଥରେ ଦେଖି ନାହିଁ

କପଟ ବର୍ଣ୍ଣିବ କହ

କବ ବର୍ଣ୍ଣିଛନ୍ତି ସେସବୁ କପଟ

ବର୍ଣ୍ଣିବ ହେ ଦୟାମୟ

ଉଲଟି ସୁଜନ ମଳି ଦେଲ ଭଳ

ପୁନଶ୍ଚ ହେବ ସେ ଭାବ

ମୋ ହୃଦୟ ଭାବ ତୁମେ ଜାଣି ସଦା

ସର୍ବଦା ମୋ ସାହା ହେବ

ଜଗତ ଜଞ୍ଜାଳେ ଜୀବ ସଦା ବନ୍ଧା

ଜଗତ ନୁହେଁ ବନ୍ଧନ

ଜଗତକୁ ତେଜ ଜୀବ ଚଳିଯାଏ

ଜଗତ ନଶ୍ୱର ଧନ

ତବା ନଶା ବାଣ   ତଥି ଗ୍ରହ ତାସ
ଦଣ୍ଡ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସନ୍ଧରେ
ବତ୍ସର ଅୟନ   ଷଡ଼ ଋତୁ ଯୋଗେ
ଜଗଜନ୍ତୁ ଅନୁବନ୍ଧେ
ଏଣୁ ମୁଁ କହୁଛ   ଏ ସର୍ବ ସ୍ଥାନରେ
ତୁମ୍ଭେ ଅଛ ଶକ୍ତିମାନ
ତୁମ୍ଭର ବିରାଟ   ଜଗସ୍ଥ ସର୍ବସ୍ୱ
ଘଟ ଘଟେ ଅନୁମାନ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣ   କରିବା କଠିଣ
ମୋ ପକ୍ଷରେ ପରବ୍ରହ୍ମ
ବାଣୀ ଗଣପତି   ଯାହାଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣିନ୍ତି
ମୁଁ କାହିଁ ହୋଇବି କ୍ଷମ
କୃପା ପାରାବାର   ବୋଲନ୍ତି ଜଗତେ
ଯାହା ଲେଖିଛନ୍ତି ବେଦ
ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ଏହା   ସ୍ୱୟଂ ସନାତନ
ହୃଦୟ ଯାଉଛି ଦ୍ରବ
ହେ ପରମ ବ୍ରହ୍ମ   ପରମ ଈଶ୍ୱର
ଥରେହେଲେ ଦିଅ ଦେଖା
କମଳା ରମଣ   କରୁଣା ସାଗର
ଭକତଙ୍କ ପ୍ରାଣସଖା
ଅଜ୍ଞାନ କାନ୍ତାର   ପଥର ପଥିକ
ସୁପଥ ନ ପାରେ ଜାଣି
କ୍ଷମ ଅପରାଧ   ସତ୍‌ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ
କର ହେ ରଥାଙ୍ଗପାଣି

କେଉଁ ପୁର ଗ୍ରାମ ଭ୍ରମିବ ଭ୍ରମର
ଖୋଜିଲେ ତ ଝଣ୍ଣୁ ନାହିଁ
ଭ୍ରମର ଭକ୍ତ ତ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ର ଭାଗ୍ୟ
ଚଦ୍ବିଲ୍ ଅଷ୍ଟନ୍ତ ଦେଇ
ଦ୍ରୁଜ୍ଜଦେଖି ଦେଇ ଥିଲେ ପତ୍ର ଶାକ
ଦାସିଆ ଦେଲା ଶ୍ରୀଫଳ
ଜାସ ଦେଇଥିଲା ଫଳମୂଳ ଯେତେକ
ଶବସ୍ତ ଦେଲା ଉଦ୍ଧାଳ
ଷିର ଦସ୍ତ ନ୍ତେନା ଲବଣୀ ସନ୍ତୋଷେ
ଦେଇଛନ୍ତି ଗୋପ ଶିଷ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବନିତା
ଦେଇଥିଲେ ଅନ୍ନ ଭିକ୍ଷା
ମଥୁରାରେ ବେଶ ସାଜିଲା ସୁଦାମ
ଚନ୍ଦନ କୁସୁମ ହାର
ଦ୍ୱାରକାରେ ମିତ୍ର ସୁଦାମା ବ୍ରାହ୍ମଣ
ଦେଲା ଭକ୍ତିରେ ତଣ୍ଡୁଳ
ଭଉଣିକ ନଜ ଅଙ୍ଗ ସମର୍ପିଲା
ବଳୀ ସମର୍ପିଲା ଶିର
ଦରୌଷମ ଦେଲା ବାଃଚ ସୁତ ତୋଷେ
ଅର୍ପିଲେ କର୍ଣ୍ଣ କୁମର
ନାରଦ ଅରପି ଥିଲେ ମନ ପ୍ରାଣ
ଅର୍ପିଲେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବନ
ଋଷି ମୁନି ଯତୀ ଜପ, ତପ ଧ୍ୟାନ
ସକଳ ଦେଲେ ଅର୍ପଣ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚୁଳକେ ଷୋଡ଼ଶୋପଚାରେ
କୁଶାଗ୍ରରେ ଦେଇ ଜଳ

ଭକ୍ତେ ଶୁଣରେ   ଉଦ୍ଧବ ତୁମରେ
ଅର୍ପିଥିଲେ ମନବାକ

ଅକ୍ଷୟ ଅବ୍ୟକ୍ତ   ଚିଦାନନ୍ଦ ରୂପ
ଅପ୍ରାକୃତ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ

କ୍ଷର ନ ଅକ୍ଷର   ତୁମ୍ଭେ ଅବିନାଶୀ
ସର୍ବଜ୍ଞ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ

ହେ ଜଗତ ସ୍ୱାମୀ   ଏଣୁ ଜଗତେ ନ
ସ ଜିଛ ଏଣୁ ଏପରି

ଏ ଜଗତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ   ଯେତେ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ
ସର୍ବ ହୃଦ ତାର ଚିହ୍ନି

ନରସ୍ତ୍ରୀ ତ ପ୍ରାଣୀ   ଯେପଦେ ଡ଼ାକଲେ
ତୁମ୍ଭେ ତୁଷ୍ଟ ତାର ସଖା

ସକଳ ପ୍ରାଣିଙ୍କୁ   ଦେଖୁଛ ହେ ପ୍ରଭୁ
କାହାକୁ ନ ଦୃଷ୍ଟ ଦେଖା

ବୈକୁଣ୍ଠ ବିହାରୀ   ଭବ ତାପହାରୀ
ଜଗ ତ୍ରି ହେ ସାରସ

ସହସ୍ର କଣ୍ଠର   କରୁଣ ମିନତି
ଯେନ କରୁଣା ବରଷ

ଅମୃତ ଅମ୍ବୁଧି   ଲାବଣ୍ୟ ତରଙ୍ଗ
ତୁମ୍ଭେ ପରମ ଦେବତା

ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସଙ୍ଗେ   ସହସ୍ର ପ୍ରଣାମ
ହରିବ ହୃଦୟ ବ୍ୟଥା

ଭକ୍ତି ଜାଣି ନାହିଁ   ମୁକ୍ତି ଲଭେ ନାହିଁ
ବନ କରିଲ କଙ୍ଗାଳ

ଯେପଦେ ବିପଦେ   ସକଳ ସମୟେ
ତୁମେ ଏକା ସାହା ମୋର

ଜଗନ୍ନାଥ ବନ୍ଦନା

ରାଗ-କାମୋଦ

ନୀଳଗିରି ପତି ହେ ବିଶ୍ୱ ସମ୍ରାଟ
କଳ୍ପିତ କ ତବ ହ୍ରାସ
ଦୂରରୁ ନିରେଖି ଦୂର ହୋଇଯାଏ
ହୃଦୟର ଦୁଃଖ ତାପ
ହେ ନୀଳାଦ୍ରି ସିଂହ କର ଅନୁକମ୍ପା
ତବ ପଦ୍ମ ପାଦେ ସଦା ରହୁ ଚିତ୍ତ
ମନ ଅଳି ହେଉ ସଦା । ୧ ।

ରତନ ବନ୍ଦନ ସୁଦର୍ଶନ ସହୋଦର
ତ୍ରିମୂର୍ତ୍ତି ଆନନ୍ଦ ଶୋଭା
ପ୍ରାଚୀ କାଳି ରବି ସୁଭଦ୍ରା ଦେବୀ
ସ୍ତ୍ରୀଜାଙ୍କ ରଜତ ପ୍ରଭା
ହେ ନୀଳାଦ୍ରି ସିଂହ ତବ ଅନୁରାଗ
ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଯୋଗୁଛି ମନ୍ଦିରୁ ପଶିଲେ
ନ ଲଭୁ ଆମ୍ଭ ସନ୍ତାପ । ୨ ।

କମ୍ବୁ କୌମୁଦୀ କ ରଥାଙ୍ଗ ବଳଭ
ଝଲକ ଦିଶେ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ
ନବରତ୍ନ କାନ୍ତି ନବଗ୍ରହ ପଙ୍କ୍ତି
ଉଜଳନ୍ତି କ ସେ ପୂର୍ବେ
ହେ ନୀଳାଦ୍ରି ସିଂହ ତବ ଭଜନେ
ପୁରୀ ନାଗପୁର ମଣ୍ଡିତ ହୋଇଛି
ସିଦ୍ଧ କୁଳା ପଦେ ଝଟନ୍ତି । ୩ ।

ତୁଳନା ହେବ କି   ନବୀନ ନୀରଦ
ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଅପୂର୍ବ ଝଳ
ନିରତେ ମଣ୍ଡନ   ମଲ୍ଲୀଫୁଲ ହାର
ତମାଳ କି ହେବ ସରି
ହେ ନୀଳାଦ୍ରି ସିଂହ ଜନ୍ମ ଭେଦ ମଣି
ସୃଷ୍ଟିରେ ଦୃଷ୍ଟିରେ   ଅଙ୍କିତ ଅଦୃଶ୍ୟ
ସମ କରିଛ କେ ଆଣି (୪)
ମସ୍ତକେ ସୁଷମା   ସୁମନସ ଝରା
କନକ କିରୀଟ ତଳ
ଜମ୍ବୁନଦ ରେଖା   ଚନ୍ଦ୍ର ଭାନୁ ଶିଖା
ସ୍ଥିତି ବ୍ରହ୍ମ କାନ୍ତି ହୀରା
ହେ ନୀଳାଦ୍ରି ସିଂହ କକ୍ଷେ ପୁଷ୍ପହାର
ଶ୍ୱେତ ପୀତରଙ୍ଗ   ଯୋଗୀ ଯୋଗ ଭଙ୍ଗ
ତ୍ରିଗୁଣ ନାଶନ ଶର (୫)
ଏଣୁ କହୁଛ ମୁଁ   ଅତୁଲ୍ୟ ଅମୂଲ୍ୟ
ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ରୂପ
କହୁ ସିଦ୍ଧ ତପି   ଜାଣୁଥିବେ ହୃଦେ
ନାହିଁ କହନ୍ତି ହେ ତତ
ହେ ନୀଳାଦ୍ରି ସିଂହ ପାରୁ ନାହିଁ କହି
ଖମଣି ଖଦ୍ୟୋତ   ସମ ସରି କଲେ ଶିରେ
ପାତ ହେବ ପଦ (୬)
ଅପଘନ ସଉରଭ   ଗନ୍ଧବହ ଶ୍ୱେବଳ
ବକ୍ଷେ ସେ ପୂର

ସୁପୂର୍ଣ୍ଣ ମହକେ   ପୂଅନ୍ତି ମାନସେ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ କଦମ୍ବ ଜୁଳ
ହେ ମାନାଦ୍ରି ସିଂହ କୁସୁମ କୁଙ୍କୁମ
ସ୍ୱୟଂ ସରଜନା   ଅଷ୍ଟଗନ୍ଧ ସଙ୍ଗେ
ମୃଗ ମଦ କାନ୍ତି ସମ (୭)
ପଞ୍ଚ କୋଣ   ପଞ୍ଚ ତୀର୍ଥ ଲୀଳା ସ୍ଥିତ
ନରତେ ହୃଦୟେ ସ୍ତ୍ର
ମଣିଧର ଫଣୀ   ପରସ୍ପ ଆଭୂରେ
ନୟନୁ ବୁହାଇ ବାରି
ହେ ମାନାଦ୍ରି ସିଂହ ଏହା ଧ୍ରୁବ ଭାବ
ଅନ୍ତର କଲ ହେ   ଅର୍ନ୍ତର ଭଜନ
କନ୍ଦେ ପଦ୍ମର ସଙ୍ଗୀତ (୮)
ଆକାଙ୍କ୍ଷାରୁ ପଣ   ତବ ଅନୁସରେ
ବଞ୍ଚାଅ ହେ ଦୟାମୟ
ଶ୍ରୀପଦ ଦର୍ଶନୁ   ବଞ୍ଚିତ ନ କର
ଉଚିତ ଶତେ କି କହ
ହେ ମାନାଦ୍ରି ସିଂହ ଏ କି ଦୈବ୍ୟ ସ୍ଥିତ
ଅଧୀରେ ଆତୁରେ   ମାନସ ଭ୍ରମଇ ।
ହୃଦ ପୂଅଇ କମ୍ପଇ (୯)
ହେ ଲଙ୍କା ମର୍ଦ୍ଦନ   ଦେବ କି କରୁଣା
ସେବକାରେ ଦେଖ ଘଣା
ସୁମନେ ବନ୍ଦନ   ସନ୍ଥତା ନନ୍ଦନ
ଭୁବନେ ନୋହିବ ଘଣା
ହେ ମାନାଦ୍ରି ସିଂହ ମନୁ ଦୁଃଖ ହର

ନାଗାନ୍ତକ ପତି ସେନ ମୋ ବଚନ
କାଙ୍କ୍ଷିତ ଭୂଷଣ ମୋର (୧୦)
ହେ ପଦ୍ମଲୋଚନ ଆସନ ଦର୍ଶନ
ଦେବ ସଭାରେ ଏଟିକ
ଅଜ୍ଞାନ ଅନ୍ଧାର ନାଶ ଗଦାଧର
ମାଗେ ଯୋଡ଼ଣ ପାଣିକ
ହେ ମାକାବ୍ ସିଂହ ସଦା ସାହା ହୁଅ
ଅଧିକ ଜଣାଣେ ଜଞ୍ଜାଳ ନ କରେ
ସବ୍ ଅଟେ ମୁଖ ଥାଅ
ଲଭେ ନାର୍ଣ୍ଣି ପ୍ରଭୁ ଚଉ ସଜ ଭୋଗ
ଅତ ସୁସ୍ୱାଦୁ ନୈବଲ୍ୟ
ଜୀବ ଥିବା ଯାଏ ଲଭୁ ଥିବ ସଦା
ଶ୍ରୀପଦେ ଏନ୍ତୁ ଜଞ୍ଜାଳ
ହେ ମାଳାବ୍ ସିଂହ ଲେଖ ନିବେଦନ
ସ୍ମରୁ ଲୁଚ ଛନ୍ତି ଜୀବ ଯିବ ଥିବ
ଥିବ ଶଙ୍ଖା ସିନ୍ଦୁର ଭୂଷଣ (୧୨)

ଭଗବାନ ପ୍ରାର୍ଥନା

ଆହେ ଦୟାମୟ କୃପା ପାରାବାର
ଶାନ୍ତ ନିକେତନ ବାସ
ବନଜ ବାସିନୀ ଘରଣୀ ନିରତେ
ବନ୍ଦନ୍ତି ପଦ ସାରସ (୧)
ବିରଞ୍ଚି ବାସବ ସଙ୍ଗତରେ ଦେବ
ଦେବ କରନ୍ତି ବନ୍ଦନ
ଯୋଗୀ ସିଦ୍ଧଙ୍କର ତାପ ବିନାଶନ
ଭକ୍ତଙ୍କୁ ସୁଖ ସଦନ (୨)
ଲାବଣ୍ୟ ଅମ୍ବୁଧି ପ୍ରଦାନ ସୁବୁଦ୍ଧି
ବିନାଶ ହୃଦୟ ଚିନ୍ତା
ମୁମୁକ୍ଷ ଦାମ ହେ ମୁମୂର୍ଷୁ ଜୀବନ
ସନ୍ତ୍ୱ ନ ପାରଇ ବ୍ୟଥା (୩)
ହେ କୃପା ଜଳଧି କରିବ କି କୃପା
ଶ୍ରୀପଦେ ରହିବୁ ମନ
ଧାଉଥିବ ସଦା ତବ ନାମ ହୃଦେ
ମଣି ପିଉଷ ସମାନ
ଜୀବନ ସୁଖଦ ତବ ନାମ ରୂପ
ଶ୍ରୀ ମଧୁ ସୂଦନ ହରି
ସ୍ୱପନେ ଦେଖିବି ତବ ରୂପ ଛବି
ଚନ୍ଦ୍ରିକା ମୁକୁଟଧାରୀ (୪)
ହୃଦରେ ଚିନ୍ତିବ ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋପାଳ
ରାଧାକାନ୍ତ ବନମାଳୀ

ସ୍ନାହାନେ ଜଡ଼ିତ ଜଳଧି ଦେଶ
ମାନସ ରଞ୍ଜନକାରୀ (୧)
ଭକତ ହୃଦ୍ବାନ୍ତ କରତା ପାଳନ
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଧାନପତି
ସର୍ବଦା ମୋ ହୃଦ ମଧ୍ୟେ ବିରାଜିତ
ଏତିକି ମୋର ବନ୍ଦନା (୨)
ରାଇ ପ୍ରାଣଧନ ପଦ୍ମ ଭଞ୍ଜଣା
ଆନନ ଶ୍ରୀପଦେ ଅଳି
ସୁମନ ଅଞ୍ଜଳି ଅଶ୍ରୁ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ
ଭବାବ୍ଧିରୁ କର ପାର (୩)
ଅମୃତ ଅମ୍ବୁଧି ଲାବଣ୍ୟ ତରଙ୍ଗ
ତୁମେ ପରମ ଦେବତା
ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ ସଙ୍ଗେ ସହସ୍ର ପ୍ରଣାମ
ହରିବ ହୃଦସ୍ଥ ବ୍ୟଥା (୪)
ଅଧିକ ଜଞ୍ଜାଳ ନ କରିଇ ପ୍ରଭୁ
ଘେନ ଏହି ନିବେଦନ
ପଙ୍କଜ ନୟନ ଦେଖେ ଆନନ
ବଳେକ ଯାଉ ଜୀବନ

ଲେଖିକା :- ଶ୍ରୀମତୀ ବନକାଷୀ ପଣ୍ଡା

ସରସ୍ୱତୀ ବନ୍ଦନା

ରାଗ-ଚଧନଖାଇଲ

ଶୁଭ୍ରେତ ତୁଷାରେ ସୁନ୍ଦର କାନ୍ତ ସୁଷମା ରଞ୍ଜିତ ଧବଳ ଅମ୍ବର
ସୁବେଶ ସାଜରେ ବିପିନେ ବଲ୍ଲୀ ନବୀନ ପୁଷ୍ପିତା କୁସୁମ କଳି
ଶୋଭେ ବାଟ ଶିର ଯେ
ପୁଷ୍ପ ଗନ୍ଧ ବିଧାନେ ବସନ୍ତ ଦଶ ଦିଶ ଜଗ ମନ ହରେ ହର (୧)
ସୁରଙ୍ଗ ମଣ୍ଡିତ କୁସୁମ ବଲ୍ଲୀ ଅଶ୍ୱର୍ଥ କାନ୍ତିକୁ ବିଜେନ୍ଦ୍ର ବନ
ରଜଣୀ ମନ୍ଦାର କର୍ଣ୍ଣିକ ଫୁଲ ଚମ୍ପକର କୋକଣନ୍ଦ ପାଟଳି
ପୁଷ୍ପି ପୁଷ୍ପ ମନୋହର ଯେ
ସୁରଙ୍ଗ ଚବକ ପବନ୍ତ ବସନ୍ତ ପରଶେ ମନ୍ଦ ସମୀର (୨)
କମ୍ବୁ ସ୍ୱନ କି ଯେ ଅଳି ଗୁଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିଜ ମନ୍ତ୍ର କି ଯେ ପିକ କୂଜନ
ପାନ କର-ଚୋଷେ ରସାଳ ମଧୁ ଭେକ ପଢ଼ନ୍ତି କି ବେଦ ବଧୂ
ସାନନ୍ଦେ ପ୍ରକୃତି ରାଣୀ
ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ବୈଷ୍ଣବ ଆସ ମାତ ବୀଣାପାଣି (୩)
ଦେଖ ଦେଶେ ଦଶେ ଦଶେ ପ୍ରବୃତ୍ତି ନିଶଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ ରୂପ
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ନେଇ ଅଟେ ମନସିଜ ସଙ୍ଗୀତରେ କେଳଷ୍ଟ
ରଙ୍ଗିଣ କୁସୁମ ଦେଇ
ଶ୍ୱେତ ବନ୍ଦନା କି ସେ ପଦ୍ମଅର ସିନ୍ଧୁ ଅଧର ଗୁଞ୍ଜିକୁ ବୋଲି (୪)
ଶ୍ୱେତ ଶୁଭ୍ର କାନ୍ତ ଧାତା ନନ୍ଦନୀ ସରସ୍ୱତୀ ଆସିନା ବସ୍ତ୍ର ଚରଣୀ
ଦେବି କୃତାଞ୍ଜଳି ବିଦ୍ୟାଦାୟିନୀ ବରଣ୍ଣ ଧାରିଣୀ ବେଦ ଦର୍ଶିନୀ
ବନ୍ଦେ ଶ୍ରୀପଦ ସାରସ
ଦେବି ନିବେଦନ ତୁଷ୍ଟ ମୁସ୍ତାନନ୍ଦ କଣ୍ଠ ମୂଳେ ରତ ବାସ

ଲେଖିକା ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ଦୁର୍ଗା ସ୍ତୁତି

ସ୍ୱର-କେଦାର ଭଉଣ

ବନ୍ଦନା କରେ ଭଜନ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର
ରକ୍ତ ମୁଖ ପଦାମ୍ବାଜ ସୁନ୍ଦର ଦୂତ
କୃଷ୍ଣ କୁଞ୍ଚିତ କୁନ୍ତଳ-ଦେବ-ହସ୍ତଗଣ
ମୂର୍ତ୍ତି କରନ୍ତି ତୋଳର (୧)

ଏବକୁ ଆବରଣ କର ଦଶେ ଅଷ୍ଟ ଶୋଭ
ଧେ ଶୂଳ ଡମ୍ବରୁ ତୋଡଗ ରଥ। ର ପ୍ରଭ
ସନ୍ଧୁ କଟିରେ କିଙ୍କିଣୀ
ବ୍ୟୋମକେଶଙ୍କର ମାନସ ମୋହନକ ଜଣି (୨)

ଦୁଷ୍ଟା ନାଶିନୀ ମାତ ମୃଗେନ୍ଦ୍ର ଆସନ
ରୁଧିରବାସିନୀ ମାତ ପୀଯୂଷ ଭାଷିଣୀ
ହାସ ଶରଦ ବଦନା
ଦଇଙ୍କ କୋଳ ମଣ୍ଡନା ଧିଷୁବ ବଦନା (୩)

ଅନନ୍ତ ରହସ୍ୟ ବେ ର କ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଶକ୍ତି
ତୋହାଗି ଛଡ ମ ରଣେ କମେ ବସୁମଣ୍ଡ
ଶୋଭା ତବ ତନୁ କାନ୍ତି
ପ୍ରଚଣ୍ଡ କିରଣ ବର ବଳେ ତବ ଜ୍ୟୋତି (୪)

ଦନୁଜ ଦଳନୀ ମାତ ନୈର୍ନ୍ତ ପାଳନୀ
ଧ ଭାପହାରିଣୀ ମାତ ଭଭବଣ୍ଡାଳିନୀ
ସୁତସ୍ମାରେ କର କୃପା
ଦୂର ହେଉ ମନ କ୍ଳେଶ ଲୁପ୍ତ ହେଉ ଧ୍ୟା (୫)

ମୋମାନ ବସୁନ୍ଧର   ସର୍ମର ନଶ୍ୱର
ହାତର ବକ୍ଷରୁ ଲୁଚି-   ଛଲ ଉର୍ମମାଳା
ନାହିଁ ନ ଥିଲ ସୋନ୍ଦ୍ରବ
ଯେ ତପସ୍ୟା ଫଳ ବସ୍ତ୍ର ବର୍ଣ୍ୟ କଲ ଶିବ (୬)

ନମା କାତ୍ୟାୟନୀ ଗୌରୀ ଭବାନୀ ଅମ୍ବିକା
ଦୁର୍ଗତି ନାଶିନୀ କର ଶ୍ରୀପଦେ ସେବକା
ଦୂରେ ତଷ୍ଟଙ୍କର ଜେମା
ମୋର ଦୁଃଖ ନାଶିନୀ ଗୋ ଦୋଷ କର କ୍ଷମା (୭)

ଜଗଜାୟ ବାସିନୀ ଗୋ ସଂସାର ସୁରକ୍ଷା
କେଉଁ ସେବା ଭକ୍ତି ଧ୍ୟାନେ ଶିବ ତନ୍ତ୍ର ବନ୍ଧା
ଯାହା ନମ୍ବର ଅନ୍ତରେ
ଅଙ୍ଗା ପଦାଣ ଦେଲ୍ଲ ଭବଜ ସେ କୋଳେ (୮)

କେଉଁ ଭକ୍ତି ଆରାଧନା କେଉଁ ପୂଜା ଧ୍ୟାନ
କେଉଁ ବ୍ରତ ସ୍ତୁତି ମାତ କହିବ ବର୍ଣ୍ଣନ
ତବ ମହିମା ଚରିତ
ବରିଷ୍ଠ ବ୍ୟାସ ଲୁହନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନେ ଶକତ (୯)

ଲେଖିକା :— ଶ୍ରୀମତୀ ବନକାଷୀ ପଣ୍ଡା

ଜଗନ୍ନାଥ ଜଣାଣ

(ରାଗ — ରାମକେଶ୍ରୀ)

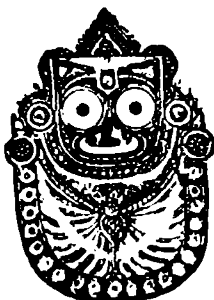
ହେ ଜଗତନାଥ ଜଗତ   କର୍ତ୍ତା ଶମ୍ଭୁ ପାଳକ
କମଳ ଚରଣେ ମିନତି   ମୋତେ ରଖ ଶରଣ
ସଂସାର ସାଗରେ ମାନସ   କୃଷ୍ଣ କେଶବ ହରି
ବିଶ୍ୱପତି ବିଷ୍ଣୁ ବୈକୁଣ୍ଠ   ନାଥ ଚକ୍ର ଗଦାଧାରୀ
ଦୀନ ଜନ ଦୁଃଖ ନାଶନ   ଭକ୍ତ ଜନ ବାନ୍ଧବ
ହୃଦ ବେଦନା ମୋ ବିନାଶ   କରେ ପଦ ରାଜୀବ
କେଉଁ ରୂପ ତବ ଧ୍ୟାଇବି   ଧ୍ୟାନ ଜ୍ଞାନ ଅବଳା
କେଉଁ ନାମ ତବ ସ୍ମରିବି   ମୁଁ ତ ସଦା ଅଧୀର
ଯୁଗ ଯୁଗ ଯୋଗ ସାଧନ   ଯୋଗୀ ନ ପାନ୍ତି ଅନ୍ତ
ସୁରରାଜ ଚରଣେ ଶରଣ   ପଦେ ସଦା ଆଶ୍ରିତ
ପୁରାଣ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଯା ନାମ   ଆହେ ପୁଣ୍ୟ ପୁରୁଷ
ଶ୍ରବଣେ ସୁହୃତ ତରଙ୍ଗ   ଉଠେ ଯେ କି ପୀୟୂଷ
ଦର୍ଶନେ ହରଇ ପାତକ   ନୁହେଁ ମହିମା କଳ୍ପି
ସେ ଅତୁଳ୍ୟ ରୂପ ନିରେଖି   ମନେ ନ ପାରେ କଳ୍ପି
ଏକା ଦରଶନେ ହୃଦୟ   ନାଶ ହେବ କି ତାପ
ସଦନେ ନ ଭରେ ମାନସ   ଶାନ୍ତ ତବ ସ୍ୱରୂପ
ନିଦ୍ରା ନ ଆସଇ ନୟନ   ସଦା ବହଇ ବାରି
ଚଞ୍ଚଳ ମନ ହୁଏ ଉଚ୍ଛନ୍ନ   ବନ୍ୟା ଉଠିଲା ପରି
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଗୋପାଳ ଭକ୍ତାର୍ତ୍ତି   ନାଶନ ହେ ଶ୍ରୀପତି
ପାଣ୍ଡବ ମଣ୍ଡନ ଖଣ୍ଡନ   କର ମୋର ଦୁର୍ଗତି
ସକଳ ସମ୍ପଦେ ପ୍ରଦାୟ   ହୃଷ୍ଟ ହେ ହୃଷୀକେଶ

ମୋ ମନ ଅଗାଧ ଦେବତା   ଅଭିଳିଲା ମାନସ
କୃଷ୍ଣ ନାମେ ନେଲି ଶରଣ   ଭଜ ଚରଣ ତେଜ
ନବୀନ ଘନଶ୍ରୀ ମୂରତି   ଧ୍ୟାଉଥିବ ନବୋଳେ
ଜନତା ଜନନ ପୃଷ୍ଠରେ   ପାଉଥିବ ଦର୍ଶନ
ଜମ୍ବୁ କୌମୁଦକ ଜମଳ   ଜନେର ସୁଦରଶନ
ବୈଶୁନର ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କ   ବୃନ୍ଦ ଶୋଭା ଅଃନନ୍ତ
ସୁର ନାଗ ନର ମଣ୍ଡିତ   ପାଶେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶ୍ରୀହରି
ସେଠାରେ ପାଇବ ଦର୍ଶନ   ମଧୁମାଧବ ରୂପ
ଧ୍ରୁବ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ପରାୟେ   କାଙ୍କ୍ଷୀ କରନ୍ତି ତପ
ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ଯୋଗେଣ ସାଧଣ   ଲଭି ନ ପାରେ ଯୋଗୀ
କାନ୍ତି ବା ସେ ତପ   ଭାନ୍ତି ଏ ଜୀବ ବକ୍ଷସ୍ଥ ଭୋଗୀ
ଯିବକ ଦ୍ୱାରକା ପାଇବ   ତଦ୍ଭୁ ତବ ଦର୍ଶନ
ଯମୁନା ତଟେ କ ବଦର   ଯିବ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ
ବଦରିକା ବନେ ଦର୍ଶନ   ଦେବ ଦେ ନାରାୟଣ
କ୍ଷୀର ସିନ୍ଧୁ ତୀର ନିବାସୀ   କ ବା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରମଣ
ବୈକୁଣ୍ଠ ଭବନେ ନିବାସୀ   ପାଶେ ଥିବେ କମଳା
ପାଇବ କ ତବ ଦର୍ଶନ   ନବ ଘନର ଶୋଭା
ମାତ୍ରଥିବ ଯେବେ ବକ୍ଷେ   ରସ ପଣା ଖେଳରେ
କମଳା ରମଣ ବାରଣ   କମଳାଙ୍କ କରରେ
ବନ୍ଧନେ ଅଛି କ କୃଷ ହେ   ଶୁଭ୍ର ଦେବାଧି ବଜ
ସେପରି ସମୟେ ଆରତେ   ଡାକଥିଲା କ ଗଜ
ଧ୍ରୁବ ମଣ୍ଡଳକୁ ଝୁସାଇ   ଗଲେ ପାଇବ ପଦ
କେଉଁଠି ବରାଜ ବଜସ୍ଥ   କୃଷ ମନର ଧନ
ସେବନ ବପିଲେ ବପଦେ   ଆତୁରରେ ହରଣୀ

ଡ଼ାକଥିଲ ଦେଲ ସଦାସୁ — ଫଗ ସାରଙ୍ଗ ଫ଼ିଣି
ଗୋଲକ ସ୍ୱର୍ଲୋକ ଭୂଲୋକ — ସତ୍ୟ ତପ ଲୋକରେ
ସୁତଳ ବିତଳ ଅତଳ — ତଳା ତଳ ପୁରରେ
ଜଏ ଦେବ ତବ ବାରତା — କାହିଁ ଖୋଜଇ ଯାଉ
କେଉଁ ପୁରେ ତୁମ୍ଭେ ରହିଛ — କହ ସୁଦାମା ବନ୍ଧୁ
ଶରତ ଶଶାଙ୍କ ମଣ୍ଡଳେ — ହୋଇଛ କି ଶସନ
ସୁଧର୍ମୀ ସଭାରେ ବଜାଇ — ତୁମେ ଦେବେ-ବରାଜ
ସୁରଜନସ୍ତେ କିବା ପାଉଛ — କିବା ଅଳଂକାପୁରେ
ଶଙ୍କର ସମୀପେ ଥିବ କି — କଇଳାସ ଶିଖରେ
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ବିହାର — କର କିବା ରୈବତେ
ଯଶୋବନ୍ତ ପୁରେ ଥିବକି — ରାଧାତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ
କୌରବ ଶିବିରେ ଯିବକି — କିବା ମଥୁର ପୁରେ
ଗାଙ୍ଗେୟ ନିକଟେ ଥିବକି — କିବା ଧର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ
କିବା ନନ୍ଦିଘୋଷେ ପାର୍ଥକୁ — କର ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ
ବିଶ୍ୱ ରୂପ ସବୁ ପ୍ରକାଶେ — ଲଗିଛ ହେ ମୋହନ
ଥିବ କି ସେଠାରେ ମୁକୁନ୍ଦ — ଅବା ଯଶୋଦା କୋଳେ
ସୁରଭି ବୃନ୍ଦରେ ଥିବକି — କିବା ରାସ କ୍ରୀଡ଼ାରେ
ଦ୍ୱାଦଶ କୁଞ୍ଜରୁ କେବଣ — କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ
ଶ୍ରୀରାଧା ସଙ୍ଗତେ ବିହରୁ — ଥିବ ହେ ବଂଶୀଧାରୀ
ଖୋଜୁଛନ୍ତି ଶଙ୍ଖା ଦନୁଜ — ମୀନ ରୂପେ ଜଳରେ
କି ଅବା ସାଗର ମନ୍ଥନେ — ଧର କୂର୍ମ ରୂପରେ
ଶୂକର ରୂପରେ ବିନାଶ — କର କି ହିରଣ୍ୟାକ୍ଷ
ଗୋପନେ ସ୍ତମ୍ଭରୁ ବାହାରି — ଦଳ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଦୁଃଖ
ତ୍ରିବିକ୍ରମ ରୂପେ ଛଦ୍ମରେ — କିବା ବଳି ସମ୍ପଦ

ହରଣ କରିବ କେଜାଣି — ଘାରେ ତାହାର ଭେଦ
ଉଗ୍ରକୁଳ ଜାତ ହୋଇଣ — ଋଷିସ୍ୱକୁ ନହାରି
ସେ ଶ୍ରବଣ କିବା ନାଶିବ — ରାମ ରୂପେ ହରି
ବିଭୀଷଣକୁ କି ଶରଣ — ଦେଇଥିବ ଲଙ୍କାରେ
ଏକ୍ଷଣି ଧାଇଁ ଯିବ ମୁଁ — ଚରଣର ଆଶାରେ
ସଙ୍କର୍ଷଣ ଭୂମେ ଦଣ୍ଡଗ — ରୂପେ କିବା ମଜଙ୍କ
ରକ୍ଷକ କେଉଁଠି ଖୋଜିବ — ତାହା କେଉଁ ବିଧାନେ
ନରରେ ଧାଇବ ଚିତ୍ତ — ନାମ ହେ ଦୟାମୟ
ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ ସତେ ନେବାକୁ — ତବ ପଦ ଆଶ୍ରୟ
ଦ୍ୱବା ନଶି ମାସ ଅଳ୍ପପୂନ — ତଥି ରତ୍ନ ସନ୍ନିତ
ଯୋଗ ବାର କାଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତ — ଥିବ ତୁମ୍ଭ ଆଶ୍ରିତେ
ବାରଣ ତାରଣ ପଦ ଶ୍ରୀ — ଚରଣରେ ଶରଣ
ଜୀବ ଯିବା କାଳେ ଶ୍ରୀପଦେ — ଥିବ ମୋର ଧିଆନ

ଲେଖିକା :— ଶ୍ରୀମତୀ ବନକାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗା ସ୍ମରଣା

ନରେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦନୀ
ବନ୍ଦେ ମୃଗେନ୍ଦ୍ର ଆସନୀ

ମନୁଜ ପାଳିନୀ ଦନୁଜ ଦଳନୀ
ବନ୍ଦେ କୈଳାଶବାସିନୀ

ଆତଙ୍କ ନାଶିନୀ ପାତକ ତାରଣୀ
ମତ୍ତମାତଙ୍ଗ ଗମନା

ସୁରଙ୍ଗ ଅଧରୀ କୁରଙ୍ଗ ନୟନୀ
ହର ହୃଦସ୍ତ ବେଦନା

ଦୈତ୍ୟ ଦର୍ପହର ଆଜ ଦଣ୍ଡଧର
ଭବ ଭୟସ୍ତ ଉଦ୍ଧର

ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତରୁ ଜଗତ ପାଳନ
ବନ୍ଦ ଉପୁର ସଙ୍କଟ

ହସି ହସି ଆସି ଜଗତ ଜନନୀ
ହସି ହସି ଯିବ ଭୁଲି

ବେନି କର ଯୋଡ଼ି କରେ ନିବେଦନ
ବରଷ କରୁଣା ବାରି

—୦—

ସ୍ମରଣା

କରବ ନ କରୁଣା କରୁଣା ଗୁଣି
[illegible] ସ୍ରୋତରେ ମୁଁ ଯାଉଛୁ ଭାସି
ସାହା ଦେବ କି ଶେଷ ସାହସ ଡ଼ୋଳା
ହୃଦେ କେ ସାହା ମାଗୁଁ ତୁମର ପଦ
ଶ୍ରୀ ଚରଣେ ଏତିକ ମୋ ନିବେଦନ
'ସ' ଅକ୍ଷରେ ଅଙ୍ଗରେ ଥିବ ଭୂଷଣ ।

······*

ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ (ଓଡ଼ଣି)

ସୁମନ ସେ ସୁମନ ସେ   ଋତୁ ପତି ଆସିଲାରେ
ପୁଲକିତ ଧରା ଧରା   ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସିଲାରେ (ଘୋଷା)
ନବ ନବ ଓଣିଜସୁ   ଶୋଭଇ କଲ୍ଲିଶାଚସୁ
ଅଶୋକ ମଣ୍ଡିଳ ପ୍ରାନ୍ତ   କି ସୁଷମା ଦଶିଲାରେ
ଫୁଟିଲେ ମଲ୍ଲୀ ନଆଳୀ   ମଧୁପ ରଞ୍ଜିଲେ ଘେରି
ପାଟଳି ପୁଷ୍ପ ଉକାଣ   ଚପିନେ ବକଣିଲାରେ
ସରସୀ ଶୋଭା ସମ୍ଭାର   ଶୋଣ ନୀଳ ଇନ୍ଦୀବର
କମଳ ସୁବାସ ବାତ   ଜନ ମନ ମୋହିଲାରେ
ରସାଳିକନ ମଞ୍ଜୁରୀ   ମଣ୍ଡିତ ନବ ବକୁଳ
ପାନ କରି ପିକ ଚୋଟେ   କୁହୁ କୁହୁ ଭାଷିଲାରେ
ଲଭଇ ତନୁ ଶୀତଳ   ବହଇ ସ୍ନେହ ଅନଳ
ଅନଙ୍ଗ ଧ୍ୱଜସୁ ବାନ୍ଧି   ବନଜାକ୍ଷୀ ଯୋଧିଲାରେ

— *O* —

ପାରଳା ଓ ପାରଳା ମହାରାଜା

ରାଗ – ଭୂପକୋଶଳ

ଷଡ଼ଜ ସ୍ୱରରେ ଉତ୍କଳ କଳା
କୁସୁମେ କେଶର ପୂତ ପାରଳା
ସୌଭାଗ୍ୟ ବଇଭବ କେଳି ମଞ୍ଜୁଳା
ସାହିତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ କଳା କୁଶଳା
ସର୍ବ କଳା ସୁମଣ୍ଡିତ ଯେ

ଧୀର ସୁର ସାର — ଶିଳ୍ପୀ ଅଞ୍ଚଳରୁ
ଅମ୍ବରରେ ଅଳଂକୃତ (୧)
ପ୍ରାଚୀ ଉପଚୀରେ ଶୋଭା ସାଗର
ଜନକ ତନୟା କୋଦଣ୍ଡଧର
ହରଷେ ଯା କରୁଛନ୍ତି ବିହାର
ଘନ ଉପବନ ଯା ମନୋହର
ଉତ୍କଳ ଜନନୀ ଗତ ଯେ

ଯା କୋଳେ ଶୋଭିତ — ନୃପତି ମୁକୁଟ
ମଣି ଗଜପତି ନୃପ (୨)
ବୃନ୍ଦାବନ କି ବସନ୍ତ ନିବାସ
ବୃକ୍ଷ ବଲ୍ଲୀ ନବ ପୁଷ୍ପ ବିକାଶ
ଗନ୍ଧବହ ବହେ ମନ୍ଦ ପରଶ
ଫଳ ଭରା ତରୁ ଝରେ ପୀୟୂଷ
ଜନ ମନ ହରେ ବଣ-ଯେ

ମହେନ୍ଦ୍ର ତନୟା   ଗଜ ପତି ରାଣ
ଚଳେ ଭୁଜଙ୍ଗ ସଦୃଶ (୩)
ଚନ୍ଦ୍ରଘାଣ ଶେଷ ଦେବ ମନ୍ଦର
ଶ୍ରୀ ମାଣିକେଶ୍ୱରୀ ମଲ୍ଲିକେଶ୍ୱର
ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରୀ ରାଧାକାନ୍ତ
ମଦନ ମୋହନ ନୃସିଂହ ନାଥ
ବହୁ ରୂପ ମନୋହର ଯେ
ଦୂରନ୍ତୁ ନିରେଖି   ଦର୍ଶକେ ବୃନ୍ଦ
ଆନନ୍ଦ କରନ୍ତି ଜୁର (୪)
ଏ ମଧ୍ୟ ସମୟେ ନୃପକେଶରୀ
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମ ଦିବସ ସ୍ମରି
ସମବେତ ଧୀର କୋବିଦ ବୃନ୍ଦ
ଗାନ ପଣ ସ୍ତୁତି ବନ୍ଧ ପ୍ରମୋଦ
ନୂତ ଆରତି ସାଗର ଯେ
ମନ୍ଥନ କରନ୍ତେ   ଦିଗକେ ଚୌଦିଗ
କୀର୍ତ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଧାକର (୫)
ନିରେଖି ଉତ୍କଳ ମାତାଙ୍କ ଖେଦ
ଦ୍ରୁତ ଶ୍ରବଣକି କନ୍ଦଇ ହୃଦ
ଦେଶଭକ୍ତ ବୀର ହେ ଗଜପତି
ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିଲ ଉତ୍କଳ କୀର୍ତ୍ତି
ଓଡ଼ିଆ କଳା ସଂସ୍କୃତି ଯେ
ଅଳଙ୍କ ଅଦ୍ଭୁତ   ଅପାର ସୁଖ୍ୟାତ
ବର୍ଣ୍ଣିବେ ନାହିଁ ମୋ ଶକ୍ତି

ଲେଖିକା :- ଶ୍ରୀମତୀ କନକାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

......*

ପାରଳାରେ ଉତ୍କଳ ଜୟନ୍ତୀ

ରାଗ—ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ଏ ଶୁଭ୍ର ବାସରେ ପ୍ରକୃତି ଲଳନା
ଜଣାଏ ନବ ସ୍ୱାଗତ

ଅପସରି ଗଲେ ଧଂସରୁ ହେମନ୍ତ
ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ବସନ୍ତ

ଅପାର ଅମ୍ବର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଭ ଭୂଷଣ
ପ୍ରକାଶିତ ବାଳ ରବି

ନବ ନବ ପୁଷ୍ପ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ
ସୁଷମାମୟ ଅଟବୀ

ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଗତିରେ ଅନିଳ ଚଳଣୁ
ସୁମନସ ନବ ଗନ୍ଧ

ପୁଷ୍ପ ମଧୁ ପାନ କରନ୍ତି ମିଳିତ
ଷଟ୍ପଦ ବୃନ୍ଦ ବୃନ୍ଦ

ଭୁଞ୍ଜି ମଧୁ ରସ ଗାନ କରୁ ଗାନ
କରେ ତୋଷେ ଚିତ୍ତ ସ୍ୱର

ହୃଷ୍ଟ ଜନ ମନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ କରେ
ପ୍ରକାଶି ସୁଧାଂଶୁ କର

ଧୀରେ ବଙ୍ଗ ଜନ ମଣ୍ଡନ୍ତୁ ଆସନ
ଉଦ୍ଘାଟିତ ହେଉ ସଭା

ଶୋଭିତ ସୁମାଳ ଅମ୍ବରେ ଯଥା
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶଶି ପ୍ରଭା

ବଦଞ୍ଚି ଧାରଣୀ ଦ୍ରବନ୍ତି ହୋଇଣ
ଦଅନ୍ତୁ ଶୁଭ ଆଶିଷ
ମଧୁମୟ ଦେଶ ଉତ୍କଳ ସମାବେଶ
ଜଳଧି ବକ୍ଷା ସଦୃଶ
ଜୟ ମା ଉତ୍କଳ ଜନମ ଲଭିଲେ
ଉଦନ୍ତ ପିୟୂଷ ଧାର
ଗଙ୍ଗ ନରପତି ଅକ୍ଷୟ କୀରତି
ରଖିଲେ ଉତ୍କଳେ ଭରି
ଧନ୍ୟ ଏ ପାରଳା ଅଳକା ମଞ୍ଜୁଳା
କରିଥିଲ କେତେ ତପ
'ଯା' ବକ୍ଷ ମଣ୍ଡିତ ହୀରକ ଲଲାମ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ନୃପ
ମହେନ୍ଦ୍ର ତନୟା ଚଳଇ ସଗର୍ବେ
କାଳ ତାଳେ କାଳ ଗତି
ଯା ତୀରେ ନିବାସ ରଚିଥିଲେ ବୀର
ଗଙ୍ଗବଂଶ ଗଜପତି
ସାହିତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ ସୁମନ ସୌରଭେ
ପୁଲକ ଉଠଇ ଧରା
ସେହି ମଧୁ ପାନେ ମଧୁକର ଗାନେ
ଉଚ୍ଛୁଳ ଉଠେ ପାରଳା
ନାଟକ ସଙ୍ଗୀତ କଳା ବିଧାୟକ
ପଦ୍ମନାଭ ଯୁବରାଜ
ଦ୍ୱିଜ ପଦ୍ମନାଭ ଗୋପୀନାଥନନ୍ଦ
କବ ଗୌରବର ଦ୍ୱିଜ

ଜୟ ରଘୁନାଥ   ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣଙ୍କ
ସୁମଧୁର ପଦ୍ୟାବଳୀ

ନଦୀ ବନ ଦଶ   ଅନନ୍ତ ଆକାଶ
ସମୀର ସଙ୍ଗୀତ ଭର

ଦେଶ ଭକ୍ତି ବୀର   ପରଳା ନୃପତି
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି

ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରସାଦୁ   ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା
ଲଭିଲେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି

ଖାରବେଳାଧିପତି   ଲଭି ଯାଇଛନ୍ତି
ଅମର ଅକ୍ଷୟ କୀର୍ତ୍ତି

ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରସାଦୁ   ଅଷ୍ଟମୂର୍ତ୍ତି ରହିଛନ୍ତି
ଉତ୍କଳ କଳା ସଂସ୍କୃତି

ଅମର ଅକ୍ଷୟ   ଭରତ ଏ କ୍ଷିତି
ମଣ୍ଡିଛି ବିବିଧ ପୁର

ବନ୍ଦନା କରଇ   ଚରଣ ପଦ୍ମରେ
ବନଜାକ୍ଷୀ ନନ୍ଦନର ।

ପାରଳା ମହାରାଜା ଓ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶ

ଜୟ ମା ଉତ୍କଳ ଜନନୀ ଭାରତର
ଚରଣ ପିୟୂଷ ଧାର

ଅତୁଲ୍ୟ ବିଭବ ଦର୍ପ ଦଶାନନ
ଗରବେ ରତ୍ନ ମଣ୍ଡନ (୧)

ଧୀର ସୁର ବୀର ଯଶ ସମଣ୍ଡିତ
ପୂତ ଲକ୍ଷ ଉଦ୍ୟମସ

ଭଲ-ଖାଲି ବକ୍ଷ ନ ଭରେ ତୃଷ
ଅସ୍ତ୍ରେ ଦର୍ପ ହର (୨)

ଗଙ୍ଗ ଗଜପତି ଅମୋଘ ଶକତି
ମତ୍ତେ କଳା ବଜ୍ର ଧାସ

ଗଙ୍ଗା ଗଦାବରୀ ଯାଏ ସମସର
ଶକ୍ତିତ୍ଥ ଯା ଯଶ ଭଣ (୩)

କେତେ ଶନ ଲୂତ୍ର କଣା ଘଟିଥିଲ
କେଗିବାକୁ ମନ ଫଳ

ବଙ୍ଗ ମୋଗଲ ଇଙ୍ଗ୍ରାଜ ପ୍ରବେଶି
ଶ୍ରୀ ହ୍ରୀନ କଲେ ଉତ୍କଳ (୪)

ଜଗବନ୍ଧୁ ସାହୁ ମଧୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ
ଝୁରି ଝୁରି ଗଲେ ଚଳ

ସନ୍ଦପ ହୋଇଣ କେତେ କେତେ ବୀର
ଲାବନକୁ ଦେଲେ ବଳୀ (୫)

ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଗଜପତି ପାରଜାଧିପତି
ଉଚ୍ଚହେଲେ ଅସ୍ତ୍ର ଧରି
ଲଢ଼େଇଲେ ଏକା ଶାର ହେଲ ସାଜ
ଶତ୍ରୁ ମୂଳ ସମ ମାରି (୭)

ନଗାନ ଉଦ୍ଧାର ଲଭିଲେ ନ ଅବା
ଚେତନା ଲଭିଲେ ଶାର
ଚେତନା ଝଙ୍କୃତ ଉତ୍ତୋଳନ ଜଲେ
ଶତ୍ରୁ ଅରପିଲେ ଶିର (୭)

କେଉଁ ନୃଶଂସ କଦା ଗଜପତି
କମ୍ବା ରଚିଲେ କୌଶଳ
ଉତ୍କଳ ଜନନୀ ସିନ୍ଧୁର କେତନ
ସମୀର କଳ ପ୍ରଖର (୮)

ସେହନୁ ନୃପଙ୍କ ଜନନୀ ଆଲୋକ
କୌଶଳେ ହେଲା ପ୍ରସାର
ମୁଘାର ଅଞ୍ଚଳ ଜମୀର ଜନାଣି
ଉଦୟ ବାଳ ଭାସ୍କର (୯)

ଗଜପତି ବଂଶ ରତନ ପ୍ରଦୀପ
କରନ୍ତି ମସ୍ତକେ ଶୋଭା
ଜନନୀ ଗୌରବ ଲଲନା ହୃଦୟେ
ପ୍ରଭାତ ଭାସ୍କର ପ୍ରଭା (୧୦)

ଜନନୀ ସୁମନ ସୁବାସ ସମୀରେ
ପ୍ରସାର ହେଲା ଦେଶିକି

ଅନନ୍ତ ଆକାଶେ ଗାନ କଲେ ସର୍ବେ
ଜୟ ଜୟ ଗଜପତି (୧୧)
ପଙ୍କଜା ରଞ୍ଜନ ଅରିଷ ଦଳନ
ଆହେ ପାରଳା ନୃପତି
ଏ ମନ୍ତ୍ର ମଣ୍ଡଳେ ଗ୍ରହ ତାରା ସହ
ରଖି ଗଲ ତବ ସ୍ମୃତି (୧୨)
ସେବକ ଉପହାର ଅନୁକମ୍ପା ବନ୍ଧ
ଆଜ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ
ପ୍ରକୃତି ସୁନ୍ଦରୀ ସଜାଇ ରଖିଛି
ଧନ ଅମ୍ବର ଅବନୀ (୧୩)
ଅଖଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ ଅକ୍ଷୟ କବଚ
ରଖିଛ ମା ଅଙ୍ଗେ ଭରି
ବନ୍ଦୁ ଶ୍ରୀଚରଣେ ଦେଅ ଶୁଭାଶିଷ
ବଢାଅ ସମ୍ପଦ ଶିର (୧୪)

ଲେଖିକା :- ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

......*

ବସନ୍ତ ଋତୁ

ଋତୁ ଅଧିପତି ଆଗମନ ଜାଣି
ବଜାଏ ସ୍ୱର ସଜନ
ବୃକ୍ଷ ଲତା ମାନ ନବ ବେଶ ହୋଇ
ହରଷ ସେ ଯାହା ମନ
ପୁଷ୍ପ ସ୍ତପ ସୁବେଶ କ୍ଷିତ କର କରେ
ଧରନ୍ତି ଅନଙ୍ଗ ନୃପ
ବନ ପ୍ରିୟ ମନେ ହୋଇ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ
ସଦା କରଇ ଆଳାପ
ନବ ମୁକୁଳିତ ପରେ ସହକାର
ଆମନ୍ତ୍ରିଲା ପରଭୃତ
କୁସୁମ କୋଦଣ୍ଡ ସାଉଣ୍ଟ ସଜାଇ
ରଖିଲା ଭେଳଣ କାନ୍ତ
ବୃକ୍ଷ ବଲ୍ଲୀଚୟ ନବ କଣ୍ଟକସ୍ଥ
ଶୋଭେ ପ୍ରବାଳ କାନ୍ତି
ଆଲିଙ୍ଗନ ଆଶେ ଅନଳ ବଦନ୍ତେ
ଦୂରେ ଅପସରି ଯାନ୍ତି
ଛଣ ପାପୁ ଛୁଣ- ଅନା ବଜଣ୍ଡିତ
ସୁଗନ୍ଧେ ପୂରିତ ବନ
ଫଳ ପୁଷ୍ପ ବଦ- ଙ୍ଗମ ପାନ ଭରି
ମଧୁରେ କରନ୍ତି ସ୍ୱନ
ମଲ୍ଲୀ, ଜୁଈ, ଜାଈ, ନଆଳି ପାରୁଷେ
ଶୋଭିଣ ତମାଳ ଲତା

ନୀଳ ଚନ୍ଦ୍ରାତଳ ସରସୀ ଭ୍ରମର
ଦିଶୁଥାଏ ସୁଶୋଭିତା

କେଉଁଠି କୋମଳ ପଲ୍ଲବ ଦଳରେ
ବାତ ବହେ ମଦ ଭରେ

କିଂଶୁକ ସୁମନ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହୋଇ
ଶୋଭଇ କେଉଁ ବୃକ୍ଷରେ

ଶ୍ୱେତ ଜଳ [illegible] ଫାଟକିର କାନ୍ତି
ବିକଶିଥାଏ ପ୍ରସୂନ

ଘୂର୍ଣ୍ଣ ମଧୁପ ବାରଣ ନ ମାନ
ମଧୁ କରନ୍ତି ଲୁଣ୍ଠନ

ଚମ୍ପକ, ବକୁଳ, ମଲ୍ଲିକା, ଇଟଳା
ଲଳନା କୁନ୍ତଳ ଶୋଭା

ଜଳଦ ବକ୍ଷରେ ଚପଳା ତରଙ୍ଗ
କରେ ଜନ ମନ ଲୋଭ

ସୁମଧୁର ଧ୍ୱନି ବିହଙ୍ଗମ ବାଣୀ
ବିପିନ ଅଟବୀ ପୂର

କୁହୁ କୁହୁ ନାଦେ ତନଇ ଚଟିଆ
ବାଜ ଭୁଜଙ୍ଗିନୀପର

ଲହରକ ଘଟଲେ ଅଳକା କି ଅବା
ବଧୂରଜ ବଧୂତର

ଗନ୍ତାବରେ ଜବା ସାଲତ ରସିଛୁ
ସରସୀ ଶୋଭା ଭଣ୍ଡାର

ଷଡ଼ଋତୁ ମଧ୍ୟ   ଋତୁରାଜ ତୁମ୍ଭ
ସତରେ ତୋର ଦଳ ଦଳ
ତୋଷ ପାଉଥାନ୍ତି   ଯଥା ମୁକ୍ତମାଳା
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ବଉଳ
ଜାତି ଜାତି ପୁଷ୍ପ   ଏକଣି ଏ କାଳେ
ବାସ ଚହଟଇ ବନ
ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ବହ   ତୋହର ସୌରଭ
ମୋହ କରେ ଜନ ମନ
ଭ୍ରମର ଅସ୍ଫୁଟେ   ମଧୁର ବଚନେ
ପ୍ରକାଶ ବାକ ଅରୁଣ
କୋକିଳ ବଚନ   ଭ୍ରମର ଗୁଞ୍ଜନ
ଶୁଣ ଶ୍ରବଣ ଚରଣେ
କମଳ ଲହରେ   ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରିୟାଙ୍କେ
ମନ ପ୍ରାଣ ଅରପିଣ
କମଳ ବରଣ   କରଇ ଦର୍ଶନ
ଯେନ ମୋର ନଟବର
ବଂଶୀପତି ବଂଶୀ   ପିତା ବଂଶୀବଟ
ଲବଣୀ କମଳାପତି
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବେ   ଛାଡ଼ ସୁଧା ଧାର
ଶ୍ରୀପ୍ରଭୁ କର ଏମନ୍ତ ।

ଲେଖିକା—ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

..—...

ଶିଶିର ଋତୁ

(ରାଗ-ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ)

ଶିଶିର ସମୟ ହୁସ'ର ହୁଅନ୍ତେ
ଅବନୀ ବନେ ସୁଷମା
ଭବନେ ଭବନେ ଚେତାରେ କେତାରେ
ପୂରିଲେ କ ଶସ୍ୟରମା
ବପିଲେ ବପିଲେ ଶଙ୍କଶି କୁସୁମ
ଦଶୁଥାଏ ମନୋହର
ହ୍ରମନୁ ସୁମନେ ନେଇଣ ସୁଗନ୍ଧ
ଚର୍ଚ୍ଚି ବଏ କ ଅନିଳ
ତରୁଣୀ ପରସ୍ପ ବପିଲେ ବ୍ରତନ୍ତ
ବଳାଣେ କୁସୁମ ଶୋଭା
କେଦାର ସହିତ ଧାନ୍ୟ ଆଦି ଶସ୍ୟ
ଜନ ମନ ଭରେ ଲୋଭ
ଭୂଗ୍ ନର୍ତ୍ତ'ରଣୀ ସହିତ ସାଗର
ପୂର ଶୋଭା ସ୍ୱଚ୍ଛ ଜଳ
ଧିରେ ଡାଳ ଖାଇ ଭୃଙ୍ଗ ଗହନେ
କଣ୍ଠ ସ୍ୱନ କଳ କଳ
ଘଳାଭାଣେ ଚାସ ସଙ୍ଗେ ଚାସପକ୍ଷ
ରଜତ କଣ୍ଠେ ଢାଳ
କୁମୁଦ ପ୍ରମୋଦ ଭରେ ବ୍ୟନ୍ତହାସ
ଆହା କି ଶୋଭା ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ
ସ୍ୱଚ୍ଛ ଘନ ନଭେ ଶରତ ନିଶାରେ
ଉଦେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶଶଧର

ଗଗନ ନକ୍ଷତ୍ର   କୁମୁଦ ସଙ୍ଗତେ
ତୋଷେ କରନ୍ତି ବିହାର
କ୍ଷିଣ କ୍ଷିଣ ହୋଇ   ବହନ୍ତେ ମନୁଜ
ଝଟୁନେ ହେବାର ଶୋଭ
ଶ୍ୟାମଳ ଅମ୍ବର   ପଲ୍ଲବାଳି ଲତା
ଚଞ୍ଚଳା ହୋଇଲେ ଜଗ
ପ୍ରଭାତ ଅରୁଣ   ଲୋହିତ ବରନ
ଉଦୟ କରଣ ଭାନୁ
ଅଜାଣ ଭାଜନ   ହେବାର ଭୂଧର
ସଙ୍ଗେ ଶୋଭା ପାଉଥାନ୍ତି
ଯେତିକ ବୃକ୍ଷରେ   ହରେ ଶୋଭାମୟ
ଶ୍ୟାମଳ ପଲ୍ଲବ ଚୟ
ସରିତା ଲତିକା   ମୋଦ ଜନ୍ମାଏ
ଆନନ୍ଦି ଷୋଡ଼ଶ ରୂପସୀ ପ୍ରାପ୍ତ
ଅପାର ଆନନ୍ଦେ   ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମାନସେ
ଚହିଁ ଚଳେ ପ୍ରବରେ
କଣ୍ଠର କାନ୍ତାର   ଭଲ ନାଦ ହେଇ
ମିଶେ ଗଳ ପାରବାରେ
କପି ଦ୍ୱିଜ କୁଳ   ପାଦପେ ନସ୍ତରେ
ଖାଉ ଥାନ୍ତି ଫଳ ସାର
ସଲିଳ ସମ୍ପଦ   ହ୍ରଦାନେ ପ୍ରାବୃଷ
ଧରନ୍ତି ହେବ ଅନ୍ତର
ସରସୀ ଝରଣା   ସଜଳ ଭରଙ୍କେ
ସେଥି ବହନ୍ତି ଝର

ଶାରଦ ରଜଣି   ସାରସ ଭ୍ରମିଲେ
କ୍ରୀଡ଼ା କରେ ରାଜ ହଂସ
ନଭେ ନଭାକର   ହୋନ୍ତିଲେ ତ ଦୃଶ୍ୟ
ତଥାପି ନ ତୃଷ୍ଣା ଉଠଲେ
ମୂକ ହେଲା ପିକ   ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଠେ ପ୍ରାତ
ଭେକ ସଙ୍ଗୀତ ରହିଲେ
ଶ୍ୱେତ ଶୁଭ୍ର କାନ୍ତି   ତୁଷାର ବନତା
ଶିଶିର ଶୋଭା ମହୀରେ
[illegible] ଯୋଷା ପାଶ୍ୱ   ଉଦାସ୍ୟ ମାଗିଣ
ଚଳେ କାଦମ୍ବିନୀ ଧୀରେ
କାନନେ କେଦାରେ   ତୃଣ ଦୂର୍ବାଦଳ
ବୃଷ୍ଟି ଜଳ ଓ ଶିଶିର
ମାନ ଶଇଳର   ବକ୍ଷେ ମଣ୍ଡିଦେଲା
କି ଅବା ମୁକୁତା ହାର
ସଉଧ ଅଟ୍ଟାଳି   ପଲ୍ଲବ ପ୍ରସୂନେ
ସଜ୍ଜା ହୋଇଛି କି ମୋତ
କବା କୃଷି କ୍ଷେତ୍ର   ସୁଷମା ରଞ୍ଜନେ
ଧରେ କମଳା ବରଣି
ଏ ପ୍ରାପ୍ତ ଜଗତେ   ଜଗତ ଜନଙ୍କୁ
ସାହା ହୋଇ ବିଶ୍ୱବାସ
ଅଦୃଶେ [illegible]   କଷଣ ଦନ୍ତୁର
କଷ୍ଟକୁ କର ଗୀଉନ୍ତ
ନବ ନବ ଋତୁ   ପ୍ରକାଶି ଅବଣ
କରନ୍ତୁ ସୁଷମାମୟ
ହେ ବିଶ୍ୱ ଜୀବନ   ଘେନ ନିବେଦନ
ରଖ ସଦା ଅନୁଗ୍ରହ ।

ପ୍ରଭାତ ଦୃଶ୍ୟ

(ରାଗ—ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ)

ଚନ୍ଦ୍ରବଦ୍ନୀ ତାରା   ବଧୂ କର ହାସ
ଗଲେ ଯେ ଯା ପୂର୍ବ ଚଳ
ଲୋହିତ ଅମ୍ବର   ଉଷାର ଲଳନା
ସଜାଇଲା ଅର୍ଘ୍ୟସ୍ଥଳୀ
ଦୂରସ୍ଥ ତାପସ   ମୁଖ ସାମ ଧ୍ୱନ
ଶୁଭ ସାରଙ୍ଗା ଝଙ୍କୃତ
ଦେଲେ ଦ୍ୱିଜ ବୃନ୍ଦ   ପୁଲକର ଧର
ପିକ ସ୍ୱନେ କ ସଙ୍ଗୀତ
ପ୍ରଭାତ ସମୀର   ପୁଷ୍ପ ବାସ ଘେନ
ମନ୍ଦେ ମନ୍ଦେ ଦେଲା ବାହି
ପୁଷ୍ପ ବନ୍ଧୁ ଦେଶୁ   ଉଦେଶୁ ଆସିଲେ
ପ୍ରୀତି ମଧୁ ଦେବେ ସିଞ୍ଚି
ବିୟୋଗୀ ରଥାଙ୍ଗ   ସେ ଯୋଗ ସମ୍ପଦ
ଲଭି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମାନସ
ମଲ୍ଲିକା କୁସୁମ   ମାକନ୍ଦ ମାଧୁରୀ
ଦେଲେ ଜଗ ନେତ୍ର ତୋଷ
ଚମ୍ପା ବୃକ୍ଷ ଶୋଭା   ଦେଖେ ଭଦଳିଆ
ଶଙ୍କିଲ ଭ୍ରମେ ମନେ
ଜଳଜ ତରଙ୍ଗେ   ଝୁଣ୍ଟ ଲମ୍ଫ ଦେଇ
ମିଶଇ ସାଗର ଗର୍ଭେ

ଏ ଶୁଭ୍ର ମଳୟ ଉତ୍ସବ ନେଉଛି
ନଳିନୀ ର ନବବେଶ
ଆକୁଳ ନୟନେ ସ୍ନିଗ୍ଧମୟ ବର୍ଷା
ମାନସେ ଭରିଛି ଆଶ
ଅପଘନ ସରେ ମାନସ ମରାଳ
ରଚଇନ୍ତି କେତେ ରସ
ନଳ ଭ୍ରୁ ଲଳିତ କି ବଙ୍କ କୁନ୍ତଳ
ଅଧର ଶୋଣ ବଜାଣ
ବାଳ ବ୍ୟାଳ ଜେନା ଗ୍ରାସୁ ଷ୍ଟରୁ ଦ୍ଧୁରୁ
ମୁଖ ର ସରୋଜ ପୁଷ୍ପ
ସୁଗୁଣ ସୁଷଳ ଯୌବନର ମଦନ
ଜନ ମନ କରେ ବଶ
ଏ ଶୋଭା ସଂପଦ ଚାଲଣି ଦ୍ରବ୍ୟର
ଅଳ୍ପଣ ଡାକଲେ କର
ସରସ ଚରସ ଚାଲ ପ୍ରେମିକା
ସମର୍ପିଲି ଶ୍ରୀଚାର

ଲେଖିକା— ଶ୍ରୀମତୀ ବନକାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ଉଷା ଆଗମନେ

(ଝୁଲ-ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ)

ରଜନୀ ବିରହେ ସେନ୍ଦ୍ରାଣୀ ରମଣ
ତାରାଗଣ ଯେସନ ନଭୁ
ଅନଙ୍ଗ ଦୁଃଖନ୍ତ ଶଙ୍କର ଆଳସ୍ୟେ
ଘନ ଘନ ଶୁଭେ କମ୍ବୁ
ତାହାନ୍ତ କୁକ୍କୁଟ ରବ ଦେଲା ଖରେ
ବହଇ ମନ୍ଦ ସମୀର
ଗାଉ ସେ ଚରଣେ ଚମକ ବଜିଲେ
ମନ୍ଦେ ବିହଙ୍ଗମ କୁଳ
ଫୁଟିଗଲେ ବନେ କେତେ ସୁମନସ
ଛୁଟିଲେ ଅପୂର୍ବ ଗନ୍ଧ
ମାଳତୀ ଉଲ୍ଲସେ ଅଶୋକ ହୋଇଣ
ମିଳିଲେ ସେଥି ମିଳିନ୍ଦ
ଲେମ୍ବିତ ବସନ ଶିରେ ଉପରଣ
ଉରତରେ ଜପ'ମାଳୀ
ପ୍ରବାଳ ଦ୍ରୁମାଦ ପାଟଳୀ ପ୍ରସୂନ
ବନାଇଲ ଜଳମାଳ
ସରସୀ ବକ୍ଷରେ ସ୍ୱପ୍ନମ୍ବ ପ୍ରାପ୍ତ
ବେଶ ସାଜ ଶତଦଳ
ମଙ୍ଗଳ ସୁବଳେ ଗୁଞ୍ଜରେ ଅଳି
ଉଷେ ଦେଲା ଉପୁଳ

ପ୍ରକୃତ ସୁନ୍ଦରୀ ବର୍ଷ ଶେଷିରେ
ସାଜନ୍ତି କି ବେଶ ଭୂଷା
ନାନା ଜାତି ପୁଷ୍ପ ଫଳଶି ଚୌଦିଗରେ
କି ଲାବଣ୍ୟ ଜଷା ଯୋଷା

ଧାନ୍ୟ ସବୁ ଛଳ କରେ ଝରଣିରେ
ରସାଳ ନିକୁଞ୍ଜେ ପିକ
ହରଷ ବସନ୍ତ ଭରଦ୍ୱାଜ ଦ୍ୱିଜ
ଗାନରେ ଧର ପୁଲକ

ପ୍ରକୃତ ସୁଷମା ମାନଙ୍କ ମନକୀ
ଚନ୍ଦ୍ରକା ଚନ୍ଦ୍ରମାଳ
ସଙ୍ଗର ମାଧୁରୀ ଦୂର ଦୂର ଚାଲ
ନିକୁଞ୍ଜରେ ସର ଗୁଞ୍ଜ

ଫୁଲେ ଫୁଲେ ମଧୁ ପାନ କରି ମଧୁ
କଣ୍ଠ ଦେଲେ କମ୍ପୁ ସ୍ୱର
ସବେ ଶତଜନ ଅନେକ ସହିତ
ସ୍ୱରର କଲେ ପ୍ରଦାନ

ଲେଖିକା — ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

.. —...

ଗୋଲାପ

(ରାଗ-ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ)

ପୁଷ୍ପ ଅପସର   ତୋ ରୂପରେ ସଜ
ହୋନ୍ତବେ ଗୋଲାପି ଭେଣ୍ଟ
ସଦା ଘାରିହୋଇ   ଘୁଞ୍ଚି ବୁଲୁଅଛ
ମଧୁପ ସୁଗନ୍ଧ ପାଇ (୧)
ରକ୍ତ ସଲଜରେ   ଦରହାସ ତୋର
ହରଇ ନ କମନୀୟ
ତୋ ଅମୂଲ୍ୟ ଫୁଲ   ଫୁଲ୍ଲପଡ଼େ ଅଙ୍ଗ
ଭଜି ନୁହେଁ ମଧୁମୟ (୨)
କଣ୍ଟକର ବୃକ୍ଷ   ଦେଲେ ହେଁ ତଥାପି
ତୋତେ ଲଭି ବୃକ୍ଷ ଧନ୍ୟ
ଲବଣ ସାଗର   ଜନମ କମଳା
ଅଶ୍ରୁନଦୀ ପଙ୍କଜନ୍ୟ (୩)
ତୋ ସୌରଭ ଯେନ   ଏ ବିଶ୍ୱ ଜଗତ
ସ୍ୱଗର୍ବେ ଉଚ୍ଚେ ମସ୍ତକ
ଜଗତ ଜନଙ୍କ   ଚିତ୍ତ ଆକର୍ଷଣ
ଅଙ୍ଗ କରେ ପୁଲକିତ (୪)
ନବ କୁସୁମିତ   ମନୋହର ରୂପ
ଷଡ଼ ଋତୁରେ ବଖାଣ
କେଉଁ ତପୋ ବଳ   ହସ୍ତପଦ ପାଶୁ
ଲଭିଛୁ ଶୁଭ ଆଶିଷ (୫)

ପ୍ରପଞ୍ଚେ ଉଦିତ ଚଞ୍ଚନ୍ଦ୍ରାଭୂତ
ସେଥି ତୋର ଲୀଳା ସ୍ଥାନ
ଓଡ଼ିଶାସ୍ୱ ସ୍ୱକ୍ଷେ ନଦ୍ଧ ଲେ ବନ୍ଧନ
ଲଭିଅଛୁ ପରିଷାଣ (୬)

ଉର୍ଦ୍ଧେ ଦେଖିଥିବୁ ସୁମନସ ବୃନ୍ଦ
ଗ୍ରହ ତାରା ତାରାପତି
ଅଧୋ ଭାଗେ ଦେଖି ଜମ୍ବୁ ଲେ ସୁନ୍ଦର
ମନୁଜଙ୍କ ଲୀଳା ଗତ (୭)

ତାହା ସଙ୍ଗେ ପୁଣି ପଟଙ୍ଗ ଭଟଣି
ଶୀଚ ପ୍ରାନ୍ତର ଭୂଧର
କେତେ ତରୁଲତା ତୋ ଶର ସର୍ଜନ
କେତେ ତଟିନୀ ସାଗର (୮)

ଉଷା ଅରୁଣର କମନୀୟ କାନ୍ତି
ଅପରୂପ ମନୋହର
ଅମା ଓ ଯାମାରେ ଅନ୍ଧାରି କାମନୁ
ନୂତନ ଏ ଭୟଙ୍କର (୯)

ସୁବଳନ ପିଇ ପିଇ ସମୀରଣ
ଲଭୁଥିବୁ ଲେ ଗଲପି
ଚଣ୍ଡ ତର ଜର ରୌଦ୍ର ତାପ ଗ୍ରୀଷ୍ମ,
କାଳେ କ ନୋହୁ ସନ୍ତାପି (୧୦)

କାଦମ୍ବିନୀ କୋଳେ ସତ୍ତ୍ୱ ଧବ ଘାତ
ଭୂଷାଇବେ କମ୍ପେ ଅଙ୍ଗ

ଅକଳ ଯାତନା ସହିଣ ଗୋଲପି
ମନେ ନୋହୁଛୁ କାତର (୧୧)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସୁମନା ଆସୁ ହସି ହସି
ସେହ୍ନ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇ ବୃନ୍ତ

ସମ ସମାର୍ଦ୍ଧିଭ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଇ
ମଧୁରେ ପରାଗ ଡାଳି (୧୨)

ଅରଣ୍ୟ ସମ୍ଭୂତା ଅଟବୀ ଶୋଭିତା
ଅଞ୍ଚଳିରେ ତୋ ନିବାସ

ମନ ମନସ୍ତରେ ଝୁରଣ ମାଧୁରୀ
ଜନ ମନ ଭରୁ ବଣ (୧୩)

ଦେବ ଦେଶାଙ୍କର ମସ୍ତକ ଭୂଷଣ
ଲଳନାଙ୍କ ଶିରେ ଶୋଭା

ତୋ ଅଙ୍ଗେ ଜଡ଼ିତ ମଧୁର ସୁଷମା
ଜଳଦ ଚପଳା ପ୍ରଭା (୧୪)

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସଲିଳ ଢାଳି ଚାଲିଥିଲ
ଶାନ୍ତ ନିତ୍ୟ ତୋ ବଦନ

ମନୋହର କାନ୍ତି ଅମୂଲ୍ୟ ସୁଗନ୍ଧ
ଦେନ ଯାଉ ପ୍ରଭୁ ପାଶ (୧୫)

ତେଣୁ ମେ ଏକାନ୍ତେ କହୁଛି ମୋ ବୋଲ
ମାନସ୍ତୁଁ ନଷ୍ଟେ ସୁମନ

ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦେ ମୋ ହୃଦୟ ବ୍ୟଥା
କରିବୁ କି ନିବେଦନ (୧୬)

ଆନ୍ତର କଥାଏ   ମୋ ଅନ୍ତ୍ରମ ଭାବେ
ଗାଏ ହେବୁ ଗରବେଶ
ମୋର ଉପବନେ   ଶିରେ ଜଡ଼ ଘଞ୍ଚ
ସଜାଉଛୁ ପୁଷ୍ପ ବେଶ (୧୭)
ଭାଲାର୍ଦ୍ଧ ମଣ୍ଡଳ   ଘଟେ ଭ ସିନ୍ଦୁର
ବର ବର୍ଣ୍ଣିମା କୁଙ୍କୁମ
ଲକ୍ଷା ନାଗବଲ୍ଲୀ   ସଙ୍ଗେ ଓଧ ଭ୍ରମ
ଏ ସବୁ ଅଙ୍ଗେ ଭୂଷଣ (୧୮)
କେଉଁଠୁ ଜଳ'ପୁ   ଲୋଭ ପାଶୁ ଲେଖା
ଭଙ୍ଗି ଗୋଲାପି ସୁମନ
ନସୂନ ମୁକ୍ତ   ନଦ୍ୱା ଘଣ୍ଟବେଶ
ନଣା ନସ୍ତନ ନଜ'ନ (୧୯)
ଯେତକ ଭଜନ   ଜନ୍ମଙ୍କ ଆବେଶ
ଆଣି ମନେ ଥିବୁ ଭଙ୍ଗି
ଖୋଲି କଉତାସ   ଘଟେ ନିବେଦନ
ଚନ୍ଦ୍ର କରେ ବନଜାକ୍ଷୀ (୨୦)

ଲେଖିକା—ଶ୍ରୀମତୀ ବନଜାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ଆଶୀର୍ବାଦ

(ରାଗ – ~~[illegible]~~) [illegible]

ପଲ୍ଲବ ଆଷାଢ଼ ସୁବେଶ ଡାଳି
ଶୀତଳ ଲଭନ୍ତୁ ଧରଣୀପ୍ରାଣୀ
ଜୀବଜନ୍ତୁ ତରୁ ପାଦପ ଲତା
ଜଗତେ ଲଭନ୍ତେ ସର୍ବେ ଶୀତଳ
ଅମ୍ବରେ ଘନ ସମ୍ଭାର ଯେ
ଚପଳ ଚମକ ମାଳା ଉପହାର
ଧରା ବକ୍ଷେ ଡାକେ ମୋର (୧)
ବିପିନ ବଲ୍ଲରୀ ନବ ପଲ୍ଲବ
ବର୍ଷାଶ୍ରୀ କଜ୍ଜଳ ବର୍ଣ୍ଣାଭୂଷଣ
ମଲ୍ଲିକା ମାଳତୀ ଚମ୍ପକ ପୁଷ୍ପ
କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ନବ ପୁଷ୍ପ ବିତାଣ
ଶୋଭାଧାର ବିଶ୍ୱମ୍ଭର ଯେ
ଆଖଣ୍ଡଳ ଚାପ ଅଭ୍ର ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜା
ଘନ ଗର୍ଜନ ନାଗର (୨)
ବର୍ଷାକଉଁଳେ ବଧୂ ବିଧାନ
ଆନ ପକ୍ଷେ ତାହା ନୁହେଁ ଖଣ୍ଡନ
ସ୍ରୋତ ପାନ ଆଶେ ଉନ୍ମ ଉଥାଇ
ଜନେ ହର୍ଷ ସୁମନ ସରେ ଭୃଙ୍ଗ
ଆନନେ ମୁକୁର ଝଳି ଯେ
ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନେ ପୀୟୂଷ ଝରଇ
ସୁଧା ମୟୂଖର ଜଳି (୩)
ହେ ମଙ୍ଗଳମୟ ମଙ୍ଗଳ କର
ଶୁଭ ଲଗ୍ନ ବେଳା ଶୁକ୍ର ବାସର
ବାଜ ଉଠ୍ ଶୁଭ ଶଙ୍ଖ ମଦ୍ଦଳ
ଯଜ୍ଞ ଗାନ କରୁ ଗୀତ ଲହରୀ
କର ସୁଦାନ ଆଶିଷ ଯେ
ନବ ଜାୟା ଭର୍ତ୍ତା ମୁଖେନ୍ଦୁ ମଣ୍ଡଳ
ସ୍ମିତେ ହେଉ ନବ ପ୍ଳବଣ (୪)

ବିଳାପ

ବୃଷଭ ବାହନ ଉରଗ ଭୂଷଣ
ତ୍ରିଲୋଚନ ବିରୂପାକ୍ଷ
କୌସ୍ତୁଭ ଧାରଣ ଶ୍ବେତବସ୍ତ୍ର ଲାଞ୍ଛନ
ଦୁଃଖ ହର ପଦ୍ମମୁଖ
ହର ହର ଭେଦ ମୁର୍ତ୍ତି ନାମ ମାତ୍ର
ରୂପେ ହୃଦୟେ ଧ୍ୟାଇବ
ଏ ମାୟା ସଂସାର ଅପାର ଜଳଧି
ନିମିଷକେ ପାର ହେବ
କରିଥିଲି ଆଶା କଳ୍ପଦ୍ରୁମ ତଳେ
ଆଶ୍ରିତେ ନ ଲାଗେ ତାପ
ମନର କଳ୍ପନା ଅନ୍ୟଥା ହୋଇଲା
କରିନାହିଁ ପୂର୍ବେ ତପ
ବାଲ୍ୟର ସମୟେ ବାଳିକାଙ୍କ ମେଳେ
ଖେଳ ଖେଳେ ଖେଳୁଥାଇ
ଧୂଳି ଗୃହ ଧୂଳି- ର ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ
ଅଣ୍ଡ ଘଟରେ ରଚଇ
ଚିନ୍ତିରେ ପୁଣି କୁ- ମାରୀ ଗଣ ପ୍ରେମେ
ଥାଇ କୁଣ୍ଢାଇ କି ଧର
ହେ ମାତା ଭଗିନୀ କେ ଶାଶୂ ହେ ବୋହୂ
ମନେ ଅତି ମୋଦ ଭର
ସାଙ୍ଗ ସାଥି ମେଳେ ଖେଳେ ନାନା ରଙ୍ଗେ
କୁଣ୍ଢଇ କୁ ଶିଶୁ ବୋଲି
ହୃଦୟୁ ଆନନ୍ଦ ହୃଷିଲ ମୋହର
କୋଳରେ ତାହାକୁ ଧରି
ସେ ସମସ୍ତ ମୋର ସୌଦାମିନୀ ପ୍ରାୟ
ପଲକେ ତ କଟିଗଲା

ସଂସାରର ମାୟା   ଜାଲରେ ବଧାଗା
ବଦମାତ ଏବେ କଲ
ବାଳ କାଳେ ମୋର   ଦେହରେ ନ ଥିଲ
କୁଟ କପଟ ବଚନ
ଫଳ ମୂଳ ଭର୍ଷି   ତପିଲେ ଯେମନ୍ତେ
ରହନ୍ତୁ ତପସ୍ୱୀ ଜନ
କନ୍ଦୁ ଫଳ ଶୁଣ   ଉଦ୍ବେଗ ହଏ
ଦେହକୁ ଏ ମାୟା ଖେଳ
କ୍ଷଣ କ୍ଷଣକେ ମୁଁ   ମର୍ମାହତ ହୁଏ
ସନ୍ତ୍ୱଣ ଗୃହ ଜଞ୍ଜାଳ
ଯନ୍ତ୍ରଣା ନ ସହି   ମନରେ ଭାବଇ
ଏଥି କସ ପ୍ରୟୋଜନ
ଏ ଖେଳ ନ ଖେଳ   ଛିଣ୍ଡି ନେ ରହିବ
ଯାଇ ତପିନ କାନନ
ଅଣ୍ଡ ଝରକର   ଲଗଇ ମନରେ
ତନ୍ଦେଙ୍କ ପରଏ ଥାଇ
ଭଏ ଭେଉଁ ଢୋରେ   ବାନ୍ଧି ରଖିଛନ୍ତି
କେମାତେ ଜଣା ଯାଉନାହିଁ
ଖାଉଥାଇ ମୁହିଁ   ସୁସ୍ୱାଦୁ ଭୋଜନ
ନ ପାଉଛି ସୁଶୀତଳ
ଲଭୁଥାଇ ତେବେ   ଅପ୍ରମିତ ସୁଖ
ମନ ହୁଅଇ ବ୍ୟାକୁଳ
ସୁଖ ସଂପଦ ଶ୍ରୀ-   ମନ୍ତ ବୋଲି ଯାହା
ଲଭୁ କୃପାରେ ପାଇଛି
କପାଇଁ ତହିଁରେ   ଫଳ ନ ଫଳିଲା
ସଦା ମନରେ ଭାବୁଛି

ଏ ଜୀବନେ ସତେ   ଅକାରଣ ହେବ
ନ ପାଇବ କି ସେ ଫଳ
କୃଷ୍ଣାଇ ଝେଳର   ସତ୍ୟ କି ନ ହେବ
ଦେହ ବନ୍ଧ ଭବ ତଳ

ବୃକ୍ଷ ଅଙ୍କୁରିଲା   ଶାଖା ହେଲ ଭରି
ସୁନ୍ଦର ସ୍ଥାବର ଦେଖିଲା
ସୁମନ ସୌରଭ   ସୁଶୋଭିତ ହୋଇ
ଫଳ କପାଁ ନ ଫଳିଲା
ଏଣୁ ବନ୍ଧୁ ଯେବେ   ନ ଫଳିବ ଫଳ
ବୃକ୍ଷ ହେବ ଅକାରଣ
ଜଗତେ ନିନ୍ଦିତ   ହୋଇବ ସେ ବୃକ୍ଷ
ରକ୍ଷା କିସ ପ୍ରୟୋଜନ
କେତେ ଦେବତାରେ   ଭଜନୁ ହୋଇଲି
ନ ଶୁଣିଲେ ମୋ ଆରତ
ବାଞ୍ଛାନିଧି ନାମ   ବହିଛନ୍ତି ସେହି
ନ ଦେଲେ ମନୋବାଞ୍ଛିତ

କହିଲେ କହନ୍ତୁ   ଜଗତର ଜନ
ନ ଫଳୁ ସେ ବୃକ୍ଷେ ଫଳ
ନ ପାଇବ ପକ୍ଷେ   ମନରେ ଆନନ୍ଦ
ନ ଲଗୁ ହୃଦ ଶୀତଳ
ତମାଳ ବରନ   ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଶୋଭନ
ଅଟେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଧାରୀ
ଯଶୋଦା ନନ୍ଦନ   ଜଗତ ବନ୍ଦନ
ଦୁଃଖ ହର ଦଇତାରି
କହେ ବନଜାକ୍ଷୀ   ଆହେ ବଂଶୀଧାରୀ
ଶେଷ ମାଗୁଣି ଏତିକି
ପଦଙ୍କ ସମ୍ମୁଖେ   ମୋର ତନ ଯାଉ
ତଥ ଏବେ ସୁ ଗତିକି

ଅଭିଶାପ

କେଉଁ କଥା କଣ- ଦେଲୁ ଅଲକ୍ଷଣୀ
ମୋ ଜୀବନ ଜାଳିଦେଲୁ

ଏପରି ମନରେ ଘଚଥିଲୁ ଯେବେ
ପ୍ରାଣ କପାଁ ନ ନାଶିଲୁ

ହୋଇଥିଲ ମୂର୍ତ୍ତି ନବୀନା ପ୍ରବଣ
ଧଇର୍ଯ୍ୟ ନ ଥିଲା ମୋର

ପିତା ମାତା ମୋର ନକଟେ ନ ଥିଲେ
ତୋତେ ଦେଖି ଲାଗେ ଡର

କେଉଁ ଜନ୍ମରେ କେ ତୋହଠାରେ ପର
କରିଥିଲି ସତେ ଦୋଷ

ସେ ଦୋଷକୁ ଦେଖି ଦଣ୍ଡ ତୁ ବହିଲୁ
ହୃଦୟେ କଣ୍ଟଣ ଶେଷ

ଯେପରି ଶସ୍ତ୍ରରେ ମାରିଲେ କାଟିବ
ସେ ଶସ୍ତ୍ର ଭେଦିଲୁ ବୃକ୍ଷ

ମୋହର ଯେତେକ ଔଷଧ ଭଣ୍ଡିଲୁ
ତୋରେ କାଟିବା ନାହିଁ

ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତୋର ବଳ କଉଶଳ
ଧନ୍ୟ କରିବାର ଧର୍ମ

ସୁଖ୍ୟାତ ଡିଣ୍ଡିମ ବାଜୁଛି ଜଗତେ
କାନ୍ଦୁଛି ମୋହର ମର୍ମ

ଷଚଥିଲ ମନେ ଔଷଧ ପାଦପ
ଗୃହ ସେବିଛନ୍ତି ଯଷ
ମୋ କର୍ମକୁ ତୁ ଜନକ ହୋଇଣ
କରିଦେଲୁ ଦଗ୍ଧମର
ପିତା ମୋର ଯେବେ ଜାଣନ୍ତେ ତୋ ଗୁଣ
ନ ରଖନ୍ତେ ତୋର ପ୍ରାଣ
ନ ଜାଣି ତୋ ପାଶେ ସମର୍ପିଣ ଦେଲେ
କଲୁ ମୋର ସର୍ବନାଶ
ମୋ ପ୍ରାଣଚଣ୍ଡ ଯେ ଛନ୍ଦ ନ ଜାଣନ୍ତି
ଭସ୍ମ କରୁଥାନ୍ତି ତୋତେ
ଭସ୍ମ ଭକ୍ତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦୁହେଁ ରକ୍ଷିବାରୁ
ଏତେ ଦୁଃଖ ଦେଲୁ ମୋତେ
ତୋ ନଜ ଜୀବନ ଜଳଯାଇଛି ଯେ
ସେ ଚିନ୍ତା ନଥିଲେ ସର୍ବଙ୍କ
ଦେଲେ ମୋତେ କଷ୍ଟ କି ସୁଖ ଲଭିବୁ
ତେବେ ଭାବିଲୁ ନାହିଁକି
ଅଳପ ବୟସ ଅବଳା ଜୀବନ
ଯେବେ ତୋର ଥାନ୍ତା ହୋଇ
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଧର୍ମ ଧର୍ମ ନ ଜାଣୁଛି
ବୋଲି ଭାବୁଥାନ୍ତି ମୂର୍ଖି
ତୁ କରିବା କର୍ମ ଯାଉ ଯାଉ ମୋର
ସରୁନାହିଁ ଯଷ ଦନ
ଚିନ୍ତା ଚିନ୍ତା ଦବା ରହ ସେ କଥାକୁ
ଦେହ ହୋଇଗଲା କ୍ଷୀଣ

ଚରଣ ଧରଣ ଯେତେ ପ୍ରକାରେ ମୁଁ
ଶନଦ୍ୟେ କହିଲି କଥା
ସେସବୁ ଘମାନ ସଂସାରରେ ମୋତେ
କରିଦେଲୁ ଶୁଷ୍କ ଲତା
ଝଗିଣଙ୍କ ବଳ ଭରସା ପାଇଣ
ଅଣ୍ଟ ଧରି ଦେଲୁ ଭୁଣ୍ଟି
ତୁ ଯାହା କରିଛୁ ଏ ଭୁବନ ଯାକ
ଜଣେ କେଣ୍ଟ କହେନାହିଁ
ତୋ ଦେହରେ କନ୍ତ ବଳ ଯେତେ ଥନ
ଏ ସଂସାରେ ରହିଥିବ
ମୋ କେଶ ଜସ୍ତୁନ ଯୁଗଳର ବାଞ୍ଛା
ତୋତେ ପ୍ରଜସ୍ତୁ କରିବ
ସତେ ଯେତେକ ହରି ସୁଦର୍ଶନ ଧରି
ବଳେ [illegible] ଗିରିଦରେ
ଅଭୟ ଚରଣେ ଶରଣ ପଶିବ
ନାଶିବେ ମୋ ଚିନ୍ତା ଶୋକ

ଅଭିନନ୍ଦନ

(ରାଗ—ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ)

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସଦନସ୍ଥ ଶୁଭେ ଚଳଚଳ
ପ୍ରସବିଲ ଉଷା ଛବି
ସେ ଶୋଭା ସମ୍ଭାର ଜନଯୋଗ ଦେବ
ଜ୍ବଳାଣିଲେ ବାଳ ରବି
କନକ କରଣ ଚନ୍ଦ୍ର ସମ ବନ
ସୁଷମା ରଞ୍ଜିତ ଧର
ଭୂଷାର ମଣ୍ଡିତ ପଲ୍ଲବ ବଲ୍ଲିସ୍ଥ
ମନୋହର ମୋଡ଼ ଦାସ
କ ସୁଷମା ମଧ୍ୟ ଶିଶିର ସମସ୍ତ
କମନୀୟ ଅପରୂପ
ଦ୍ବି ଯାମା ସ୍ପର୍ଶିତ ସଦା ସୁଶୋଭିତ
କରିଥିଲେ କେଉଁ ଚଳ
ମହେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରା ସ୍ୱଚ୍ଛ ଜ୍ୟୋନା ଭରେ
ଚଞ୍ଚଳ ତରଙ୍ଗମାଳା
ସରୋଜ ସୌରଭେ ସୀତା ସାଗରର
ମଧୁର ଲହରି ଧର
ଭଣ୍ଡ ଅନୁସରି ଧ୍ୟାନ କରୁଥାନ୍ତି
ହରଷେ ବହନ ବୃନ୍ଦ
ପୁଷ୍ପ ରସ ପାନ କରଣ ସ୍ବର୍ଗେ
ଆନ ଉଲ୍ଲାସ ମିଳନ

ଏ ମଧ୍ୟେ ଉତ୍ତମ ପାଇଲା ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ପର୍ଣ୍ଣି ଗାଛ ଉଜ୍ଜଳତ
ଝିଦର ଅଶ୍ୱଥ ଉଜ୍ଜଳ ମଣ୍ଡନ
ପ.ଦାର ଅକ୍ଷୟ କୀର୍ତ୍ତି
ସିନ୍ଧୁ ମନ୍ଥନରୁ କେତେ ଶ୍ୱସ ନକା
ଦ୍ରବ୍ୟ ତ ନୋହନ୍ତି ଜାତ
ତଥାପି ଶ୍ରୀ ମତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଉତପନ୍ନ
ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି ଦେଲ ଏଷ୍ୟାତ
ଏଣୁ ସ୍ୱଷ୍ଟାଙ୍କର ବନ ଉପବନେ
ଫୁଟେ କେତେ ସୁମନସ
କମଳା କମଳା ଚମ୍ପକ ଦୃଢସ୍ୱ
ଭର୍ମିଳ ଜଗେ ନବାସ
ଏ ଶୁଭ ବାସରେ ସୁଷ୍ୟାଡ ପରାଗ
ଉଡ଼ୁଥାଇ ଫରଫର
ସଜଳ ଉପାଧି ସୁମନ ସୌରଭ
ସେନ ତା ବହେ ସମୀର
ଏଜଦ୍ୱ ବାରତା ମାଲ୍ୟ ଧର ହୃଦେ
ବଢ଼ାଇ ଦେଶ ଗୌରବେ
ସ୍ୱଂପାଗ୍ୟ ପିତାର ସୁପୁତ୍ର ହୋଇଣ
ନାମ ରଖିଲ ଏ ଭବେ
ନେବ ସେବା ସହ ଦେଶ ପ୍ରୀତି ପାଇଁ
ସୁକାମ କର ସାଧନ

ସକଳ ସମସ୍ତେ ସଦାସୁଖୀ ହୋଇବେ
କଣ୍ଣୁପଞ ଭଗବାନ

ପ୍ରକ୍ଷତ ଅରୁଣ କିରଣ ପଡୁଏ
ସଦା ଫୁଟ ତେଜ ସ୍ୱର

ଔଷଧିଶ କର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ
ମାନସ ଲଭୁ ଶୀତଳ

ଏ ଶୁଭ୍ର ତା'ହିତା ଶୁଭ ପ୍ରଭାତେ କ
ଚାମ୍ରଚନ୍ଦ୍ର କଲ୍ପ ଗାନ

ସୁଭଦ୍ର ସମସ୍ତ ଜଗତେ ପ୍ରସନ୍ତୁ
ସେନ ଏ ଅଭିନନ୍ଦନ

ଲେଖିକା— **ଶ୍ରୀମତୀ କନକାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା**

ଶୁଭେଚ୍ଛା ପ୍ରଦାନ

(ରାଗ—ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ)

ଋତୁ ଶରଦର   ଶରଦ ହର୍ଷିତ
ସନ୍ତେ ନଭ ଅନ୍ତର
ଉଦୟ ଗଗନେ   ଉଷ୍ଣ ଉଷା ପୋଷା
ଆଦର ଭକ୍ତ ଅମ୍ବର
ବନ ଅରଣ୍ୟାନୀ   ଆକାଶ ଅବର
ଦ୍ୱିଜ ସ୍ୱନେ ଏକମନ
ଝିଲ ଶିଶୁ ବଟେ   ଶୀତଳ ସମୀର
ଶୀତେ କମ୍ପେ ଅପବନ
ସବସଦା ବକ୍ଷେ   ସାଗର ତନୟା
ଅନନ୍ତ ର ମନୋହର
କୌମୁଦ ପରଶେ   କମଳ କୁମୁଦ
ସର୍ବ ଶୋକ ସମ୍ଭାର
ମହେନ୍ଦ୍ର ତନୟା   ସ୍ୱଚ୍ଛେ ଝୋଲବେ
ତରଙ୍ଗ ବେଳମାଳା
ସବେଜ ସୌରଭ   ସୀତା ସାଗରର
ମଧୁର ଜଟେର ଧର
ବନ ଉପବନେ   ଧ୍ୱନ କରୁଥାନ୍ତି
ହରଷେ ଏକଦା ବୃନ୍ଦ
ପୁଷ୍ପ ଭସ ପାନ   କରଣ ସହସେ
ଗାନ କରନ୍ତି ମିଳନ
ଏ ମଧ୍ୟେ ପବନ   ପାରଳା ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ଅର୍ଥି ସାର ଗଜପତି

ଝିଦେବ ଅତଥି ଉତ୍କଳ ମଣ୍ଡନ
ଯାହାର ଅଶେଷ କୀର୍ତ୍ତି
ଏ ଅଞ୍ଚଳବେଶରେ ବାଲ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଲତା
ହୋଇଥିଲ ସମାପନ

ସେଥିଲାଗି ଏବେ ସେ ପୁଷ୍ପ କଳିକା
ଆଜି ସୁଗନ୍ଧ ସୁମନ
ଏ ଶୁଭ ବାସରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଲେ
ଶୁଭ ସମ୍ବାଦ ଏଥର

ଆନନ୍ଦେ ସେ ଦିନ ବୁଝାଇଲେ ମୋତେ
ଏଡ଼ିଣ ଥରକୁ ଥର
ଏ ନବ ବର୍ଷର ନବ ଉତ୍ସବରେ
ପାଇଅଛ ତୁଙ୍ଗ ସ୍ଥାନ

କରନ୍ତୁ କରୁଣା କମଳାରମଣ
ତୁଷ୍ଟ ତୁମେ ଅନୁଷ୍ଠାନ୍
ଧୀର ଗୁଣୀ ଜଣେ ଗଣନ ହୋଇବ
କର୍ପୂର କୁସୁମ ବାସ

ସୁଯୋଗ୍ୟ କରନ୍ତି ମହନ୍ତ ଧନ୍ୟ
ଆଶୀର୍ବାଦ ଅଶେଷ
ଜନନୀ ଭାରତୀ ଆଜ୍ଞା ଧରି ହୃଦେ
ସେବା କର୍ମେ ଦିଅ ମନ

ଧର୍ମପିତାଙ୍କର ହୋଇ ଧର୍ମ ପୁତ୍ର
ରଖିଲ ଘରର ମାନ
ସେହି ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଚରଣ ଅମ୍ବୁଜ
ରଖିଥିବ ସଦା ଧ୍ୟାନ

ସକଳ ସମୟେ ସହାୟ ହୋଇବେ
ବିଶ୍ୱପତି ଭଗବାନ

ବାତ୍ସଲ୍ୟ ମମତା

(ଦୋଳିଗୀତ))

ଦେଖି ନବ ଶିଶୁ ଶୁଭଶିଷ ଦେଇ
ବିଦାୟ ନେଲା ଶିଶିର
ବଣ ମୂରକୁ—ତ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇ
ପ୍ରବେଶିଲା ମଧୁ କାଳ
ପୁଷ୍ପଧନୁ କରେ ସୁସଜ୍ଜିତ କରି
ଧରିଣ ଅନଙ୍ଗ ନୃପ
ରସାଳ କୁଞ୍ଜରେ ବକୁଳ ବନରେ
କରଇ ପିକ ଆଳାପ
ମନ୍ଦବାତ ଛୁଟଇ ସିନ୍ଧୁର ବେଳା ଣ
ସୁଷମା ବୃକ୍ଷ ବଲ୍ଲୀ
ବାରଙ୍ଗନା ଭଳି ଚଳିବ ସ୍ବରେ ଏ
ତଥା ନୂପୁରଣ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ
ଫୁଟିଥାଏ କେତେ ଜାତିର କୁସୁମ
କେତେକ କୁସୁମ କଳି
ମାଧବୀ ମଲ୍ଲୀକା ଗୋଲାପି ପାଟଳି
ବକୁଳ ଚମ୍ପା ନଆଳି
ସେ ସୁଗନ୍ଧ ସେବନ ବହଇ ସମୀର
ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ କରଇ ମୋହ
ପତଙ୍ଗ କୂଜନ ଭ୍ରମର ଗୁଞ୍ଜନ
ବିପିନ ଶୋଭା ସମୂହ

କାନନ ସମୀପ ତଟିନୀ ନିକଟ
ଗିରିଦେଶ ମଣ୍ଡଳ
ସେତେବେଳେ ସଙ୍ଗରେ ଶୁଭ୍ର ଚନ୍ଦନରେ
ଭଗତେ ଭଙ୍ଗେ ଏଡ଼ାଇ

ସୁଭଗ ଚରଣ ସୁଖ ସେ କୁସୁମ
ଟେକିଲ ତରଙ୍ଗେ ଡାକି
ଜନନୀଙ୍କୁ ବୁଝି ଦେଲଛି କାନନ
ଏ ଅବା ଭରିଲ ଅଙ୍କ

ମାତାର ଉରଜ ଧରିଥାଇ ମୁହେଁ
ସ୍ନେହେ କରୁଥାଇ ପାନ
ଧନ୍ୟ ତୋର ଟେକ ମାତା ତୋର ଭଲେ
ଦୁଖିଲ ଉତ୍ଫୁଲ ମନ

ଜନନୀଙ୍କୁ ଦେଖି ଯେଉଁ ସମୟରେ
ମନେ ମନେ ଦଏ ହସି
କୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମ ଧେନୁ ମାର୍ଜାରକୁ ଦେଖି
ଥରେ ଥରେ ଦୁଏ ଝୁସି

କେତେବେଳେ ପୁଣି ଝଡ଼ର ବେଗରେ
ସର୍ପିନ ଉଠେ ଉଚ୍ଛୁଳି
ପବନ ବଳକ ଆସନ୍ନ ଜନନ
ମାନସେ କୋଳ ଅକୁଶ

ଚନ୍ଦ୍ର-ମିଶା ଶୀଳ ଶୋଭ ଚରସ୍ପ ମଧୁର
ଦଅନ୍ତୁ ସେ ଆଶ୍ବାସନା

ଖେଳା ନେନୁ ବାପ   ମୋ ନୟନ ତାର
କାନ୍ଦ ନା ଆଉ କାନ୍ଦ ନା
କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଅଖି   ଅଧିର ହେଲୁଣି
ମଳିନ ହେଲାଣି ମୁଖ
ଦେହ ଜର ଜର   ହେଲୁଣି ମୋ ବାପ
ନେଇପିକ କାହ୍ନା ବୁଝ
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କଳା ବାବୁ   କୁସୁମ ବାଗିରେ
କ ଶୋଭା ଘେନେ ଭ୍ରମର
ସେତେ ମୋ ବାପର   ବାଳଭୁଲ ଚଳ
ଦେଖେ ନୟନ ଯୁଗଳ
ସେତେ କୁଆଡ଼େଲେ   ନ ବୁଝେ ଶିଶୁ
ହସନେ କମ୍ପାଏ ପୁର
ଦୋଳରେ ଶୁଆଇ   ଝୁଲାଇ ଝୁଲାଇ
ଗାଉଲେ ଗୀତ ଝଙ୍କାର
'ବସନ୍ତ ପ୍ରବେଶି   ଉଦ୍ୟାନ ସୁଷମା
ବନପ୍ରିୟ ଡାକେ ସ୍ୱନ
ଲୁଚି ଜନ୍ମି ବାବୁ   ଆମର ସଦନ
ଦିଶଇରେ ଶୋଭାବନ
ମୋ ଉଦରୁ ଜାତ   ହୋଇବା ଷଣିରେ
ସମର୍ପିତ ଭଲ ଧର
ଉଠେଇଲ ତନୁ   ଲକ୍ଷଣ ସ୍ୱବଳ
ସବେ ଶତଦଳ ଫସ
ବାବା ତୋ ନାମରେ   ଫଣ ଲେଗିଛନ୍ତି
ଦେଇ କେତେ ଶୁଭାଶିଷ

ଅଜ ତବ ସେଣ୍ଡୁ   ଆସିବେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ
ସମ୍ମୁଖେ ରଙ୍ଗ ବାଦ୍ୟସ
ପୁଣି ଲେଖିଛନ୍ତି   ଲଗ୍ନପତ୍ରଠାରେ
ମୋର ଅଶେଷ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଭଲେ ଥିବୁ ବାବୁ   ମାନସ ରଞ୍ଜନ
ଭୁଜର ପ୍ରତାପ ମୁନା
ତୋର ପାଇଁ କେତେ   ଝଡ଼ସ ରଙ୍ଗର
ଆଣିଥିବେ ନୂଆ ଜାମା
ତୁ ଖାଇବା ପାଇଁ   ମିଠା ଆଣିଥିବେ
କେତେ ପିତ୍ତଳ ଖେଳଣା
କେତେ ବୁଝାଇଲେ   ନ ବୁଝୁ କପାଳେ
ଖୋଜୁଛୁ ଘରେ ପିଅର
ନିବାସ କରନ୍ତି   ସେ ରାଜଧାନୀରେ
ପାଉଣ ଅଣ୍ଡା ସମୀର
ବଡ଼ ପୁଅ ଜନା   ଚଞ୍ଚଳେ ମୋ ଧନ
ବାବାଙ୍କ ପାଶକୁ ଯିବା
ତୋ ଅଳ ଜଞ୍ଜାଳ   ସହିବା ଅକ୍ଷମେ
ପାଶେ ନ ରଖନ୍ତି ଅବା
ପିଅର ଆସିବା   ଶୁଣି ଯିବୁ କୋଳ
ଶାଧନ କରିବୁ ଅଳ
ତୋ ପ୍ରୀତି ବନ୍ଧନେ   ନ ପାର ପାରିବେ
ସଙ୍ଗେ ନେବେ ଗଳାମାଳ
ସୁ ନକ୍ଷତ୍ର ଦିନା-   ପନା ଦେବା ଧନ
ଯିବୁରେ ପିତା ସଦନ

ପିତା ମତ ପିତା   ମସ୍ତ ଦେଖି ତୋତେ
ହୋଇବେ ହରଷ ମନ
ବିଦେଶରୁ ଆସି   ଯୋଡ଼ର ପିନ୍ଧଣୀ
ନାମ ଦେଖି ଖୁସି ହେବେ
କେତେ ମନୋହର   ଅପୂର୍ବ ପଦାର୍ଥ
ତୋର ପାଇଁ ଆଣିଥିବେ
ଭଣ୍ଡାନ ଅଞ୍ଚଳ   ବଡ ଭଲେ ଭଲ
ଭୁବନେଶ୍ୱର ସୁଷମା
ରଜା ରଜଣୀରେ   ଭଜନ କରଇ
ଯେସନ ଶୋଭ ଧିପ୍ରମା
ସେ ସ୍ଥାନେ ରକ୍ଷଣ   ବଡ଼ ହେଲେ ବାସ୍ତୁ
କଳଯୁଗରେ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା
ଭରତ କୃପାରେ   ପ୍ରବଣ ହଶିକୁ
ପାଇ ଗୁରୁଙ୍କର ଦୀକ୍ଷା
ଗାନ୍ଧି ଜବାହାର   ଯେତେ କେତେ ବୀର
ଲଢ଼ି ଆଣିଲେ ସ୍ୱରଚ
ଅହିଂସା ସମରେ   ଯଗ୍ର ସେ ଭାରତ
ଜନମାଙ୍କୁ କଲେ ମୁକ୍ତ
ଗଙ୍ଗା ଗୋଦାବରୀ   ନର୍ମଦା କାବେରୀ
ବୈତରଣୀ ଋଷ୍ୟୋପ୍ଲକା
ସୁର ସୁଭ୍ରା ମହା-   ନଦୀ କୃଷ୍ଣା ବେଣୀ
ଭାର୍ଗବୀ ଛଟିଜ ମାଳା
ତୋର ଜନ୍ମ ସ୍ଥାନ   ପୁରାଣ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ବନ୍ଧୁପାଏ ଋଷିକୁଲ୍ୟା

ଶରଣେ ତାରିଣୀ ଜଗତ ତାରିଣୀ
ଜଗତ ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳା
ସୁଷ୍ଠୁ ଚିତ୍ରଲେଖା ନେତ୍ର [illegible] ଲୋଚନା
ସୁ ମାଳାଙ୍ଗୀ ଯୁବ ଗର୍ବା
ଉତ୍କଳ ମାତାର ଲବଣ୍ୟ ପସର
ଆହା କି କଳିକା ଶୋଭା
ସୁର ବୀର ଧୀର ଧର ଯୋଗ୍ୟ ସୁତ
ରଖିବୁ ତୋର ସୁପଣ
ଚୈତଗେ ଚତଣ୍ଟ ଜାତ ପୁଷ୍ପ ସ୍ୱାଦୁ
ଲଭ ଭାବୁ ଜଗପୂତ
ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କର ଦର୍ଶନ ପାଇବୁ
ଦେଖିବୁ ବିନ୍ଦୁ ସାଗର
ଏକାମ୍ର କାନନ ନନ୍ଦନ କାନନ
ଦେଖିବୁ କି ମନୋହର
ଖଣ୍ଡଗିରି ଖୋଲ ରଷାନ୍ଦ ମଣ୍ଡପ
ସଙ୍ଗୀତ କଳା ପ୍ରତୀକ
ସ୍ୱରଙ୍ଗ ଜପାର ସପ୍ତକଆଳସୁ
ବସର ବିଧାନସଭା
ଚର୍ଚ୍ଚ କଞ୍ଚୁ ଦୂରେ ମହୋଦଧି ତୀରେ
ଜଗଜନ ଶ୍ରୀମନ୍ଦର
ଜଗତ ଦେବତା ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମନଙ୍କ
ଉଡ଼ାର ଯଶ ଜୟନ
କୋଣାର୍କେ ଜଗଶ୍ରୀ ଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିର
ଜଟାଷ ଅପୂର୍ବ ଶୋଭା

ପାଷାଣ ଅଙ୍ଗରେ   ସୂକ୍ଷ୍ମ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ
ବୃନ୍ଦାର୍କେ ଅନେକ ଲେଖ
ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି   ଏ ଦାରୁଣ ଶିଳ୍ପୀ
ଗଣ୍ଡି ଶେଷେ ଅମରଲେ

ବାଲି ବରଷର   କୁମାର ଧରମା
ସାହସ ଭରିଛି ଚିତେ
ଓଡ୍ରଗ୍ରାମ ସ୍ଥିତ   ସୁରମ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମ
ଜାନକୀ ପୁଣି ଲକ୍ଷ୍ମଣ

ସେହି ବସ୍ତୁ ରୂପ   ଦର୍ଶନ ପାଇଲେ
ପତନ ନୁହେଁ ଶିକ୍ଷଣ
କେଉଁଝର ଗଡ   ମାର୍ଗ ନ ଶରଣ
ଭଉଡାସ ଢେଙ୍କାନାଳେ

ସୀମାଞ୍ଚଳ ଯାଇ   ନୃସିଂହ ଦର୍ଶନ
ଲଭିବୁ ତୋ ବ୍ରତ କାଳେ
ସ୍ୱଗତ ମାତାର   ଅତୁଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ
ତୃଣ ଓଣାଳ ହୃଦୟ

ଜଳେ ସ୍ଥଳେ ନଭେ   ଗଣ୍ଡ ଭରେ ଯାନ
ଅପୂର୍ବ ସୁଷମାମୟ
ନୀଳ ପାରାବାର   ସ୍ୱରୁ ଉର୍ମିମାଳ
ସୁଧାସିକ୍ତା ସୁରଜସ୍ୱ

ଘନ କାଦମ୍ବିନୀ   ଶରତ ତୁଷାର
ସୂରଜରେ ଜମନସ୍ୱ
ଏଣର ଜନନୀ   ମଧୁର ସଙ୍ଗୀତ
ଶିକ୍ଷା ଜବା ଦେଲ ତଣ

ନନ୍ଦାଦେବୀ କୋଳେ   ଆଶ୍ରୟ ନେଲ ଯେ
ଗାଇ ମନସ୍ୱ ପର୍ଣ୍ଣଣ

ବନ ବିହଙ୍ଗ

(ରାଗ—ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ)

ବନ ବିହଙ୍ଗରେ   ଆକାଶରେ ଭ୍ରମୁ
ବୃକ୍ଷ ମଧ୍ୟେ କରୁ ବାସ
ଖାଉ ବନ ଫଳ   ପିଉ ଝର ପାଣି
ମାନସ ଭରି ଉଲ୍ଲାସ

ନାହିଁ ତୋ ବିବାଦ   ନ କରୁ କୁ ଭେଦ
ନାହିଁ ତୋର ଅପମାନ
ନାହିଁ ଲୋଭ ତନ୍ଦ୍ରା   ନ ହୋଇ ଅଦନ୍ୟା
ନାହିଁ ଉଚ ଘଚ ମନ

ସହୁ କେତେ ଖସ   ଝଞ୍ଜା ବାତ ତାପ
ମନେ ନାହିଁ କ୍ଷଣେ ଭୟ
ସତେ ନ ପ୍ରଚଣ୍ଡି   ସୁଦ୍ଧ ପଦ ପାତେ
ଅଇପି ବେଇଜୁ ମତ

ଛା ଅନ୍ତେ ଆସଇ   ଆଷାଢର ଝଡ଼
ବରଷଇ ଜଳ ଧାର
ଶ୍ରାବଣ ଆକାଶ   ଘୋଟି ଆସେ ଘନ
ଝଡା ଢଗେ ଅନ୍ଧକାର

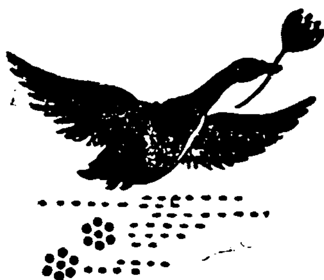
ଟୋପା ଟୋପା ଝର   ମାଡ଼ ଉଲକରୁ
ପଡ଼ୁଥିବ ପକ୍ଷେ ତୋର
ନଷ୍ଟୁକ ମାନସେ   ଅସ୍ଥିର ନ ହୋଇ
ତନୁ କ ରଖିଅଧର

ଚଭୂଷା ଅନ୍ତରେ   କେଦାର କାନନେ
ଦେଖୁଥିବୁ ଶ୍ୟାମମୟ
ହେମ ଛବି ଶସ୍ୟ   ନୟନେ ନିରଖି
ଉଠନ୍ତି ପିଙ୍ଗଳମୟ
ଫୁଟିଥିବ କେତେ   ଜାତେ କୁସୁମ
ଫଳିଥିବ କେତେ ଫଳ
ସେ ଶୋଭା ସମ୍ପଦେ   ନୋହୁଁ ମନୋହର
ତୋ ହୃଦ କେତେ ସରଳ (୭)
ତା ସଙ୍ଗେ ଆସିବ   ସୁରଭି ସମୀର
ବହୁଥିବ ଶିର ଶିର
ପିକ କଣ୍ଠ ଧ୍ୱନି   କେତେ ନା ମଧୁର
ଶୁଣୁଥିବୁ ପ୍ରାଣ ଭରି (୮)
ସେ ସବୁରେ ହିଁ ଜ   ନାହିଁ ତୋର ସଙ୍ଗ
ନୁହେଁ ହୃଦ ପୁଲକର
ତାପସ ବ୍ରତ କି   ପାଳିଛୁ ଭୀଷଣ
ଷଡ଼ରିପୁ ନିବର୍ଜିତ (୯)
ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଉ   ଅନନ୍ତ ଆକାଶେ
ଦେଖୁଥିବୁ ନକ୍ଷତ୍ର
ବନ୍ଦୁଥିବୁ ଶିର   ଶ୍ରୀପଦ ପଙ୍କଜେ
ଅନ୍ତରେ ରଖି ଭକତି (୧୦)
ଶୋଭା ଅରଣ୍ୟାନୀ   ଶୈଳ ତଟିନୀ
ଯେତେ ପୁଣ୍ୟ ନଦ ନଦୀ
ତୃଷା ନିବାରଣେ   ତୋର ନୟନେ କି
ଲଭଛନ୍ତି ବଦ୍ୟାନଧି

ସରଗେ ଶଶଙ୍କ   ତୋ'ର ପ୍ରାପ୍ତ ମୋର
ନ ଥିବ ମୂକ ସୂକ୍ତ
ଉତ୍ସାହର ଝଡ   ଶମ୍ଭୁଙ୍କ ଚରଣେ
ଜଣାଇବୁ ମୋ ଦୁଃଖତ

ମୋର ବୋଲ ମାନ   ମୋ ମନ ଶଶଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗୀ ହୋଇ ଚଳ
ମୋହନ ମୂରତି   ପାଦପଦ୍ମ ତଳେ
ମିଶାଅ ନେଇ ଚମ୍ପକ

ଏତେକ ଜଞ୍ଜାଳ   ତେଜ ଷଡଙ୍ଗମ
ଯେତ କଲ୍ଲ ଲେଖାଲେଖି
ଶମ୍ଭୁଙ୍କ ପମନ   ଅମ୍ବୁଜ ଚରଣ
ସ୍ତୁଷାର ବଳଜାକ୍ଷୀ

ପ୍ରକୃତି ପ୍ରଣୟର ଆଦ୍ୟ ପର୍ବ

(ଘଣ — ରମକେଶ୍ରୀ)

ମଧୁକର ଗଣା ମନ୍ଥର ଚଳଣରେ ସୁପୁର
ନଭାନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୁ ଖୋଲିଲା ଉଷାବାଳା ଦ୍ୱାର
ପ୍ରାଚୀ ଦେଶ ବଧୂ ପ୍ରବାଳ ହାର କଣ୍ଠେ ଜବା
ବନ୍ଧାଇବ ବାଳ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦଣ୍ଡେ କନକପ୍ରଭା
ସ୍ମିତ ସୁହାସ୍ୟ ନିରେଖେ ଧରା ଶୋଭା ସମ୍ଭାର
ତା'ର ଚରଣପାଶେ କୁସୁମ ଗୁଚ୍ଛ କି ମନୋହର
ଚମ୍ପା କରବୀର ବକୁଳ ନାଗେଶ୍ୱର କେତକୀ
କୁରୁବକା କୁନ୍ଦ ମଲ୍ଲିକା ସୁମନସ କେତକ
ମଳୟ ସମୀର ଭରସେ ପୁଷ୍ପ ନବ ଉଭାଣ
ମୃଗ ମଦ ମଧୁ ମହକେ ଭରେ ମନ୍ଦ ଆଘ୍ରାଣ
ସୁବାସ ଆଘ୍ରାଣେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ କୁସୁମ ବନ୍ଧୁ
ପ୍ରମତ୍ତରେ ଝଙ୍କାର କରନ୍ତି ପାଇ ସୁମନ ମଧୁ
ଶଙ୍ଖ ସ୍ଫଟିକରେ ସୁଷମା ଢାଳେ ସବୁ ସୋପାନ
ମନ୍ଦ ବାତେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ତରଙ୍ଗ ସ୍ୱଚ୍ଛ ସୁନୀଳ ଜଳ
ଲମ୍ଫଦେଇ ହଂସ ଏକସେ କ୍ରୀଡ଼ା କରେ ମରାଳ

ଚଡାଳନ୍ତା ଯୋଗ ସାଧନ୍ତୁ ଶୋଭା ସାରସ ଦଳ
ମାନସ ରଞ୍ଜନ ଚନ୍ଦନ ଦେଇ କନ୍ତ୍ରିତ ଗୁଡା
ସଂଯୋଗୀ ରଥାଙ୍ଗ ଦମ୍ପତି ତୋଷେ କରନ୍ତୁ କ୍ରୀଡ଼ା
ଶଙ୍ଖଚିଲ୍ ନଭେ ଭ୍ରମଇ ପ୍ରସରନ୍ତ ମାଦେଦ
ଗାଇଲେ ମଙ୍ଗଳ ସାରସା ଭେଣ୍ଡା ସଙ୍ଗୀତ ଛନ୍ଦ
ଶୁକ ଉଞ୍ଚ ପୃଷ୍ଠେ ଅର୍ପିତ ଅନୁରାଗ ଅନଳ
ନଳିନୀ ଭ୍ରମର ପ୍ରଦେପ୍ତ ପିକକୁଳ ପ୍ରସ୍ତର
ସ୍ୱାଧୀନ ଲଳନା ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍ଗ ଭୂଷେ ନୂଳ ପ୍ରସୂନ
ତରୁଣ ଅରୁଣ ଦର୍ଶନେ କରେ ପ୍ରେମ ସମ୍ବର
ସଲିତ ସମ୍ପଦେ ସବେଳ ଥିଲା ଆକନ୍ଦୁ ଲତ
ସଂଦେଶ ସୁବାସ ପାଇଣ ପ୍ରଚ୍ଛେଦିଲେ ଏବଂଶ
ତାମରସ ମନ ରଞ୍ଜନ ଦେ ନିସ୍ତାର ନାଶନ
ଧୀନ ଜନ ଦୁଃଖନାଶନ ଦେ ଶ୍ରୀମେଳ ମୋଚନ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶୋଭା ବର୍ଣ୍ଣନା

(ଓଡ଼ିଶୀ)

(ସ୍ୱର—ଝଞ୍ଜୋଟି)

ସୁମର ଲଭ ଶ୍ୟାମମଣିକ ମୋହନ ମଧୁଝରୁ ଠାଣିକ (ଘୋଷା)

ନୀଳ ଯମୁନା କୂଳେ   ଜଳ ଜଳଦ ତଳେ

ସୁଷମା ଶ୍ୟାମ ନୀଳମଣି କ

ତା ବଦନ ବିମ୍ବ   ଶୂନ୍ୟ ହୃଦ ଭରିବ

ନ ପିଏ ମୁଁ ଯମୁନା ପାଣିକ

ଶିରେ ବର୍ହ   ନାଚଇ ରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ

ଦରଶି ପ୍ରାଣ ପିକ ସେନିକ

କପାଳେ ଗୋରଚନା   ଯୁବତୀ ପ୍ରାଣଘେନା

ନ ଲଭିବ ଧଇର୍ଯ୍ୟ ଏକିକ

ତାର ମୁରଲୀ ଧ୍ୱନି   ତିନ ଭୁବନ ଶୁଣି

ଶିଳା ଗ୍ରବ ଜହ୍ନ ତାଣିକ

ତ୍ରିଭଙ୍ଗି ଛନ୍ଦେ ଛନ୍ଦ   ଶ୍ରୀ ରାଧା କୋଳେ ଶୋଭ

ସାଗର ସଙ୍ଗେ ସୁର ଧୁନୀ କ

ଶ୍ରୀପଦ୍ମର ନୂପୁର   ବାଜଇ ମନୋହର

ମୋ ମାନସ ସେ କଥ ଜାଣିକ

ସୁନ୍ଦର ବୃନ୍ଦ ବେଶ   ମଧ୍ୟେ ଗୋକୁଳ ଶିଶ

ସବୁ ଶୋଭା ଲାବଣ୍ୟ ଢାଳି

ସେହି ଶୋଭା ଦରଶି   ନରଜ ନେହି ସୁନ୍ଦରୀ

ସ୍ୱାମୀ ପଣ୍ଡିତେ ପୋଡ଼ ପାଣିଳ

ମନମୀନ ଭଜନ।

(ଓଡ଼ଣି)

ରେ ମନମୀନ ଏ ସଂସାର ଜଳରୁ ଯାଅ (ଘୋଷା)

ଚାର ଦିନ ପରେ ନ ଶୁଖିବ ବାରି
ସେଥି ବସା କର ରହ

ଶୁଣ ମାସ ପିଲା ବରଷା ଯୋଗରୁ
ପୁଣି ରହିଥିବ ନୀର

ବରଷା ସରିଲେ କଷ୍ଟ ପାଇବୁ ନ
ନ ଛାଡ଼ ପାରୁ ଏ ସ୍ଥାନ

ଶିଶିର କାଳ ଯେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅନ୍ତେ
ନାଶ ହୋଇବ ନଳିନ

ଗ୍ରୀଷମ ଋତୁରେ ଶୁଖିଯିବ ବାରି
ଝଲକ ଲାଗିବ ବାଲି

ସେ ସମୟେ ମୀନ ରକ୍ଷା ପାଇବୁ କି ?
ଯାଅ ଯାଅ ଶୀଘ୍ର ଚଳି

ଚଟି ଭ ଚଟ କଣ୍ଠରେ ଛଡ଼ ଯାହା
ଭୁଲ ପଣ ତ କରନ୍ତି

ଏବେ ହେଲେ ପୁଣି ଚେତା ନ ଆସୁଛି
ମାୟା ଜାଲ ନ ଛାଡ଼ୁଛି

ଘଟିବା ଘଟଣା ଘଟିଛ ଗଲଣି
ବଢ଼ିଲ ସେ କ ଆସଇ

ଅଭାଗ ଜଣେଇ ଜଳଧର ବୋଲେ
ଏବେ ହେଲେ ରହ ଯାଇ

ସଂସାରରେ ରହି ଆରେ ମନମୀନ
ସଜ୍ଜନକୁ ଧ୍ୟାନ କର
ତୋର ମୁକ୍ତ ପାପ ସେହିଠାକ ସ୍ମରଣରେ
ସବୁ ହୋଇଯିବ ପାର
ଏଥି ଲାଗି ଆଉ ରହିବୁରେ ମୀନ
ଧୀବର ଜାଲେ ପଡ଼ିବୁ
ଗମ୍ଭୀର ଜଳରେ ସଂସାର ଆଶିଲେ
ଶରଣ ସ୍ୱାମୀ ନେବୁ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଜନ।

(ଓଡ଼ିଶୀ)

କମଳ ନୟନ କାଳିଆ କୃଷ୍ଣରେ
ଦେଖ ନିକୁଞ୍ଜ ବାସ
ଅନୁଭବରେ ଗୋପାଳ ବାଳକ
ଦେଖୁଥାନ୍ତି ଚଉପାଶ
ଶ୍ରୀଚରଣେ ତୋର ଝୁମୁକ ଭଠାଇ
ବାଜୁଥାଇ ଝୁଣୁଝୁଣୁ
ବସ୍ତ ଚମର୍ତ୍ତିତ ନାଚ ପୁଷ୍ପହାର
କରରେ ଶୋଭଇ ବେଣୁ
କମ୍ବୁକଣ୍ଠ ଗ୍ରୀବା ଦିଶୁଥାଇ ଶୋଭା
ହେମ ସୂତ୍ରେ ବ୍ୟାଘ୍ର ନଖ
ଶ୍ୱେତ ଲାଲ ଗୁଞ୍ଜ ମଣ୍ଡିତ ହାରରେ
ଦିଶୁଥାଇ ଝକଝକ

ଶ୍ୟାମ କୃଷ୍ଣ ତନ   ସୌଦାମିନ ଝଳ
ଜିଣି ତୋର ପୀତାମ୍ବର
କଷ୍ଟ ଛପୁ ତଟି   କନକ ସୂତ୍ରରେ
ନବରତ୍ନ ମନୋହର
ଶ୍ରୀକର ପଲ୍ଲବ   ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ
କି ସୁଷମା ତୋ ଅଙ୍ଗୁଳି
ନାଭି ପୁଷ୍ପ ପତ୍ର-   ଘ ନ କରନ୍ତୁ
ଦଣ୍ଡୁଥାଇ କେତେ ଝଳ
ଶ୍ରୀମୁଖ ବର୍ତ୍ତନା   ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ ଚନ୍ଦ୍ରମା
ଓ ଅବା ମାଳ କମଳ
ସୁଶ୍ରାନ୍ତ ନାସିକା   ଉତ୍ପଳ ନୟନ
ଇନ୍ଦିରାଙ୍କ ବାସସ୍ଥଳ
ଗଳପଟ ଶୋଭା   ଦେଖି ମନଲୋଭା
ତଥି ଶତଦ ରଞ୍ଜିତ
ଚନ୍ଦନର ବିନ୍ଦୁ   ଉତ୍ତମାରେ ସିନ୍ଧୁ
ନକ୍ଷତ୍ର ଇନ୍ଦୁ ଲକ୍ଷିତ
କର୍ଣ୍ଣର କୁସୁମ   ଝଲ ଅତି ଉତ୍ତମ
ମସ୍ତକେ ମୟୂର ଚୂଳ
ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ   ଘନ କଳେବର
ଭକ୍ତ ନେତ୍ର ଲୀଳାସ୍ଥଳ
ଏହି ଶୋଭା ଦେଖି   ବନଜାକ୍ଷୀ ସୁଖୀ
ବନଜ ଶଯ୍ୟରେ ଅଳ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣ   ଶରଣ ବାଞ୍ଛନ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଭକ୍ତ ବନମାଳୀ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରାର୍ଥନା

(ସଛଯାଜନ୍ଥ ଏଣ୍ଟୁଠାରୁ ମନେ.ପଥ-ବୃନ୍ଦରେ (ଓଡ଼ିଶୀ)
ଭଚାନପୂଜ ଦେ-ଭୂମେ ଏକା ମୋର ସାଦା
କାହା ଆଗେ କୁହ ଦୁଃଖ ନିବେଦନ କରିବ ହେ ଚଜବାହା ଘୋଷ

ଅଜ ଭବାଶନ　　　　ଅମ୍ବୁଜ ବଦନ
ଶ୍ୱେତ ଶତଦଳ ମୁଖ
ପୀତ ବସନସ୍ୱା　　　　ଶିତ ତଭ ଝୁନ
ଏନାନ୍ତ ମାନସ ଦୁଃଖ
ରବି ଶଶୀ ଭବ　　　　ସରଷ୍ଟ୍ର ବାସବ
କରନ୍ତୁ ନିତ୍ୟ ବନ୍ଦନ
ସ୍ୱର ଚାରୁଦାର୍ଷ୍ଟି　　　　ଭକ୍ତଜନ ବନ୍ଧୁ
କରିବ ଦେଉଁ ଭଜନ
ଅନ୍ନ ଚି ଦାଶନ　　　　ଆରତ ଭଞ୍ଜନ
ଅତେନ୍ଦ୍ରିୟ ଦର୍ପ ଶିକ୍ଷା
ସନକାଦ ମୁନ　　　　ଦେବ ତ୍ରିଶପର୍ବରେ
ଷଡ଼ାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ କରନ୍ତୁ ପୂଜା
ଛନ୍ଦେ କନ୍ଦୁଦାର୍ଷ୍ଟି　　　　ଛନ୍ଦ ନ ଜାଣଇ
ଛନ୍ଦାଚରଣେ ଶରଣ
ଶୌଣ୍ଡ଼ିରପୂ ହୃଦେ　　　　କଷଣ ବଢନ୍ତ
କର ସେଥି ପରିହାର
ଆଜନ୍ମ ଆଜ　　　　ଆଶାବନ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଜନନୀ ପଦେ ଭରସା
ଝୁନ ଜଡ କାନ୍ତ　　　　ଅନ୍ଧ ଜେନ ପ୍ରଭୁ
ହଜାଣ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା
ଏବଜ ଏଭ୍ରତ　　　　ମୁକ୍ତ ପ୍ରଦାନ
କରନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଏକୁଟ
ଜୀବ ଶୁଦ୍ଧାୟୀ　　　　ଏକୁଟ ଛଟେଇ
ବନଜାକ୍ଷୀର ମିଳତ

ମନ ମଧୁକର ଭଜନା

ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ର   ଚରଣାରବିନ୍ଦେ
ମନେ ମଧୁକର ଧ୍ୟାନ
ସେ ଅରବିନ୍ଦର   ମଧୁ ମକରନ୍ଦ
ଆନନ୍ଦେ କର ଯାଇ ତୁ ପାନ
ମନ ମଧୁଲୁବ୍ଧ   କରଇ ଅଭିଷ୍ଟ
ବୋଲ ମାନ ରସ ମୋଦର
ମୃଗତୃଷ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତ   ଦିଶଇ ସେ ସାରସ
ତାର ସଙ୍ଗେ ନ ବିହର
ଏ ମାୟା ଭ୍ରମରେ   ଭ୍ରମରରେ ଭୃଙ୍ଗ
ସରଜକୁ ନ କର ଆଶରେ
ମଧୁ ପାନେ ଲୋଭ   ଛନ ନ ହରଇ
ମୋହ ଦେଇ ଦେହକୁ ନାଶରେ
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଧାରୀ   ଜାଳନ୍ଦ ଶହାସ
ଶ୍ରୀକମଳ ଚରଣର ମଧୁ
ରେ ମନ ମଧୁପ   ପଦ୍ମମଳ ଛତେ
ପାନ କଲେ ଲାଗଇ ସୁସ୍ୱାଦୁ
ବଂଶୀଧାରୀଙ୍କ   ଚରଣ ପଙ୍କଜ
ସୁମନ ଛେଦେ ଓର କାଳରେ
ରେ ମନଷଟ୍ପଦ   ଜଳର ଜଳଜ
ସର୍ବଦା ନ ମିଳଇ ଜଳରେ
ବ୍ରଜବିହାରୀଙ୍କ   ଚରଣ ଅମ୍ବୁଜ
ସୁବାସେ ଚହଟଇବେ ଝଳ
ସରୋବର ଚତ୍   ସମ ନ ହୋଇବ
ସେ ପଦ୍ମର ସୁବାସରୁ ବଳ
ମନ ମଧୁକର   ମୋହ ଦୂର କର
ମନ ବୁଦ୍ଧି ପସରର
ମନର ଧରରେ   କୃଷ୍ଣ ଚରଣରେ
ମନ ଭୃଙ୍ଗ ମଧୁପାନ କର

କୀର୍ତ୍ତନ

ରାଗ - ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନ ବୃତ୍ତରେ

ଭଜରେ ମାନସ ଯଶୋଦାନନ୍ଦନ
ନିକୁଞ୍ଜ ବନଚାରୀଙ୍କ
ବୃଷଭାନୁ ସୁତା ହୃଦୟ ଚନ୍ଦନ
ଦୁର୍ଜନ ଧ୍ୱଂସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ସ୍ୱୟମ୍ଭୁ ଶଙ୍କର ଯାହାଙ୍କୁ ବନ୍ଦନ
କରୁଥାନ୍ତି ସଦାକାଳେ
ସୁର ସିଦ୍ଧ ମୁନି ଯୋଗୀ ଅହର୍ନିଶି
ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି ନିଷ୍ଠରେ
ସେହି କମଳ ଚରଣେ
ରହୁ ମନ ଅନୁକ୍ଷଣେ ।
ଗୋପୀକା ରଞ୍ଜନ ସୁପ୍ରେମ ବଦନ
ମୟୂର ଚନ୍ଦ୍ରଧାରୀଙ୍କ
ଉତ୍ତମ ବରନ ହେ କଞ୍ଜନୟନ
ରଞ୍ଜିତ ରୂପ ମାଧୁରୀ
ନିକୁଞ୍ଜ ମଣ୍ଡନ ମଦନ ମୋହନ
ଲାବଣ୍ୟ ମୂରତି ଶୋଭା
କନକ ଅମ୍ବର ତଳେ ନୂପୁର
ନିରତେ କରନ୍ତି ସେବା
କେତେ ଦେବ ତାଙ୍କୁ ସ୍ମରି
ଯା'ର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଦସେବିକା ।୧।
ସଜଳ ଘନରେ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ରମା
ଶୋଭେ ବଦନୁ କେତେ
ବୈଜୟନ୍ତୀ ବନ ମାଳ ହାର ବକ୍ଷେ
କୌସ୍ତୁଭମଣି ଧାରଣ
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଲାଞ୍ଛନ ହରିତ ଅମ୍ବର
କମ୍ବୁ କଣ୍ଠମୂଦ କରେ

ଇଥାଇ ଗୀତ — ଚତୁର୍ଭୁଜ ଶୋଭା
ଭକତଙ୍କ ମନ ହରେ
ଚିନ୍ତ ସେହି ବ୍ରହ୍ମ ରୂପ
(ଦୂରତ) ଦୁଃଖ ହର ମନୁ ଲେପ । ୩ ।

ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ — ଦଶ ଅବତାରେ
ଅପାର ଲୀଳା ବିସ୍ତାର
ଦୁଷ୍ଟ ନିବାରଣ — ସ୍ୱଧର୍ମ ସ୍ଥାପନ
ସାଧୁ ସନ୍ଥ ପ୍ରତିପାଳ
ଧ୍ରୁବ ମଣ୍ଡଳରେ — ଧ୍ରୁବ ଜୋତିଷ୍କର
ଶିଷ୍ଟ ଭକ୍ତ ପ୍ରହ୍ଲାଦ
ପ୍ରଭୁତ ସୁବେଶ — ହେଲା ବିଭୀଷଣ
ଲଭିଲ ଲଙ୍କା ସମ୍ପଦ
ଭଜ ସେହି କୃପାସିନ୍ଧୁ
ପାର ହୁଅ ଭବସିନ୍ଧୁ । ୪ ।

ଧୀବରକୁ ଦେଲ — ଶ୍ରୀଚରଣାମୃତ
ଜନକଙ୍କୁ ଦେଲ ଜ୍ଞାନ
ପାତକୀ ରକ୍ଷିତ — ଗୌତମ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ
ଶାପୁ କଲ ପରିତ୍ରାଣ
ନ ଚ୍ଛ ଅଭର — ନାରକା ନାଶନ
ନିତ୍ୟ ସେବକ ନାରଦ
ପୂଜିତ ଦେବର୍ଷି — ମାନସ ଯାନରେ
ଭ୍ରମି ଲଭନ୍ତି ପ୍ରମୋଦ
ଧ୍ୟାଅ ସେହି ଦୀନବନ୍ଧୁ
ଦୁଃଖ ତମ ପଦ ଇନ୍ଦୁ । ୫ ।

ଅଷ୍ଟସିଦ୍ଧିଧାତ୍ରୀ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟଦାୟକ

ଚତୁର୍ବର୍ଗ ଫଳଦାୟୀ

ଭଛବଲ୍ ଦାତା ମୁମୁକ୍ଷ ଭଣ୍ଡାର

ଶ୍ରୀସମ୍ପଦ ସୂତ୍ର ଶ୍ରେଣୀ

ଭକ୍ତ ସୁଧାକର ଦଇ ପୁରନ୍ଦର

ସମୀର ତନୟ ବାହନ

ସର୍ବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେବନ ଲୋକେଶ ପାରବାର

ଶ୍ରୀପଦେ କରେ ବନ୍ଦନ

ଛନ୍ଦେ କୃଷ୍ଣ ପଦ ସେବ

କନକାକ୍ଷୀ ନାସ୍ତ୍ର ଭବ । ୪ ।

କାତର ପ୍ରାର୍ଥନା

ସ୍ୱର—(ଗ୍ରଅବଚକାଣୀରେ)

ବନ୍ଦଇ ଦେବ ଗୋବିନ୍ଦେ
ଦୁଃଖ ତମିରେ ପଡ଼ଲେ

ବନ୍ଦଇ ଦେବକୀ ନନ୍ଦନ
ଯେ ସପ୍ତ ଭୁବନ ବନ୍ଦନ

ବନ୍ଦଇ ଭକ୍ତଜନ ପତି
କ୍ଷୀରାବ୍ଧି ସୁତା ପ୍ରିୟପତି

ବନ୍ଦଇ ଜଳଧର କାନ୍ତି
ବକ୍ଷ ମଣ୍ଡିତ ବୈଜୟନ୍ତୀ

ବନଜମାଳା ସମଣ୍ଡିତ
କୌସ୍ତୁଭମଣି ସୁରଞ୍ଜିତ

ଅବୁଧ ଶରଣ ରକ୍ଷଣ
ବନଜ ଚରଣେ ଶରଣ

ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ସ୍ତବଗ୍ରାହୀ
କେ ତୁମ୍ଭ ବିନା ଆହା ନାହିଁ ।

ଅନାଥଜନ ପାବନ
ଦୁରିତ ଭବ ବିମୋଚନ

ପ୍ରସାଦ କର ବାସୁଦେବ
ଅନନ୍ତ ଶ୍ରୀପଦ ସଜୀବ

ଅଲକ ଶୋଭିତ ଲୋଚନ
ମାଧୁରି ନୟନ ଯୁଗଳ

ଅଧରେ ବଦନ ସୁଷମା
ମଦନ ମୁକୁରେ କି ରମା

ଅଗ୍ରତ ଲାବଣ୍ୟ ସାଗର
ଅକ୍ଷୀଙ୍କ ଅମୃତ କର

ଚଂଣ୍ଡକ ଗଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ
ଉଷ୍ଣଦା ଅଙ୍ଗିଖ କୁଣ୍ଡଳ

ଚନଭ ନବୀନ ଉକାଶ
ପାଣି ପଦ୍ମର କି ପ୍ରକାଶ

ଦନ୍ୟାଭଷଣ୍ଡି କର ରୁଦ
ଟଙ୍କୁ କର କି ସମୁଦ

ବାରଣ ଜପୁ ଠାଣି କଟି
ଦଦ୍ୟୁର ବାସ ଶୋଭା ଫୁଟି

ଅଶେଷେ ଜନ ମନୋହର
କର୍ଣ୍ଣିବା ଶକ୍ତି କାର୍ଣ୍ଣି ମୋର

ଦୃଷ୍ଟ୍ର ବାମନ ଦଶୁପଞ୍ଚ
ବନାଶ ଏ ଘୋର ଅପଣ୍ଡି

ଜନପାଙ୍କଣ୍ଟୁ ଦୂତ ଦୁଃଖ
ଆଚଙ୍କ ଦର ପଦ୍ମମୁଖ

ଅଣ୍ଟରେ କପଟ ଶୋଭ
କୁତ ଦେ ବାଞ୍ଛାନିଧି ଘର

ତ୍ୱପଦେ ସ୍ରୋତେ ଯାଏ ଭସି
ରକ୍ଷ ହେ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମର୍ଷି

ଚଞ୍ଚଳ ଆକାଙ୍କ୍ଷା କଷଣ
ବିନାଶ ଶ୍ରୀପଦେ ଶରଣ

ବଲ୍ଲଭ ବିନା ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ
ଲଭାଏ ବଞ୍ଚିତ ନ ପାରେ

ବିଶ୍ୱର ଏହା ପ୍ରତିକାର
କର ହେ ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ।

ରାଜକୁମାର ମୋ ସଙ୍ଗାତ
ଅଂଶେଷ ପିତା ଗୃହମାଳୀ

ବଧିରେ ଛା ପ୍ରତି ପାଳନ୍ତି
କେତ୍ତୁ ଭଣ୍ଡବ ଭଗବାନ

ତ୍ୱପଦାର୍ଣ୍ଣବେ ମୁଁ ଅଟଳ
ହୋଇ ନ ପାରି ଅପ୍ଲୁତ

ବେଦକୁ ବେଳ ଜଳଚର
ଛଡ଼ କରନ୍ତୁ ମୋ ଶରୀର

ବଦାସ୍ତ ଦଂଶନ୍ତୁ ସର୍ବାଙ୍ଗ
କେତେ ସହିବ ଶିଷ୍ୟରଙ୍ଗ

ବଳଗଲଣି ତ ବେଦନା
କେତେ ସହିବ ବଜ୍ର ସେନା

କାରଣ ତାରଣ ହରଣୀ
ଏପଦୁ ମୁଁ ବଳଗଲିଣି

ବାସବ ମଣି ଚଞ୍ଚା ତନୁ
ସେ ସ୍ୱୁ ଧର ମୋର ମନୁ
ଷଗନେ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ବିଭୂତି
ଛତ୍ରୁ ନାହିଁ ଏଥି ବିଶ୍ୱପତି
କେତେ ଗୁଣ ଯାହା କହିବ
ଦରଣ ନ ଜାଣ ଶ୍ରୀବସ୍ତ୍ର
ଧନ୍ଦରେ ଯେତେ କି ଶରଣ
ଲଭିଛୁ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଚରଣ
ଧରର ମୁଁ ମାଗଇ ଭିକ୍ଷା
ପତିଙ୍କୁ କର ଦେ ସୁରକ୍ଷା
କନକ ଚମ୍ପ କମ୍ବୁ ଧର
ଏତିକି ପାରୁଣି ମୋହର
ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ନାରାୟଣ
ଭନନ୍ସୁ କରେ ନିବେଦନ
ଧନଶେଷେ ମୋ ଆତ୍ମ ଜୀବନ
କାଣ୍ଡାଳଙ୍କୁ କଲି ଅର୍ପଣ
ଧଶୁନ୍ୟାଦନ ବଂଶୀପାଣି
ଧଣ୍ଡରୁ ଛଡ଼ ଦେ ମେଲାଣି
ଧବଳ ଧଗଡ଼ ମୂରତି
କଭାନ୍ୟ କରିଛ ବିଭୂତି
ଧବକୁଣ୍ଠକ ଭଲେ ମୋର
ଧବର୍ଣ୍ଣିଲା ଯାଏ ଶଙ୍କର
କନକ ଚରଣେ କନକ
ଦେହିକୁ ରଖ ଦେବରାଜ

—:0:—

(ବି:ଦ୍ର :— ରୋଗ ଶଯ୍ୟା ସମିମେ ସ୍ତ୍ରୀର କାତର ପ୍ରାର୍ଥନା)

ବନ ବିହାର

ରାଗ—ବଙ୍ଗକାଶ୍ମୀ

ଚଳ ଉପବନେ ବିହରେ କୁମର
ସମ ବୟସର ସଙ୍ଗେ
ହୋଇଣ ହରଷ ଜଳ ପଦ୍ମବାସ
ମୃଦୁ ମୃଦୁ ବହେ ରଙ୍ଗେ
ଦେଖ ପ୍ରାଣ ସଖା ଏ ସରୋବରରେ
କି ଶୋଭା ଦିଶେ ସରୋଜ
ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ସ୍ୱନେ ଝଙ୍କାର କରଇ
ଏଥି ପରେ ଭୃଙ୍ଗରାଜ
ପୁଣି କ୍ରୀଡ଼ନ୍ତି ଡୁବୁକ ଡୁବୁକା
କଥଣ ସେ କୋଳାହଳ
ଶୁକ ଶାରୀ ପିକ ଉଲ୍ଲସିତ ମନେ
ଗାନ କରନ୍ତି କଳକ
ରାଜହଂସ ଦେଖ କେଳିକୁଞ୍ଜ କି ରଙ୍ଗେ
ଜଳେ ଚାରୁ ମତ୍ତ ମୋହେ
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ତରୁଲତା ହୋଇ ପଲ୍ଲବିତା
ଧୀର ସମୀରଣେ ବହେ
ଅସ୍ତାଚଳ ହେବେ ସବିତା ଦେବତା
ପ୍ରକାଶିବ ନିଶାରାଣୀ
ପୁଷ୍ପିତ ନକ୍ଷତ୍ର ସୁମନ ପଲ୍ଲବ
ପ୍ରକାଶିବେ ଇନ୍ଦୁମଣି
ସୁଧାକର ଦେଖି କୁମୁଦ ହରଷେ
ଜଳେ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହେବ

ରଜନୀ ରଣୀଟି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଣ
ଜନ ମନ ମୋହି ନେବ
ମଲ୍ଲୀ ଜୁଇଅନା ବଉଳ ନଅଳା
ଫୁଟିବେ ନାନା ସୁମନ
ଶରତ କୌମୁଦୀ ସଦ ପିଣି ସବୁ
ଡହ୍ବେ ଉଦ୍ଧୁଖ ମାନ
କମ୍ବା ଅପବନ · ମୁକଳିତ ହୋଇ
ଅସ୍ଥିର କରଇ ମନ
ନ ଲଗଇ କ୍ଷୁଧା ନ ରୁଚେ ଭୋଜନ
ନିଦ୍ରା ନ ଆସେ ନୟନ
ଦେଖଇ ସ୍ଵପନ ପ୍ରିୟାର ବଦନ
ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ମାୟା ପରି
ପାଶରେ ବସଇ ବଚନ କହଇ
ଆହା ସେ ଲଳା ଅପ୍ସରୀ
ଦସ ପରିହାସ କରଇ ନଖାନା
ମୋର ନିଦ୍ରା ଭାଙ୍ଗେ ଆସି
ଚେତ ଉଠି ଲୋଡେ ଧରିବ ବୋଲନ୍ତେ
ଉଭେଇଯାଏ ପ୍ରିୟସୀ
ସାଣା ବଚମା ସେ କେଉଁଆଡ଼େ ଯାଏ
କୁହୁଟିକା ପ୍ରାୟ ଚଳି
ସନ୍ଧ୍ୟାର୍ଦ୍ଧି ଝୁରି ଝୁରି ହବା ନିଶି
ମନେ ସେ ମୂରତି ଭଳି
ବିରହ ଅନଳ ଜଳଇ ଅଙ୍ଗରେ
ପ୍ରୀତି ଲତା ଗଣ୍ଡ ଧାଇଁ
କେଉଁ ପ୍ରକାରେ ଏ ଡାବରୁ ତରିବ
ଦେବ କି ସଖୀ ବତାଇ

—:୦:—

ବିରହ ଋତୁ

(ଝୁଲଣି)

ଝୁରି ଝୁରି ଦିବା ନିଶି
ତନୁ ମୋର ହେଲାଣି କ୍ଷୀଣ
ପ୍ରବାସରେ କାନ୍ତ ରହିଲେ
ମଦନ ମାର ଶରେ ମୋତେ ଦହିଲେ
ରହି ଏକାକିନୀ-ଏ ଘୋର ଯାମିନୀ
ନୟନରୁ ବାରି ଝରେ ବର୍ଷଣ ଗୋ ।୧।

କାନ୍ତ କୋଳେ ନିଦ୍ରା କରନ୍ତି
ହୃଦେ ହୃଦେ ଯୋଡ଼ିଣ ଥାନ୍ତି
ବେଢାଇଣ ଥାନ୍ତେ
ମୋ ଦେହରେ କର
ସ୍ନେହେ କରୁଥାନ୍ତି ମୁଁ ଅଳିଅଳ ।୨।

ପ୍ରବେଶିଲା ବସନ୍ତ କାଳ
ପିକ ଗାନ କରେ ବକୁଳ
କୁହୁ କୁହୁ କରି
ଆଳାପିତ ବାଣୀ
ଶୁଣି ହୋଇଯିବ ମୁଁ ଅଚେତନ ଗୋ ।୩।

ପୁଣି ହେଲା ଗ୍ରୀଷ୍ମ କାଳ
ଜ୍ୱାଳା ହେଲା ମୋର ଶରୀର
ପ୍ରାଣେଶଙ୍କ କୋଳେ ଚନ୍ଦ୍ର ରଜନୀରେ
ଘଷୁଥାନ୍ତା ଅଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦ୍ର କିରଣ ।୪।

ଘନଜାଲେ ବର୍ଷା ହେବ
ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଚମକ ଦେବ
ଝଟ ଝଟକାରେ ଚମକି ଉଠିବ
ମୋତେ କିନ୍ତୁ ଦେବ କେତେ ଭୀଷଣ ।୫।

ହେମନ୍ତର ଶରତ ଋତୁ
ପଡୁଥିଲେ ମୋ ମନ ଚୋରି
କଞ୍ଚା ନାଗେଶ୍ୱର ମାଳତୀ ସୁମନ
ଆଣି ଲଗାଥାନ୍ତେ ମୋତେ ମଣ୍ଡନ-ଚିଆ ।୬।

ଶିଶିରରେ ନଷ୍ଟି ପଦ୍ମ
ପାଶେ ଥିଲେ ମୋ ପ୍ରାଣନାଥ
ଅନ୍ତରାରେ ରଖି ତନମ ପୁଟାଇ
ବନ୍ଧୁ ହେ ରୋଷୁଥାନ୍ତେ ମୋହର ମନ ।୭।

ଦେଖୁ ଦେଖୁ କାଳ କଟିଲା
ସବୁ ଋତୁ ଶେଷ ହୋଇଲା
ବୃଥାକ ପରବେ ବହ୍ନି ମୁଁ ରହିଛି
ହୃଦୟେ ମୋର ଜଳେ ଦହନ । ।୮।

—o—

ବାଳାର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନା

(ଓଡ଼ଶୀ)

ନବ ଯଉବନ ତାଙ୍କ ଆସିଲାରେ
ଅନଙ୍ଗ ସଜ ବୃକ୍ଷ ଫେଡ଼ିଲେରେ
ବଦନକୁ ଏଣୁ ଏ ମଧୁ ମେଘ ନଭରେ
ଚନ୍ଦ୍ର ବନ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଦଣ୍ଡିଲରେ । ୧ ।
ଶରତ ଚମ୍ପା ପୁଷ୍ପ ଦ୍ରବ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ସଦୃଶ
ମୁଖ "ଠ" ଅଳ ପ୍ରାପ୍ତ ଦଣ୍ଡିଲରେ । ୨ ।
ବେନ ନେତ୍ର ତାହାର କି ଖଳ ଇନ୍ଦୀବର
ଭ୍ରୂଲତା କାମ ଧନୁ ଜିଣିଲରେ । ୩ ।
ତିଳ ସୁମନ ନାଶା ଚମ୍ପକ ଜିତ କେଶ
ଅଧର ରଙ୍ଗ ତଡ଼ା ଝାଞ୍ଜିଲାରେ । ୪ ।
ତାହାର ଦେଖି କର୍ଣ୍ଣ ଅଣମାନେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ
ଅନଳରେ ଜଣିଶ ଝାସିଲାରେ । ୫ ।
ଘଟ ତାହାର ଦେଖି ଗଜ ମନରେ ଦୁଃଖି
ହୋଇ ସେ କାନନରେ ପଶିଲା-ରେ । ୬ ।
ଉଚ୍ଚ କୁଞ୍ଚ ତା ସ୍ତନ କି କଦମ୍ବ ସୁମନ
ଏମନ୍ତ ଜଣ ଜନ୍ତୁ ଭାଷିଲରେ । ୭ ।
ଶୋଭା ହୋଇଣ ଦୁଃଖି ଅଳତା ପାଦେ ଦେଖି
ନଗରେ ପଙ୍କେ ବାସ ରଚିଲେରେ । ୮ ।
ବେନ ଜଘନ ରମ୍ଭା ପାଇଲ ଭ୍ରାନ୍ତି
କଟିକୁ ଡମ୍ବୁରୁ ଜାଣିଲରେ । ୯ ।
ଏମ୍ବପର ଗୋଟି ଗୋଟି ଠଳ କଲ ଏକୋଠି
ଭକ୍ତଙ୍କର ମନ ମୋହିଲା-ରେ । ୧୦ ।

—୦—

ବିରହ ବିଳାପ

(ଉଡ଼ୁଷି)

ଦୂର ବିଦେଶୀ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରେମ ପୂଜାସ୍ୱ
ତୋର ବିରହେ ଯିବା ମଣେ ଶାବସ୍ୱ
ତୋ ଶୀତଳ ଆନନ ଦେଲ୍ଲିଣି ମୋତେ ସ୍ୱପନ
ଅଦେଖ ଅଶ୍ରୁତ ଶରେ ପାଉଛୁ ଶାନ୍ତି
ଶୀତ ଜଳ କର ଅର୍ପି ଦହଣୀ ନେଛି ଶୋଷଣୀ
ସୁର ସୁର ଅନ୍ଦ୍ରରେ ମଜ୍ଜୁଛୁ ଦୂର
ଛାତ କରେ କର ଲେଖା କେଉଁ ସ୍ଥାପୁ ଚେକା ଦେଖା
ଆଶା ମଞ୍ଜରୀ ନିଃଶ୍ୱ ପିଅନ୍ତି ମଣ୍ଡ
ବିରହିଣୀ ବାଡ଼ାଜଣା ତୋ ପ୍ରେମଧନେ କଣା
ମାନସ ନ କର ଭଣା ଜବା ଅଧର

— ୪୦୪ —

ମରମ ବେଦନା

ମରମ ବେଦନା   ସରମେ ଘୋଡ଼ାଇ
ଜରମକୁ ନିନ୍ଦ ଲଦୁଛି ଗୋ
ବଡ଼ି ଦଗାଦାର   ଟେ ନବ ନାଗର
କେତେ ଅପବାଦ ଦେଉଛି ଗୋ
ବଡ଼ ଲମ୍ପଟିଆ   ଏ ନଟକୁଟିଆ
କେତେ ଦହଦହା କରୁଛି ଗୋ
ନୟନରୁ ନୀର   ବହେ ନିରନ୍ତର
ଦୁକୂଳ ତ ତିନ୍ତି ଯାଉନ୍ତି ଗୋ
ଚନ୍ତ୍ର ଚନ୍ତ୍ର ନଣ!   ନିଦ୍ରା ନ ଆସଇ
ଅନିଦ୍ରା ହୋଇଣ ରହୁଛି ଗୋ
ଚାଲି ଫଦ ଯାଇ   ଫଦକ ଫସ୍ୱେ
ହାର ଗ୍ରବ ହୃଦେ ରହୁଛି
ଜାବ ପିଠେବ ଯେତେବ   ଶୁଖି ହେବ ତେବେ
ମାନସରେ ଚିନ୍ତ ରହିଛି ଗୋ
ଭବାବଧିରୁ ପାର   କର ଉମାବର
ମରନ୍ତର ଝାଇ କରୁଛି ଗୋ

—:୦:—

ମାନସ ମଧୁପ (ଭୃଙ୍ଗ)

(ରାଗ :-ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ)

କେବେ ଆସିବେ ମୋ ପରାଣ ଦେବତା
ଜୟ ଜୟ ଅରେ ଭୃଙ୍ଗ
କହିଁ ପ୍ରାଣ ମୋର ଆବେଦନ ହୁଏ
ମନ ହୁଅଇ ଉଦ୍‌ବେଗ
ଯେତେ ମନା କଲେ ଚେତନ ନ ମାନେ
ମୋହର ଏ ଝିକ ମନ
ତେଣୁ ମୁଁ ଉଚ୍ଚଇ ଝିକ ଅଳ ବୋଲି
କରିବାକୁ ସମ୍ବୋଧନ
ତୋହର ପରଶୁ ନୟନ ଯୁଗଳ
ମୁଣି ହୁଁ ତନୁ ମାଧୁରୀ
କେବେ ଦେଖିବାରେ ସେ ରୂପ ସୁଷମା
ମନେ ମନେ ହୁଏ ଧାରି
ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ସ୍ୱନେ ଏତେ ପ୍ରଭାତରୁ
ଗାଉଛୁ କେଉଁ ଗୀତ
ତୋହର ପରାଏ ପ୍ରାଣେଶଙ୍କ ସ୍ୱର
ମନ ହୁଅଇ ବ୍ୟଗ୍ରତ
ବିରହନ ମୋତେ ସ୍ୱର ସୁର ଦେଲା
ତନୁ ହେଲାଣି ଦୁର୍ବଳ
ସଦନ ହେଲାଣି ବଜ୍ରରୁ ଅଧିକ
ନେତ୍ରୁ ନ ଉଦଇ ଜଳ

ଗୋଭସେ ଯେସନ ଅମ୍ବିକ ଦେଲେରେ
ସ୍ୱରୂପେ ହୁଅଇ ଦଣ୍ଡ
ଚରଣ ଦେବତା ଯାନ୍ତୁ ଦୂର ହେଲେ
ମୋ ପ୍ରାଣ ହୁଅଇ ଦଣ୍ଡ
ସତରେ ଷଟ୍‌ପଦ ଗଞ୍ଜନ ସହୁଣ
ମଣୁଛି ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ
କେତେ ଦିନ ଆଉ ପ୍ରାଣକାନ୍ତଙ୍କର
ପାଇବି ପଦ ଦର୍ଶନ
ନୀଳାକାଶେ ଦେଖେ ତାରକା ଶଶାଙ୍କ
ନ ଦିଶନ୍ତି ଶୋଭାକର
କୋକିଳ କାକଳୀ ଗାଉଛନ୍ତି ଗୀତ
ହେଉନି ମନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ
ପକ୍ଷିମାନେ ଯେତେ ଆଳାପ କରଇ
ଦରଦ ହୃଦୟ ଭାଷା
ଅସ୍ଥିର ହୁଅଇ ପ୍ରିୟଙ୍କ ପଦ
ସଜବେ ଭରଇ ଆଶା
ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ବୁଲି ଯିବୁକି ରେ ଅଳି
ଘ୍ରାଣ ପ୍ରିୟଙ୍କର ପାଶେ
ଆଣିବୁ କାନ୍ତର ମଙ୍ଗଳ ବାରତା
ବଞ୍ଚିବି ତୋର ଆଶେ
କହୁ ଯାଇଛନ୍ତି କରଛିତ ପଣ
ପ୍ରଦାନ ଭଣ୍ଟବା ପାଇଁ
କେଉଁ ଶୁଭ ବେଳା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇବ
ରହିଅଛି ବ୍ୟର୍ଥି ବ୍ୟର୍ଥି

ଜନ ଗଣ ମଧ୍ୟେ ଜନମ ହେଲି ତ
ଯେ ଭଲ ଜନେ ଗଣେନା
ଜନ ଅପବାଦ ବଳଯାଉଛି ଯେ
କେତେ ସହିବ ଲଜ୍ଜିନା
ରୋପିଥିଲି ପବ ପାତକ ପାଦପ
ସେ ଫଳ ଫଳୁଛି ଦିନା
ତାହାକୁ ଦେଖିରୁ ଭାଗ ଦେବ ବନ୍ଧୁ
କେ ଭୁଞ୍ଜିବ ମୋର ବିନା
ହେ ବନ୍ଧୁ କରୁଣା ମୋହନ ମୂରତି
ଅନନ୍ତ ମୋହର ସେନ
ଦିଅ ଶୁଭାଶିଷ ହୃଦ ଦୁଃଖ ନାଶ
ଭିକ୍ଷୁ ସଙ୍ଗେ କଟୁ ଦିନ

—:୦:—

ପ୍ରୀତି ଉପହାର

(ରଗ:- ଉସଟୋଇନ)

ଉଚ୍ଛଳ ଆଷାଢ଼ ନବ ପରଶ
ପାଇ ନଭେ ଘନ ଘନ ପ୍ରବେଶ
ଚଞ୍ଚି ଅବଶ ତାପ ବିନାଶ
ବୃଷ୍ଟି କରଇ କ ଳଦେ ପୁଷ୍ଟ
ଅରୁଣ ହେଲେ ଅଦୃଶ
ମଲ୍ଲିକା ମାଧବୀ   ମାଳତୀ ସୁଗନ୍ଧେ
ବାତ ବହେ ଦଶ ଦିଶ   । ୧ ।

ଲଭିଲ ଧରଣୀ ସୁଷମା ଶିଖ
ମଞ୍ଜୁଳ ଦିଶିଲେ ବୃକ୍ଷ ବଲ୍ଲଷ
କୁସୁମ କଳିକୁ ମଧୁପ ଘେର
କୋକିଳ କୁହୁକ ରପିନେ ପୂର
ଜଳେ ଦୂର୍ଷ୍ଣି କୁଗାସର
ମୀନ ସନ୍ତରନ୍ତି   ଡାହୁକ ମଦ୍ଧଳୀ
ତୋଷେ କରନ୍ତି ବିହାର   । ୨ ।

ଶୁଭ୍ର ସ୍ୱପ୍ନେର ଚନ୍ଦ୍ରେ ରଜନୀ
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଯୋଷା ସାଜେ ଶୋଭା ଧରଣି
ପ୍ରାଚୀରେ ପ୍ରସାର ହେଲେ ଭାସ୍କର
ସ୍ନେହ ତାମରସ ଟାଳନ୍ତି କର
ସତେ କି ଉଦାର ସମ୍ଭାର
ପ୍ରକୃତି ସୁଷମା   ବିଶ୍ୱପତି କର
ଅପରୂପ ଚମତ୍କାର   । ୩ ।

ନନ୍ଦନ କସ୍ତୁରୀ ବେଢଣା [illegible]
ମଧୁବ୍ରଣି ବାଳା ମଧୁମ [illegible] ନି
ଗୁଭ [illegible] [illegible] ସୁବାସ
ମନ୍ଦହାସୀ ରୋଚନ [illegible] ଭ ସର
ଅଚ୍ଛୁ ଭୂ ଜ ଚନ୍ଦନ [illegible]
ବଜସ୍ତୁ ଲଳନ [illegible] ଅଛେ
ହୋଇ [illegible] [illegible] । ୪ ।

ମନ୍ଦ ସମୀରେ ବସନ୍ତ ବଣି
ଗନ୍ଧ ଭରିଥାଉ 'ମା' ଝୁଲ ଝୁଲି
ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦ କଣ୍ଠରୁ ମିଷ୍ଟ ଭାଷା
ଅଳକରୁ ଭେଟେ ସୁଗନ୍ଧ ନାଶା
ସ୍ୱ ସ୍ନେହେ ମମତା [illegible]
ସୌଭାଗ୍ୟ ମନ୍ଦରେ [illegible] ବରବୁ
ଆ[illegible]ରୁ ସୁଲକ୍ଷଣି । ୫ ।

ନେହ ଅନ୍ୟଭକ୍ତ 'ମା' ଭୁ ମୋର
ଲାବଣ୍ୟ ସରସୀ ହୋଇବୁ ଦୂର
ପ୍ରିୟ ସ୍ନେହେ ସଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦ୍ର କୁମୁଦ
ରଜନୀ ବାସରେ ନ ହୋଇ ମୁଦ
ତୋ ହାସ ଭଙ୍ଗି ବଚନରେ
ଅନୁବରତରେ ଝୁରିବ ହୃଦୟେ
ଝୁରିବ ନୟନୁ ବାଲ[illegible] । ୬ ।

ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ ମଙ୍ଗଳମୂର୍ତ୍ତି ସମାନ
ସୁଖେ ରଖିପିବୁ ସ୍ୱାମୀ ସଦନ
ସୁତ ସୁତା ଅର୍ଥ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଭୂଷଣ
ସୁତପ୍ୟା କଲେ ଉପାର୍ଜନ
ବର୍ଦ୍ଧିବ କୃପ୍ୟାବାର ଯେ
ଚତୁର୍ଥ ପୁରୁଷ ଏ କେବଳ ନାମରେ
ରହୁ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ଭରି ।୭।

ପାଦପୂଜା କରି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବନ
ଶିଖିବ କେବାର ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ ଚନ୍ଦନ
ସ୍ୱଚ୍ଛ ପୂତ ମନ ଜାହ୍ନବୀ ଜଳ
ଦୟା କ୍ଷମା ଗୁଣେ ସଦା ଶୀତଳ
ବଧୂ ବଧୂ ଭଲ ସମରେ
ଦେଖ ଦାସୀ ମଧ୍ୟ ଗୁଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାରେ
ରିପୁ ନୋହିବେକି କ୍ଷମରେ ।୮।

ଜାନକୀ ଉମା କମଳା ଭାରତୀ
ଦ୍ରୁପଦ ସୁତା ଅନସୂୟା ସତୀ
ସାବିତ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ମରି
ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି
ଗୃହ କର୍ମେ ହେବୁ ରତ
ଚଳିବାର ଯେବେ ସମ ସମାଜରେ
ତୋଷୁ କରୁଥିବୁ ଶତ ।୯।

ସ୍ୱର୍ଗ ମନ୍ଦାକିନୀ ଶୈଳବାସିନୀ
ପ୍ରେମ ଅମ୍ବୁଦାୟୀ ଦୁଃଖ ନାଶିନୀ
ଶଙ୍କର ଘରଣୀ ବନ୍ଦେ ପଦ୍ମର
ନବ-ବର୍ଷାନ୍ତକୁ ଶୁଭା କର
ଦଅ ମାତ ଶୁଭାଶିଷ
ପ୍ରୀତି ଉପହାର ଦେଉ ମଧୁମୟ
ମତକୁ ଅମ୍ଳାନ ପୁଷ୍ପ ।୧୦।

କାନନ ବିଳାସ

(ରାଗ କଲ୍ୟାଣ ଆଡ଼ାଖେ)

ବନ୍ଦଇ ଜନନୀ ! କଞ୍ଜାସନ ପୂଜୀ !!
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଘରଣୀ
ବୈକୁଣ୍ଠ ବାସିନୀ ମଙ୍ଗଳ ଆସିନୀ
ଜନ-ମନ-ଦୁଃଖ-ନାଶିନୀ
ଭଗବତୀ ! ଧାରିଣୀ ମା ବିଦ୍ୟା ଦାୟିନୀ
ବାଲ୍ମୀକି ବ୍ୟାସ ଦେବ କଞ୍ଜି ସେବି
ଲେଖିଛନ୍ତି ସୁଧା ଲେଖନୀ ।୧।

ଶ୍ରୀପଦ ସାରସ କେଉଁ ଯୋଗ ଧ୍ୟାନ
ବନ୍ଦନା କଲେ କାଳିଦାସ
ଦେଇ ଭବ୍ୟ ବର ଭବ ପୁଷ୍ପ ବନେ
ଦେଲେ ଅମ୍ଳାନ ସୁମନସ
ହେ ପ୍ରଭୁ ! ଜନମ କାନ୍ଧି ମୋର ତପ
ଚରଣ-ଅମ୍ବୁଜ ମକରନ୍ଦ ପାଇଁ
ଲଭିବ ମୋ ମନ ମଧୁପ ।୨।

ଜୟ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅଯୋଧ୍ୟା ନରେନ୍ଦ୍ର
ଦଶରଥଙ୍କର ନନ୍ଦନ
କଉଶଲ୍ୟା ଦେବୀ ଆନନ୍ଦ ବର୍ଦ୍ଧନ
ଜନକ ଯା ହୃଦ ଚନ୍ଦନ
ଆରତ ଜନଙ୍କ ଆରତ ଭଞ୍ଜନ
ଦୁଷ୍କୃତ ଦମନି ସ୍ୱଧର୍ମ ସଂସ୍ଥାପି
ସନ୍ଥଜନ ସୁଖ ସଦନ । ୩ ।

ପୁରନ୍ଦର ମଣି ମୁକୁରକୁ ଜିଣି
ଝଟକେ ଯାହା ଅପଘନ
ରଙ୍ଗ କୋକନଦ ଜବା ବେନି ପଦ
ନଖପନ୍ତି ସୁଧା କିରଣ
ଶ୍ରୀଭୂଜେ ! ସୁଷମା ଦଣ୍ଡେ ଧାରସନ
ଯୁଗାନ୍ତ ରୂପରେ ଅବତାର ଧର
ଧର ଭର କର ହରଣ । ୪ ।

ଜନ ଗଣ ମନ ବିମୋହନ-କାନ୍ତ
ଜଗତେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ରୂପ
ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଦାୟକ ଅଜ୍ଞାନ-ନାଶକ
ସ୍ମରଣେ ପାପ ହୁଏ ଲୋପ
ଶ୍ରୀରାମ ! ରାଜୀବ ସଜୀବ ଲୋଚନ
ଅଭୟ ଚରଣେ ଶରଣ ମନାସି
ଜୀବନ କରୁଛୁ ଅର୍ପଣ । ୫ ।

ବନ୍ଦଇ ଗଉରୀ କାନ୍ତ ତ୍ରିପୁରାରି
ପିନାକ ଡମ୍ବରୁ ଧାରଣ

ଅନଙ୍ଗ-ଅଙ୍ଗର   ଜନ୍ମରଧାଣ୍ଡ
ଶଶାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ଓ ଭୂଷଣ
କୈଳାସ-ଶୃଙ୍ଗ ନନ୍ଦନ ଧଂଶୁଶୁ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତେ ଦ୍ରୁତ ଭ୍ରମୁ ...
ନ ଥାଏ ଲାଗ କ୍ଷମାରେ । ୭ ।

ଶ୍ୱେତ ବଦନ ନୟନ ...   କିନ୍ନରୀ-ଭୁବନ
ଜେତଶନ କ୍ଷମ୍ରର ମନ୍ମଥ
ରଜନୀ ବାସରେ   ନିତି ମାଘ ଧ୍ୟାନର
ଶ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀମ ନଭଳ ମିସ୍ର
ପାନରେ ମଧ୍ୟା ତୃଷ୍ଣା ...
ସେଥିରୁ ଉଦ୍ଧ ଏ ପାଳବା ...
ମାନସେ ବଳାଛନ୍ତି ଅଶ୍ ।

କଛୋଟ ବ୍ରତକ   ...
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ...
ଭୁବଙ୍ଗ, କେଶଗ୍ର   ମୁଁ ଶଶୀ ଆଡ
ଅହିଂସା ଗୁଣ ମହାନ ...
ହରଷେ ! କରନ୍ତି ସେ ବଦନ ବଦାମ
ଜଳ ନାଦ ଦେଇ ବନ୍ଦେ ତରଙ୍ଗିଣୀ
ଭୁଜଙ୍ଗର ଗତି ଆକାର । ୮ ।

ଫୁଟି ଲେଟୁଥାନ୍ତି   ଧରନ୍ତେ ସୁମନ
ଲୁଟନ୍ତି ମଧୁ ମଧୁକର

ଉଦନ୍ତି ବଦନେ   ମନ ପୁଷ୍ଟ ଆନନ
ସୁଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ସମ୍ଭର
ଜଗତେ ! ଜଗତଜନଙ୍କୁ କରେ ବିମୋହିତ
ପଞ୍ଚସ୍ୱର ସ୍ୱର ଶୁଣି ଶରେ ପ୍ରାଣ
କାମିଏ କୋଇଲେ ମୋହିତ । ୯ ।

ଚରମ ଚଳନରେ   ଅସ୍ତ ଭଗ୍ରବସୁ
ପ୍ରଦୋଷ ଉଚିତ ପ୍ରବେଶ
ଉଜ୍ଜଳ କୁମୁଦ   ନୀଳୋତ୍ପଳ ଜଳେ
ଯଦି ଆଲିଙ୍ଗିଲେ ସବକେଶ
ନକ୍ଷତ୍ର ! ଝଲକିଲେ ଶଶୀ ଚାରୁବେଶ
ଉଜଳ କରରେ ଅଙ୍କିତ ହୋଇ
ରଜନୀ ପ୍ରବେଶ ହଉଛେ । ୧୦ ।

ମୁଦ୍ରିତ ଲୋଚନେ   କଳ୍ପଦ୍ରୁମ ତଳେ
ଯୋଗ ସାଧନ୍ତି ସଦାନନ୍ଦ
ପାଶରେ ଗଜସ୍ଥ   ବସେ କରିଛନ୍ତି
ସେବନ୍ତି ପଦ ଅରବିନ୍ଦ
ସମସ୍ତ ! ଅବକାଶ ଜାଣି ଭବାନୀ
ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଚରଣେ ଭକ୍ତି କରଣ
ପୂଜନ୍ତି ଯୋଡ଼ ବେଣପାଣି । ୧୧ ।

ହେ ପରମ ଯୋଗୀ   ପରମ ଈଶ୍ୱର
ମୋ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର ପଞ୍ଚାନନ

ହେ ହେ ପ୍ରଭୁ   ଯେଉଁ ଶାନ୍ତମନ୍ତ୍ର
ଧରଣେ କରୁଥିଲେ ଧ୍ୟାନ
ତାହା ମୋ ଶ୍ରବଣେ ହୁଅନ୍ତେ ପ୍ରବେଶ
ଅତୀବ ଜ୍ଞାନର ପିପାସା ପରସ୍ତୁ
ଆତୁର ହେଉଛି ମାନସ । ୧୨ ।

ଜନକ କୁମାରୀ   ସଙ୍ଗ ରୂପଧାରୀ
ଚିତ୍ରକୂଟ ପର୍ଣ୍ଣ କୁଟୀରେ
ଫଳ ମୂଳ ଆଣି   ଆହାର କରଣ
ଧନ ବଞ୍ଚନ୍ତି କ ପ୍ରକାରେ
ସେ ସବୁ ! ହୃଦଦ୍ୱାରେ କର ପ୍ରକାଶ
ଭବ ମୂର୍ଖ ଶୁଣି ମୁଁ ହୋଇବ ଧନ୍ୟ
ଦୁଷ୍କୃତ କଟିବ ଅଶେଷ । ୧୩ ।

ଶଙ୍କର କହନ୍ତି   ଶୁଣ ଶାନ୍ତମୂର୍ତ୍ତି
ଆଜ ଅଟଇ ଗୋ ସୁଦିନ
ଶୁଣିବାକୁ ଯେବେ   ଅଛି ତବ ମନ
ତାହା ମୁଁ କରଇ ବର୍ଣ୍ଣନ
ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅନନ୍ତ ଅଟେ ସେ ମୂରତି
ଶୁଣନ୍ତେ ଶ୍ରବଣେ ପାତକ ବିନାଶ
ଚତୁର୍ବର୍ଗ ହେବ ପ୍ରାପତ । ୧୪ ।

ଚୈତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା   ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ କିରଣେ
ଅନୁପମ ଆକାଶ ସୁଷମା

ମାଧବୀ ମାଳତୀ   ସୁଗନ୍ଧ ମୋହିତ
ସୁମାର୍ଗ ହୁଏ କି ନିଯାମା
ଏ କାନନ ! ଧରଣୀ ବକ୍ଷୀ ଶୋଭାବନ୍ତ
ସକଳ ସମ୍ପଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେତୁ
ଯେଥନେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଯୁକ୍ତ । ୧୫ ।

କେଦାର ଗର୍ଭରେ   ଧାନ୍ୟ ଇକ୍ଷୁ ଶୋଭା
ଫଳେ ପୁଷ୍ପିତ ତରୁ ଦ୍ରୁମ
ତୁଷାର ଚନ୍ଦନ   ଶୁଭ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରିକାରେ
ଝଲଇ ମୋତି ହାର ସମ
ଏ କାନନେ ! କୁଟୀରବାସୀ ରଘୁନାଥ
ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟତମା ଜନକ ନନ୍ଦନୀ
ସଙ୍ଗତରେ ବାସ କରନ୍ତି । ୧୬ ।

ସୁମିତ୍ରାଙ୍କ ସୁତ   ଭ୍ରାତାଙ୍କ ଆଦେଶ
ଉପଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ
ବକଳ ଚୀର   ଆଦି ଫଳମୂଳ
କାନନୁ ଆଣନ୍ତି ବହନ
ନିଶାରେ ଜଗା ଦାଣ୍ଡି ତାଙ୍କ ନୟନ
ଅତି ଭକତିରେ ଜାନକୀ ଚରଣ
ପ୍ରସନ୍ନେ କରନ୍ତି ବନ୍ଦନ । ୧୭ ।

ଶରତ ଶର୍ବରୀ   ଚନ୍ଦ୍ର ନିଶାକର
କରେ ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟା ପୋଷଣ
ମଞ୍ଜୁଳ କୋମଳ   ପଲ୍ଲବେ ଶ୍ୟାମ
ରଞ୍ଜିଲେ ତମାଳ ନୟନ

ଘାଷନ୍ତ ! ଶୋଭନ୍ତି କପୂ'ରବାସିନୀ ?
ନବ ସୁକୁମାରୀ ମୋ କର ଧରଣ
ବନେ ହେଲୁ ତୁ ଦୁଃଖିନୀ । ୧୮ ।

ଜନକ ନନ୍ଦନୀ ଜଗତ ବନ୍ଦନୀ
ଶିରୀଷ ମୃଦୁଳା ଛବି
ଷଟ ପଦ କେଶୀ ଚମ [illegible]
କେଳକଣ୍ଠୀ ଘରଣୀ ଜନନୀ
ତୋ ପ୍ରାପ୍ୟ ! ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲଭ ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟା
ପ୍ରବୃଷ ହୋଇଣ କୃଷ୍ଣ ହୃଦୟେ
ଝପିଲେ ଭୂମାଳିକୁ ଯାହା । ୧୯ ।

ରାଜ ସିଂହାସନେ ଭ୍ରତେ ହୃଏ ମନେ
ଯେସନେ ରସା-ଖ ମଣ୍ଡଳ
ଷଡ଼ରସ ଭୋଜ୍ୟ ବରଜ ବଞ୍ଚିଲୁ
ଖାଇଣ ବନ କନ୍ଦମୂଳ
ଚେତନ ! ଉଜ୍ଜଳିଲୁ ମଣା-କାରଣ
ବଢ଼ୁଥ ଅଛି'ଲି ବରଷଣ ଆଜ
ଲୁଟେଜ ଧରରେ ସ୍ୱେନ । ୨୦ ।

ସତେ କ ଜଗତ- ଜନ ବନ୍ଦନୀୟା
ଝୁଟକ ହାଟକ ବରନା
ଚଉଦ ବରଷ ଅନ୍ତେ ଶୋଭା ଦେଖି
ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ରାଜଧାନୀ

ମଣ୍ଡିବୁ ପୁଣି ମୋ ଅଙ୍କ ସିଂହାସନ
ଅଭିଷେକ କାଳେ ଅଳଂକୃତା ହୋଇ
ମଣ୍ଡପରେ ହୋଇବ ଧନ୍ୟ । ୨୧ ।
ଏଥର ବିଷାଦ- ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
ବାଷ୍ପେ ଜାନକୀ କହନ୍ତି
ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଦାୟକ ଈଶ୍ୱର ଶକ୍ତି
ଚେତନା ଜାଗ୍ରତ ଭକ୍ତି
ଶ୍ରୀମୁଖ ! ଶୁଣି ମନେ ହୁଏ ସନ୍ଦେହ
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଭୁବନର କରତା ହେ
ଅଧିର ହୃଷ୍ଟ ଦୟାମୟ । ୨ ।
ଆକାଶେ ଚଳିତ ରବି ଶଶୀ
ତାରା-ଧାର ନକ୍ଷତ୍ର ବାସର
ଅନଳ ଜଳେ ଦୀପ ଶିଖା
ଭୂଧର ଧରଣୀ ସାଗର
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ! କେଦାର କୁସୁମ କାନନ
ଛପନ କୋଟି ଜୀବଜନ୍ତୁ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ
କର ପ୍ରଭୁ ସୃଷ୍ଟି ପାଳନ । ୨୩ ।
କଠୋର ବୟସେ ଅସୁରଙ୍କୁ ନାଶି
ନାଶିଲ ଋଷିଙ୍କ ଆପଦ
ଶ୍ରୀପଦ ଛୁଆଁଇ ଜଳେ କି ପାଷାଣ
ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କି ଦେଇ ଶ୍ରୀପଦ
ସେ କାଳେ ! ମିଥିଳାରେ ପ୍ରାଣ ନାୟକ
ଲକ୍ଷ ନୃପତିଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ କରି
ଭଗ୍ନ କଲ ହର କାର୍ମୁକ । ୨୪ ।

କାନନ ନିବାସ   କୁଞ୍ଜ ନଗା ହାସ୍ୟ
କମ୍ପା ଚନ୍ଦ୍ରିତ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ
କଳାବର ଜିତ   ଆନନ ବଲ୍ଲେନ
ହୃତନୟୁ ଲଭନ୍ତ ଭୂପତି
ଘଟର ! ପରନ୍ତପଙ୍କର ସୁଶୀଳପୁ
ଅବଳା ଦୁର୍ବଳା ମାନସେ ଭ୍ରିତ ନ
ଏହା ପ୍ରକାଶ ଦର୍ଶ୍ୟାଦସ୍ତ । ୨୫ ।
କ୍ଷୀର ସିନ୍ଧୁ ବାସୀ   ଅନନ୍ତ ଶୟନ
କେଉଁ କମ୍ବା ଦଂଶୁକ ଭୁଜ
କୌସ୍ତୁଭ ମଣି   ଶ୍ରୀବତ୍ସାଙ୍କ ପଦ
ନାହିଁକି ଅଙ୍ଗେ ସ୍ତମଧାରୀ
ଏ ରୂପ ! ନାହିଁ ଯେଣୁ କମ୍ବୁ ନଳିନ
ବର୍ଥାଗ କୌମୁଦୀ କରଜ କେଉଁଠି
ତେଣୁ କି ଶଜ ସିଂହାସନ । ୨୬ ।
ଜଗତ ନମାଭ   ମୋହର ନମନେ
ଜଳଦ କାନ୍ତି ସ୍ବରୂପ
ନବଟେ ଦେବଣ   ନରଦ ଚରଣ
ଶାନ୍ତ ଦେବ ମନ ମଧୁପ
ଦର୍ଶନ ପାଇଣ ମୂର୍ଖ କାମରସ
ନୟନ ଅଳସ୍ରେ ଅଳ କରୁଥିବେ
ରହିଥିବେ ସେଥି ନିବାସ । ୨୭ ।
ସୁମନେ ସୁମନା-   ଞ୍ଜଳୀ ଧରି କରେ
ଜନ୍ମଥିଲ ପଦ ବନ୍ଦନ
ହୃଷ୍ଟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ   ବାରୁଣୀ ଅଚଳ
ତୋଷନ୍ତ ଯେସନେ ତପନ

ସେ ପ୍ରାପ୍ତ ! ସୁଦୟା କର ସୁପଧାସ୍ତ
ଜନମେ ଜନମେ ତୁମେ ମୋର ପ୍ରଭୁ
ଚରଣେ କର ପଟ୍ଟେଶ୍ୱସ୍ତା । ୨୮ ।
ଶ୍ରୁତ ବଚନ ମାନସ ରଞ୍ଜନ
ସର୍ବିକ ବଚନ ଶୋଭନ
ସୀତା ଶୀତକର ମୁନୀ ଠାରୁ ଶୁଣି
ସାନନ୍ଦେ ଶ୍ରୀରଘୁନନ୍ଦନ
ଭଜନ୍ତୁ ! ପ୍ରିୟା ମୋ ପ୍ରକୃତି ରୂପିଣୀ
ଅତୁଦ୍ଧ ମାନସେ ପଶେ ହୃଦୟେ
ସେବଇ ମୋର ମନ ଜାଣି । ୨୯ ।
ହୃଦୟ ଦୁନ୍ଦ କ ଅମ୍ବୁଧି ଅଟଇ
କଳନା କଲ ଗ୍ରନ୍ଥଧାରୀ
ବୃନ୍ଦାବାସୀ ଅଜ ସଂଶୟ ନାଶିଲୁ
ସାର୍ଥିକ ଭବକୁ ପ୍ରକାଶି
ଶୁଣ ତୁ ! ସନ୍ନତର୍ଦ୍ଧରେ ଜଳାଧାର
ଅଗାଧ ଯୁଗର ଚଉଷ କର୍ତ୍ତେଣ
ସଂଦେହ ଦେଲ୍ ଦୂର କରି । ୩୦ ।
ଷଟ-ପ୍ରଭା-କାନ୍ତ ଷିତ ପୂତା ଅଣ
ଦେଖିବା ପ୍ରକାଶ ସୁଷମା
ଫୁଟିଲେ ପ୍ରସୂନ ଲୁଟାଇଲେ ତାସ
ବନାନ୍ତ ଦେଲ ମହିମା
ଆକାଶେ ! ଶ୍ରୀଘନ ଦେଲେ ଶଶଧର
ପ୍ରାଚୀ ଦିଗେ ଉଷା ପାଟଳୀ ପ୍ରସୂନ
କନାଇବ ବାଳ ଭାସ୍କର । ୩୧ ।

ସ୍ୱାଧୀନ ନାୟିକା   ପ୍ରାପ୍ତ ସଙ୍କେତସ୍ଥ
ସରେ ସଜଳ ନବଘେଣ
ଚନ୍ଥଣାର୍ଦ୍ଧ କର   ପରଶ ପାଇଁ ନ
ଝନ୍ମ୍ର ଚକ୍ତେ ବନାଇଛୁ ଆଶ
ବଇଗୀ ! ନଇଳେସେ ଆସ ବଦନ
ପ୍ରାତଃକର୍ମ ସାରି ପୂଜକଇ ମାନ
କାନନେ ଢେଉବା ଭ୍ରମଣ । ୩୨ ।

ଇନ୍ଦୀବର ନେତ୍ରୀ   ବନ୍ଧ ଗମ ପଦ
ଚନ୍ଧ ପ୍ରିୟ କର କମଳେ
ଶ୍ରୋଣ ଚରଣ   ଅଳକ୍ତାରେ ମଣ୍ଡିଣ
ଚଳିଲେ ନ କାନ୍ତ ସଙ୍ଗେରେ
ପାଦପେ ! ପକ୍ଷୀ ଭୃଙ୍ଗ ଦେଖି ପୁଛନ୍ତି
କେ ମନ କେ ପୀତ କରନ୍ତି ମୋହିତ
କ ନାମ କୁଢ ସ୍ଥାନେପତ । ୩୩ ।

କେକୀ ଶୋଭା ଦେଖି   ମନେ ହେଉ ନେତ୍ର
ଶିରେ ବନ୍ଧ ମାଳ କୁନ୍ତଳ
ତୋ କଣ୍ଠରୁ କଣ୍ଠ   ମେଲ କଳକଣ୍ଠ
ଜଗତେ କରଇ ପ୍ରସ୍ତର
ବସନ୍ତ ! ବରନ ଅଟେ ଏକ୍ସ ପକ୍ଷୀ
କନକ କେତକୀ ତୋ ରୂପେ ଦାରୁଣ
ଅଇତେ ମନେ ଅତି ଦୁଃଖୀ । ୩୪ ।

କେଶ୍ରୀ ପଲ୍ଲବିତ   ମଗନ ଚଞ୍ଚଳ
ଉଦ୍ଧୃତ ଉଦ୍ଦୀପ ବାନ୍ଧବ
କୁନ୍ଦ କାଶ ଜବା   ବାନ୍ଧୁଲି ବାଣାର୍ଦ୍ଧ
ମୃଦୁଳ ମୃଣାଳ ରଙ୍ଗାଙ୍କ

ଚମ୍ପକ କଳିକା ଚପଳା ସନ୍ତତେ
ବାଳଭୃଙ୍ଗ ଶୋଣ କଣ୍ଠ ମିଷ୍ଟ ଚଣ
ତୁଳ୍ୟ ନୋହିଲେ ତୋ ଅଙ୍ଗରେ । ୩୫ ।
ଏପରି ତୋ ଭୁଜ ତନୋଦ ଜଳଦରେ
ଲକ୍ଷ୍ମଣ କଲେ ଜଳ କେଳି
ସ୍ନାତାନ ସାଣ୍ଡେ ସଦୃଶା ବଦନା
କରନ୍ତୁ ଜନକ କୁମାରୀ
ଜଣାନ୍ତି ! ବନଜଜନ୍ତୁ ଏକଶିନ
ଜାନନ ବାସରେ ତେଣ ନ ରହୁ
ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କନ୍ଦୁ ଦିନ । ୩୬ ।
ତରୁ ବ୍ରତ ଛରୁ କୁସୁମ ତୋଳନ୍ତି
ଗୁନ୍ଥିଲେ ମନ ସୌମ୍ୟ ଦାମ
ଜନକ ତନୟା ଅଙ୍ଗରେ ମଣ୍ଡନ୍ତ
ହସନ୍ତେ କୌଶଲ୍ୟା କୁମର
ଶୁଣ ଗୋ ! ଅମ୍ବିକା ଚମତ୍କୃତ ରସ
ସପ୍ତକାଣ୍ଡ ଗ୍ରନ୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛଇ
କଣ୍ଟରେ କଲି ପ୍ରକାଶ । ୩୭ ।
ଦୂର୍ବାଦଳ ଜିତ ଚେତନ ନେତ୍ର
ପୂର୍ଣ୍ଣ-ସୁଧା-କର ଆନନ
ନରଜ ଚରଣେ ନବେତେ ଶରଣ
ଦୁରିତ ଦୈବ ମୋଚନ
କରୁଣା ! କରବ ହେ କୋଦଣ୍ଡଧର
ଯାବ ଯିବା କାଳେ ଭବଂକର ଭାଲେ
ବାଳ ଭୂଷଣ କ ହିନ୍ଦୁର । ୩୮ ।

ଶୁଦ୍ଧି ପତ୍ର

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
ଉତ୍ସର୍ଗପତ୍ର	୯	ଉଷ୍ଟ୍ରାବୃତ	ଉଷ୍ଟ୍ରାବୃତ
୧	୪	ଜର୍ଜର	ଦର୍ଦର
୧	୫	ଝର	ସେ ଝର
୧	୧୩	ସଦୃଶ	ଅଦୃଶ
୧	୧୩	ବାପ୍‌ରେଭ	ବାପରେଣ
୨	୭	ଗଡଚନ୍ତ୍ର	ଗଡଚନ୍ତ୍ର
୨	୮	ଟଣ୍ଡ୍ରଧାସ	ପିଣ୍ଡ୍ରାଧାସ
୨	୯	ଶ୍ରୀବଦେଶ୍ୱର	ଶ୍ରୀବଦେଶ୍ୱର ପ୍ରଭୁ
୨	୧୩	ବୃଟକଶୁଷ	କ୍ଷୀବୃକେଶୁଷ
୨	୧୭	ଅଳ	ସେଥି ଅଳ
୨	୧୯	ଝଙ୍କାର	ଟଙ୍କାର
୪	୫	ବଳବୁ	ବଧବୁ
୫	୧୩	ଝଙ୍କାର	ଟଙ୍କାର
୫	୧୪	ସ୍ଲବଣେ	ଶ୍ରବଣେ
୬	୩	ଲଣ	ଲଳା
୬	୪	ମାରଦ	ମାଲ୍ୟ
୬	୭	ଜଣି	ଦର
୭	୧୭	ଦର	ଭର
୭	୧୭	ମିଣି	ମଣି
୮	୪	ଭେଦଜ	ଭେଦେଜ
୮	୧୫	ଚାଳଭ	ଚାଳଦ
୯	୨	କ୍ଷମା	କ୍ଷମ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୯	୯	ମଦମଦ	ମଦଶବ୍ଦ ଅନୁକରଣ
୧୦	୨	ବନଜାନ	ବନବାଗ
୧୧	୧	ଦଗମ୍ବର	ଦିଗମ୍ବର
୯	୧୯	ସ୍ନେହ	ସ୍ନେହସଦା
୧୨	୭	ଝଣ୍ଡା	ଝଣ୍ଡ
୧୨	୧୧	ଦୃଢେ	ଦୃଢ଼େ
୧୨	୧୫	ଘାଠ	ଝଣ୍ଟ
୧୩	୩	କ ସରସିଜ	ମ୍ପୁ ସରସିଜ
୧୩	୨୪	ନେଉଛି	ଦେଉଛି
୧୪	୧	ଠାଣି	ଠାଣିରୂପ
୧୪	୧୭	ଅରୁଣବେଳ	ଅରୁଣୋଦୟ
୧୪	୧୮	ସୁଷମା ଅମୀୟ	ସୁଷମା
୧୫	୯	ନାଗ	ଫଣୀ
୧୫	୧୨	ଧାନବେନ୍ତ	ଧାନ ବନ୍ତ
୧୫	୨୧	ଫଳଛ	ଫଜଛ
୧୫	୨୧	ନୂଏଁ	ନଏ
୧୬	୪	ବାନ୍ଧର	ପୀଉଛି
୧୬	୨୦	ମୂଦେ	ମୂଳ
୧୬	୨୨	ଗଷର	ଲକ୍ଷଣ
୧୬	୨୩	ମୁଞ୍ଜାମ୍ବଳ	ମୁକ୍ତାମୂଳେ
୧୭	୭	ଧାରେ	ଥାଇ
୧୭	୧୧	ଲବ	ପିବ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୧୭	୧୨	ସବମତା ଣ ଦ୍ୟ	ସ୍ୱପ୍ରିଂତା
୧୭	୧୪	ପରେ 'ଂ'	ପଦଟି ଗୁଡ଼ିଯାଉଛି ଦ୍ରବ୍ୟବାଦନ ହରଣ୍ୟେ ତୁଣ ହରଣ୍ୟମଣ୍ଡଳେ ବଦ୍ଧ୍ୟତ ଶୋଭ କ୍ଷମ କହ୍ନ ଭଭ ସୁଧାବତ୍ନା ଶୋଁ ଦେବ ଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ଦେବ ମାଧବ । ୩୧ ।
୧୮	୩	ମାଉ	ମାଉ
,,	୭	ମଧାମଟି	ମଧ୍ୟମଟି
,,	୧୨	ଧାଉ	ଥାଉ
୨୩	୭	ଘଢ଼ର କର୍ମ	ଘଢ଼ଢ ମନେ କର୍ମ
୨୫	୮.	ଅଚ୍ଛୁପର	ଅଚ୍ଛପର
୨୬	୧୪	କୋଷ୍ଠସଭମଣୀ	କୌସ୍ତୁଭମଣି
୨୭	୭	ଭବଉଛୁ	ଭବାଧିରୁ
୨୮	୩	ଅଶ୍ଳତ	ଅସତ
୨୮	୭	ଘୁଦ୍ଧ କର୍ମ	ବୁଦ୍ଧ ମନେ କର୍ମ
୩୦	୧୨	ମ୍ରି ସ୍ଥ	ସ୍ଥିର
୩୦	୧୪	ତଳନ	ତପନ
୩୪	୭	କୋଣ	କୋଣ
୩୪	୧୬	ଲୁଟତ	ଲୁଟତ
୩୪	୨୦	ତଭା	ବଭା

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୩୮	୧୨	ଜୁସନ୍ତ	ବସନ୍ତ
୩୮	୧୬	ଗୁଣକୁ	ଗୁଣ୍ଡ
୩୯	୭	ଉଥାଏର	ଉଥାଙ୍କର
୪୧	୭	ଧାଇଡ	ଧ୍ୟାପ୍ରୀତ
୪୨	୩	ନରବ	ନରଦ
୪୩	୭	ଦେବବ୍ରଜ	ଦେ ଦେବବ୍ରଜ
୪୩	୧୩	ମିନଟେ	ନକଟେ
୪୩	୧୫	ଚବ	ଛବା
୪୪	୮	ପୀରଷ	ପିଉଷ
୪୪	୧୦	ଅନସ୍ତୁ	ଅପୁର
୪୫	୭	ମୁରଙ୍ଗ	ସୁରଙ୍ଗ
୪୬	୪	ଘବେ	ଉବେ
୪୮	୧୫	କରରେ	କରନ୍ତେ
୪୯	୧୧	ମିଳନ	ମିଳନ
୫୧	୫	ଦେଶ ଭକ୍ତ	ଦେଶଭକ୍ତ
୫୨	୭	ଭଲସାଇ	ଜଲସାଇ
୫୨	୭	ଚୃଷ	ଲଷ
୫୩	୨୧	ଝୁଟଣି	ଝୁଟଣ
୫୪	୫	ସୁସେଜନ	ସୁସୋଜନ
୫୬	୧	ସରଷା	ସରଘା
୫୬	୨	ଗୀତ	ଚୀତ
୫୬	୧୮	ଭଜଙ୍ଗିମା	ଭୃଙ୍ଗିମା
୫୯	୧୫	ଅନନେ	ଆନନ୍ଦେ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୭୦	୯	ଢଷା	ଭଷା
୭୦	୨୧	ଷରଣ	ଛନ୍ଦ
୭୧	୧୨	ଧିଙ୍ଖ	ଟଙ୍କ
୭୧	୧୫	ମାଦୁକ	ମାତଳ
୭୪	୫	ଢବ	ରବ
୭୪	୫	ବେକେରେ	ବେଢରେ
୭୬	୧୦	ପ୍ରାଦେଶ	ପ୍ରାଦେଶ
୭୬	୨୧	ଜୋଙ୍କଣ	ମାନଣ
୭୭	୫	ସମାଦ୍ଧର	ସମାଦର
୭୮	୭	ତଧୂରୀଜ	ତୋଳିକ
୭୮	୧୧	ଚଣ୍ଡବତ	ଚେଟେକା
୭୯	ଘାଗ	ବଟକ ଶ୍ରୀ	ଲକ୍ଷବୋଲେ
୭୯	୧୬	ଟେଙ୍ଗ	ଝଣ୍ଡା
୭୯	୨୧	ଶ୍ରଦ୍ଧା	ସୁଦ୍ଧା
୭୯	୨୧	ଦପ୍ତର	ଦେପ୍ତାନ୍ତ
୭୯	୨୮	ଘାଲ	ଟେଷ
୭୧	୭	ମୂଷ	ଶୁଷ
୭୨	୧୧	କଳତ	କଢତ
୭୪	୭	ଷଳ	ଗଳ
୭୯	୩	ଚରଣ	ଚରଣ
୭୯	୫	ରଜନୀ	ରଜନୀ
୭୯	୧୨	ସବ	ସବଶୀ

ପୃଷ୍ଠା	ପଂକ୍ତି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୭୪	୧୮	ବୃଷ	ବୃଦ୍ଧ
୮୨	୧୮	ସଜନ	ସଦନ
୮୭	୩	ସୁକ୍ତଭର	ସୁକ୍ତିଭରେ
୮୭	୧୦	ଲକ୍ଷଣ	ଲକ୍ଷଣ
୮୯	୧୪	ଚାଳିତ	ଚାଳନ
୯୧	୧୩	ଶଦ୍ୟ	[illegible]
୯୩	୭	ଶିରେ	ଶିରେ ଟେକି
୯୩	୧୧	ଧଷଣ	ଧର୍ଷଣ
୯୪	୭	ଝାଣିଲେ	ଘାଣ୍ଟିଲେ
୯୬	୭	ଭରନ୍ତୁ	ଜଳ ଭର
୯୬	୨୪	ଝଣ୍ଡୁ	ଝଣ୍ଡ ପୁ
୯୭	୧୧	ଆଢତ	ଅଗ୍ରତ
୯୮	୧୯	ମନସ୍ତୁ ଚତ	ମନଷ୍ଟ ହେତ
୯୯	୨	ଅବନ	ଅବର୍ଣ୍ଣ
୧୦୧	୫	ମୁମୂର୍ଷ	ମୁମୂର୍ଷୁ
୧୦୨	୧୪	ଠଭଣ୍ଡା	ଠନଣ୍ଡା
୧୦୩	୯	ଭଦନ	ବଦନ
୧୦୩	୧୨	ଟଙ୍କୁ	ପୁଂଟଣ
୧୦୪	୧୮	ଶସ୍ତରଙ୍ଗ	ଶିଷ୍ଟରଙ୍କ
୧୦୭	୭	ସତ ମିଶି ସବୁ	ଗଢଳ ସଦୃଶ
୧୦୭	୭	ସନ୍ତରେ ଅଣଜ ମଳିଂ ହୁଦପୁ ଢରେଃତହନ	
୧୧୧	୭	ଦେବା	ଦେବ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୧୧୬	୧୨	ଢଳେ	ବମେ
୧୧୬	୧୯	ସଢେ ଣ	ସଢେ
୧୧୭	୪	ଚଣ୍ଡିତ	ଉମଣ୍ଡିତ
୧୧୭	୭	ପ୍ରମା	ପ୍ରମାଣ
୧୧୮	୨୧	ତୋଷୁ	ତୋଷ
୧୨୬	୧୩	ଅଜଳ ଉଚଳେ	ଉଜଳ, ଅଞ୍ଚଳ
୧୨୭	୫	ସୁଖିଜପୁ	ସୁବଜପୁ

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ— ଏହି ବହିରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଗୀତ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି, ଗୀତ ଶେଷରେ ଭଣନ୍ତ ଥାଉ ବା ନ ଥାଉ ସେସବୁର ଲେଖିକା ହେଉଛନ୍ତି ନାଗଳଢ ଭଜନାଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡା, ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି ।